

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva  
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,  
3124, 3125, 3126  
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-  
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.  
Podružnica Maribor: Gosposka ulica  
št. 11. — Telefon št. 2455.  
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.  
2. — Telefon št. 190.  
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-  
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,  
Wien št. 105.241.

# JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.  
Naročnina znaša mesečno Din 25.—  
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:  
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon  
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,  
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.  
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 1.  
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

## Olimpijske izkušnje

Z zadoščenjem smo mogli včeraj ja-  
viti, da je na olimpiadi v Berlinu tudi  
jugoslovenska zastava zavihrala med  
prapori zmagovalnih narodov. Naši dve  
sokolski telovadni vrsti, moška in žens-  
ka, sta upravičeno vzbudili pozornost  
na svetovnem sportnem forumu in Leon  
Stukelj si je priboril srebrno olimpijsko  
kolajno.

V primeri s priznanji in zlatimi odli-  
kovanji, ki so jih na olimpiadi deležni  
mnogi drugi narodi, je naš uspeh skrom-  
en. Ali vendar je časten. Vedeli smo v  
naprej, da je naše Sokolstvo edina šan-  
sa za uspeh na olimpiadi in v tem pri-  
čakovanju nismo bili prevarani. Olim-  
pijski boj se vrši pod okolnostmi, ki so  
za reprezentanco malega in mladega na-  
roda, kakor smo mi, skrajno neugodne.  
Borba je po dosedanjih pravilih, ki v  
formalnem pogledu zagotavljajo polno  
enakopravnost vseh tekmujočih, v res-  
nici popolnoma neenaka. Jugoslavija se  
mora boriti z USA, ki ima v svojem  
desetkrat večjem prebivalstvu rezor-  
voarju povsem druge možnosti iz-  
bere, katere bogastvo ji daje vsa sred-  
stva za najbolj temeljite priprave, in ki  
v trenutku, ko gre za olimpijske uspehe,  
tudi črnce navdušeno priznava za svoje  
nacionalne reprezentante, akoravno jih  
doma dosledno izključuje od vsakega  
kulturnega in družabnega stika z belo  
raso. Podobno velja za Angleže, Neme-  
ce in druge velike narode. Boriti se mo-  
ramo z zastopniki telesne kulture narov-  
dov, ki sicer niso večji od nas, v katerih  
pa je sportna tradicija visoko razvita  
in razumevanje za potrebo žrtve za te-  
lesno kulturo tako pri državni oblasti,  
kakor pri bogatih poedincih za naše  
pojme naravnost ogromno. Povrh vedo  
ti narodi še ceniti, kaj pomenijo slični  
mednarodni nastopi za nacionalno pro-  
pagando. In končno: tudi na olimpi-  
adah, pa bodisi to v Berlinu ali kje  
drugje, se navzle vsej dobri volji po  
objektivnosti odražajo politični računi,  
simpatije in antipatije, ki sicer tam,  
kjer gre za objektivne, tako rekoč z apa-  
ratu ugotovljene rezultate, kakor n. pr.  
pri teku, pri metanju kopja, kroglice,  
diska, pri plavalnih tekmah in skokih,  
ne igrajo nobene vloge, vplivajo pa si-  
gurno na ugotovitev rezultatov pri tek-  
mah, katerih uspeh je v mnogem od-  
visen od individualne ocene sodnikov.  
Zlasti velja to za ono disciplino, v kateri  
smo Jugoslovenci nastopili kot že preiz-  
kušeni mednarodni tekmovalci, za te-  
lovadbo. Kako se je pri tem godilo našim  
Sokolom, dokazuje samo dejstvo, da so  
naše telovadke sodili nemški, italijanski  
in madžarski sodniki in da so nam Nem-  
ci dajali skoraj povsod po dve točki  
več kakor Madžari in Italijani. Kdor si  
ogleda tabelo častnih kolajn, bo mogel  
celo iz nje razbrati gotove politične  
kombinacije, pri čemer smo seveda si-  
gurni, da zlasti s strani odgovornih pri-  
rediteljev letošnje olimpiade ne gre za  
neko namerno zapostavljanje kogarkoli.

Pri tem pa le moramo reči odkrito  
besedo o stvari, ki se zdi malenkostna,  
ali je zelo važna. Ne smemo trdit, da  
smo si v nemški javnosti osigurali za  
olimpiado posebne simpatije. Že v Gar-  
misch-Partenkirchen smo napravili po-  
zitivno vpludnostno pogrsko, ki smo jo v  
Berlinu ponovili. Ker je olimpijski po-  
zdrav enak hitlerjevskemu, je naša na-  
cionalna reprezentanca smatrala za pravi-  
lno, ne vemo prav, iz kakšnih načelnih  
razlogov, da se ga pri slovesni olimpi-  
jski povorki ne posluži. Reprezentanca  
francoske danes levičarsko usmerjene  
republike teh pomislekov ni imela, pa si  
je tako osigurala nezaislanske ovacije pri  
vikorakanju v olimpijski stadion in ne-  
deljane simpatije nemške javnosti. Tudi  
Bolgari, Rumuni in mnogi drugi so sle-  
dili primeru Francozov. Mi smo se ravnali  
po Angležih in Američanih. Ali do-  
čim so oni mahali s svojim širokim  
klobuki, so naše vrste pozdravljale sa-  
mo s pogledom in levo in izzvale vtis,  
kakor da sploh ne pozdravljajo. Taki  
začetki niso priporočljivi in mi nekoliko  
težko razumemo odklonitev olimpijske-  
ga pozdrava, da ne bi izgledalo, da smo  
fašisti. Končno je ta pozdrav sočasno  
pozdrav zemlje, v kateri smo gostje in  
naša gesta se prav lahko interpretira  
kot povsem odvisna demonstracija. To  
je približno tako, kakor če bi kristjan  
iz načelnih razlogov hotel v mošeji hoditi  
v škornjih.

Naša udeležba na letošnji olimpiadi  
znova in tokrat s skrajno nujnostjo ter  
definitivno postavlja na dnevni red  
vprašanje naše priprave za velike med-  
narodne tekme. Naši Sokoli in Sokolice,  
naša Wilfan in Zihler so dokazali, da  
imamo moči se postaviti kot enako-  
vredni v borbo tudi z močnejšimi narodi.  
Ali dočim so se drugod močstva za olim-  
piado trenirala sistematično ne samo  
nekoliko mesecev, nego celo leto in še  
več, in jim je bilo omogočeno, da se  
prosti vseh materialnih skrbi posvetijo  
izključno samo vežbanju za odločilno  
borbo, smo mi odšli v Berlin tako rekoč  
kot diletanti in naše najboljše moči so  
bile pripravljene le v toljko, kolikor jim  
je dopuščal njih svoboden čas in kolikor  
jih je gnala njihova in njihove organi-  
zacije plemenita ambicija. Pa smo še

## MISIJA GENERALA GAMELINA

### Gre predvsem za to, da se spravijo v sklad določbe poljsko-francoske in francosko-ruske vojaške pogodbe

Varšava, 13. avgusta. o. Šef francoskega  
generalnega štaba general Gamelin, ki se  
od včeraj mudi v Varšavi, je danes pričel  
svoje razgovore z maršalom Ridz Smigly-  
jem, kakor tudi z drugimi odgovornimi po-  
litičnimi osebnostmi. Razgovori se nanašajo  
v prvi vrsti na francosko-poljske vojaško-  
politične odnose. Dejstvo je, da se voja-  
ska zveza med Francijo in Poljsko ni pre-  
kinila, kljub sporazumu, ki je bil kasneje  
sklenjen med Poljsko in Nemčijo. Franci-  
ja je med tem sklenila slično vojaško zve-  
zo z Rusijo, kar je v Poljski izzvalo pre-  
cejšnje vznemirjenje in so nekateri politi-  
čni krogi smatrali boljševežem za večjo ne-  
varnost kakor nemški narodni socializem.  
General Gamelin je prišel v Varšavo, da  
spravi v sklad nekatere klavzule francosko-  
poljske in francosko-ruske vojaške pogod-  
be. Njegova naloga je zelo težavna, ven-  
dar pa sodijo, da je dovolj spreten diplo-  
mat in da mu bo uspelo prepričati poljske  
odgovorne faktorje, da Poljski od vzhoda  
ne preti nobena nevarnost. Gamelin ima  
predvsem nalogo vzporediti vojaške  
klavzule obeh vojnih pogojev, ki se nanaša-  
jo na obveznosti Poljske na eni in Rusije  
na drugi strani, da nemudoma s svojimi  
vojskama podpreta Francijo v primeru, ako  
bi jo napadla Nemčija. Poljski se branijo  
vsakršnega sodelovanja z Rusijo. Pred-  
vsem nikakor ne morejo pristati na to, da  
bi smela ruska vojska prodirati preko pol-  
jskega ozemlja na nemško mejo. Vsekakor bi  
bilo v smislu Gamelinove misije potrebno,  
da se omogoči glede na omenjene klavzule  
neka skupna akcija ruskega in poljskega  
generalnega štaba. Poleg tega ima general

Gamelin nalogo, doseči sporazum o novih  
dobavah surovin in vojnega materiala za  
poljsko vojsko, o kateri sodi francoski ge-  
neralni štab, da ni za daljšo dobo preskrb-  
ljena z vsemi potrebnimi sredstvi. O vsem  
tem govore tudi poljski listi, toda le v čis-  
to splošnih potezah. Tako poudarja »Ga-  
zeta Polska«, da spada Gamelinov obisk  
v okvir francosko-poljske vojaške zveze,  
»Czas« pa, da se razgovori generala Ga-  
melina nanašajo na francosko-rusko vojaško  
zvezo. Kar se tiče morebitnega prehoda ru-  
ske vojske preko poljskega ozemlja meni  
list, da bo general Gamelin v Varšavi do-  
bil točne in pomirljive informacije, ki bo-  
do gotovo omogočile ojačenje poljsko-  
francoskih odnosov.

Listi poročajo nadalje, da namerava ge-  
neralni inspektor poljske vojske maršal  
Ridz Smigly jescni potovati v Pariz, ter  
vrniti generalu Gamelinu njegov sedanj  
obisk. To njegovo potovanje naj bi pa le  
potrdilo sporazumno sodelovanje franco-  
skega in poljskega generalnega štaba in bi  
tako ostalo zopet le v mejah francosko-  
poljske vojaške zveze.

## Berlin se vznemirja

Berlin, 13. avgusta. v. Ze sama vest o na-  
povedanem obisku šefa francoskega ge-  
neralnega štaba Gamelina v Varšavi je vzbudi-  
la v vseh političnih in diplomatskih kro-  
gih, v javnosti in časopisju izredno pozor-  
nost, ki se je po prvih poročilih o navduše-  
nem sprejemu visokega francoskega gosta  
na poljskih tleh spremenila že v pravo ner-

voznost. Časopisje se na vse načine trudi  
zmanjšati pomen Gamelinovega obiska in  
skuša javnemu mnenju dopovedati, da gre  
le za nov obupen poskus francoske diploma-  
cije, pridobiti si zopetne simpatije poljskih  
uradnih krogov in poljske javnosti. Pri tem  
seveda vsi listi poudarjajo, da si je poljska  
država s svojim znanim sporazumom z Nem-  
čijo iz leta 1934 pridobila dovolj svobode  
v svoji diplomatski akciji, da ji ni več  
nikjer potrebno molelovati za kakršnokoli  
prijeteljstvo. Tudi v razmerju med Francijo  
in Poljsko se je po mnenju rajhovskih li-  
stov položaj v toliko spremenil, da je sedaj  
Francija tista, ki ima interes na poljskem  
prijetelstvu in ne več narobe. »Czas, ko so  
se poljski odličniki pred vsakim važnim  
zunanje-političnim sklepom preventivno po-  
svelovali v Parizu, je minil, tako vzklika  
varšavski dopisnik »Frankfurter Zeitung«.  
Isti dopisnik je mnenja, da je povsem iz-  
ključeno da bi se naslednik velikega mar-  
šala Pilsudskega, general Rydz Smigly, dal  
kakorkoli prelestiti po objubah in vabah  
francoskega generala, vendar pa ne prikriva,  
da ulegne biti njegov prihod v zvezi z  
važno misijo, katere uspeh da lo mogoče  
pravilno oceniti šele po izmenjanem obisku  
general Rydz Smiglyja v Parizu.

Vse to priča o veliki nervoznosti, ki je  
naenkrat zavladala v Berlinu sprčo verjet-  
nosti novih poskusov o preorientaciji pol-  
jske zunanje politike, kar bi nedvomno od-  
govarjalo želji ogromne večine poljskega na-  
roda, kakor je to prav pred nedavnim pri-  
šlo do eklatantnega zunanjega izraza ob pri-  
liki znanih dogodkov v Gdansk. Da bi pri-  
krili svojo vznemirjenost, skušajo sedaj

nemški listi obrniti pozornost javnega mne-  
nja na veliko vznemirjenost, ki da je zaradi  
Gamelinove poti v Varšavo nastala pri obeh  
vzhodnih zavezniških Francije, Češkoslovaški  
in Rusiji, češ da ni izključeno, da ne bi  
Francija v svojem sedanjem položaju žrt-  
vovala obe ti dve zavezništvi z novim za-  
vezništvom s Poljsko, ki da bi bolj odgo-  
varjalo njenim interesom. O Poljski pa, da  
je itak znano, da o obnovitvi prijateljskih  
odnosov s Francijo ne bo nič slišati, do-  
kljer je ta kakorkoli vezana s Sovjetsko Ru-  
sijo.

Berlinske politične kroge pa je še po-  
sebnost vznemiril izredno prisrčno pisani čla-  
nek, ki ga je v pozdrav visokemu franco-  
skemu gostu napisal vladni list »Kurier  
Poranny«, kar je očitno v popolnem na-  
sprotnju s trditvami nemških listov, da je  
ne samo vsa sedanja poljska vlada, marveč  
tudi ves poljski narod proti obnovitvi zveze  
s francosko republiko. Vladni list piše med  
drugim: »Znana in preizkušena tradicija  
naše preteklosti v zgodovini, ki tvori naj-  
solidnejšo osnovo naše zveze s Francijo, bo  
sama pripomogla, da se general Gamelin,  
ko bo stopil na našo zemljo, ne bo počutil  
v tuji ali ravnodušni državi. Obdan bo s  
sreči, napojenimi s spoštovanjem in lju-  
beznijo do Francije. Pozdravljal ga bo na-  
rod, ki se zaveda bremena in pomena naj-  
prišrečnejših vezi s svojo veliko zapadno za-  
veznico, predvsem pa lo obdan s prapori,  
ki so bili zmagovalni v boju za iste ideale,  
za katere junaški in nesmrtni Francija  
ni nikoli hranila svoje krvi«.

## Poljski diplomat pri Hitlerju

Berlin, 13. avgusta. o. Kancelar Hitler je  
danes sprejel poljskega državnega podtaj-  
nika pri zunanjem ministrstvu grofa Szem-  
beka, ki je prišel k njemu v spremstvu  
poljskega poslanika v Berlinu, Lipskega.  
Podrobnosti o sestanku ni bilo mogoče zve-  
deti.

## S španskih front

Bratomorna vojna v Španiji postaja od dne do dne  
bolj krvava in srdita

Madrid, 13. avgusta. o. Borba proti fa-  
šističnim upornikom traja že 27 dni, prav  
danesnji dan pa je bil po vesteh, ki pri-  
hajajo z raznih bojišč morda najbolj  
krvav in usoden. Državljanška vojna v  
Španiji najbrže tudi ne bo ostala brez  
mednarodnih posledic. Kljub vsemu zatrje-  
vanju italijanskih in nemških listov, da  
sta njihovi vladi absolutno nevtralni, pri-  
hajajo vesti o novih dobavah letal in vo-  
jnega materiala iz Italije in Nemčije za  
upornike. Tako je »Timesov« poročevalec  
v Sevilji na lastne oči videl kako je na  
tamkajšnjem letališču pristalo 25 nem-  
ških letal. 20 izmed njih je najmodernej-  
šega tipa. Letala vodijo nemške posadke,  
ki so že takoj po prihodu krenile z njimi  
na razne fronte ter pričele bombardirati  
postojanke vladne vojske.

Na severni fronti se z vso odločnostjo  
nadaljuje vladna ofenziva, do davi pa še  
ni bilo nikakih odločilnih momentov. Po  
zaupnih vesteh iz Asturije se je položaj  
vladne vojske tam znatno popravil in so  
napadali oddelki delavske milice znova  
tik pred Oviedom. Tudi na skrajnem severu,  
kjer je prišlo ponovno do borbe na nož,  
se je položaj vladne vojske popravil, dasi  
sta Irun in San Sebastian še vedno veliki ne-  
varnosti. Moralna sila vladnih čast je ne-  
pričakovano velika. Tudi o ofenzivi na  
fronti južno in severno od Madrida še ni  
nikakih pomembnejših vesti.

Po vesteh iz Lizbone in Burgosa je Ba-  
dajoz še vedno v rokah vladne vojske  
pač pa so uporniki vzpostavili zvezo med  
severno in južno vojsko in sicer pri Me-  
ridi, 60 milj. vzhodno od Badajoz. Zaradi  
tega se more pričakovati, da bo Badajoz  
prej ali slej padel v roke upornikom.  
Vladna letala so sicer pričela z veliko  
vmeno napadati nasprotnike v tem odse-  
ku, obenem pa so včeraj in danes hudo  
bombardirala tudi Seviljo. Granado in  
Cordoba. Toda rezultati njihove akcije so  
začasnega pomena. Vladne letalske sile  
se sedaj čim dalje bolj koncentrirajo v  
Valenciji, da se končno zopet osvojijo  
Balearski otoki, ki pomenijo zaradi zveze  
med uporniki in Italijo za generala Fran-  
ca važno strateško oporišče.

Čitali te dni nekje zlobno opazko, da je  
država morala prispevati za pot naših  
reprezentantov v Berlin. In vendar znači  
naša udeležba na olimpiadi s stališča  
nacionalne in državne propagande sto-  
krat več nego marsikateri dragi plačani  
članki v raznih tujih listih in tudi ofi-  
cielna udeležba predstavnikov naše dr-  
žave ne more nadoknaditi nedostatkov  
v pravočasni skrbi za naše priprave. V  
tej zvezi se postavljajo ministrstvu za  
telesno vzgojo mnogo resnejše naloge,  
nego jih je do sedaj izvrševalo.

Naši sokolski fantje in dekleta so od-  
hajali v Berlin zavedajoč se svoje sile  
in sposobnosti, ali pravilno računajoč s  
težkočami, s katerimi se bodo morali  
boriti. Zato se ne vračajo razočarani,  
temveč v zavesti, da so v polni meri iz-  
vršili svojo dolžnost. Vztrajna sokolska  
vzgoja je pokazala tokrat svoje sadove.  
In ves narod sme biti našim tekmoval-  
cem hvaležen.

## Borba na nož z žensko milico

Irun, 13. avgusta. o. Udarni oddeki že-  
na, dekle in delavske mladine so snoči  
kljub velikim žrtvam z vso odločnostjo  
ustavili in odbili maršala »legionarie« ki  
so skušali prodreti proti San Sebastianu  
in Irunu. Fašistične čete so bile presene-  
čene sprčo snega odpora ženske vojske,  
kakor imenujejo nekatere oddelke vladne  
armade. Na cestah, o'rog jarkov in bari-  
kad se je vzdolž vse fronte med Irunom  
in San Sebastianom razvila strašna borba  
na nož. Padlo je stotine ljudi, toda žen-  
ska vojska se ni umaknila niti za ped.  
Med tem sta se strahotno obstreljavali  
tudi obe artiljeriji. Boljšim strelecem vla-  
dnih baterij je uspelo uničiti topove upor-  
nikov, ki so se razpostavili po rebreh P'ca  
Kueta, ki dominira nad Irunom. Posebno  
so se izkazali vladni topničarji v trdnja-  
vi Guadalupe, ki so kljub neprestanim le-  
talskim napadom z velikim uspehom ob-  
streljevali nasprotnika, ki se je moral  
umakniti, potem ko je pustil na bojišču  
svoje najboljše ljudi. Nad tri četrtine  
uporniške vojske so vladni topovi tako de-  
moralizirali, da je popustilo vse in v pa-  
ničnem begu pobegnili proti Pamploni.  
Motorizirani oddeki vladne vojske so be-  
žečo vojsko pričeli naglo zasledovati

## Uporniki obkoljujejo San Sebastian

Tolosa, 13. avgusta o. Severna uporniška  
vojska je zavzela Toloso. Sedaj prodirajo mo-  
torizirane čete v pospešenem tempu proti  
San Sebastianu. Čete so sestavljene pred-  
vsem iz karlističnih in fašističnih prostovol-  
cev. Na cesti proti San Sebastianu so že  
zavzele važno strateško točko Villadone.  
Druga kolona je zavzela lamplo in se je  
približala San Sebastianu za nadaljnjih 8  
km. Tretja kolona vojske generala Mole je  
le 11 km daleč od San Sebastian. Ge-  
neral Mola računa z vso gotovostjo, da bo  
San Sebastian padel še ta teden.

## Bombardiranje Badajoz

Lisbona, 13. avgusta o. S portugalske me-  
je poročajo, da so fašistična letala ponovno  
bombardirala Badajoz in bilo včeraj ubi-  
tih v mestu več sto ljudi, predvsem žensk  
in otrok. Štiri velika trimotorna napadalna  
letala so se ponovno pojavila nad mestom  
in bombardirala celo vrsto večjih posojip.  
Prebivalstvo se je v paničnem begu razbežalo  
v bližnje gore. Tudi v mestu samem je  
prišlo do manjšega epopoda med cariniki in  
vladno milico.

## Vlada prosi za pomoč

S francosko-španske meje, 13. avgusta g.  
Madridska tvežična postaja je danes naslo-  
vila na vse republikanske države Evrope  
apel, naj v španski državljanski vojni ne  
ostanejo več nevtralne, temveč naj madrid-  
ski vladi nudijo svojo podporo. Anarho-  
sindikalisti v Barceloni so izjavili, da bo-  
do, ako bi uporniki zavzeli Madrid, pogna-  
li v zrak vse tvornice v Kataloniji. Med tem  
se razvijajo boji na vseh frontah razen pri  
San Sebastianu v korist madridske vlade.  
General Mola je na ozemljih, ki jih imajo v  
rokah uporniki poklical pod orožje štiri  
letnike. Veliko število mladeničev, ki se  
nočejo odzvati temu pozivu je pobegnilo  
na ozemlje, ki je v rokah vladnih čet.

## Razočarana Avstrija

Avstrijsko-nemška gospodarska pogajanja so obstala  
na mrtvi točki in so preložena na ugodnejši čas

Dunaj, 13. avgusta. v. Poročila iz Berli-  
na o neugodnem razvoju avstrijsko-nem-  
skih gospodarskih pogajanj so povzročila  
tu veliko razočaranje. Posebno močno so  
razočarani tujsko-prometni krogi, ki so z  
gotovostjo računali, da bodo komaj začeta  
pogajanja imela vsaj to ugodno posledico,  
da bo Nemčija takoj ukinila »zaporo 1000  
RM«, ki bi Avstriji vzbudila vsaj nado na  
povečanje tujskega prometa z Nemčijo.

Avstrijsko-nemška pogajanja bi se bila  
morda danes že končati. Izgleda pa, da je

## Konferenca Male antante v Bratislavi

Praga, 13. avgusta. w. Jesensko zaseda-  
nje Male antante je sedaj končalo veljavno  
določeno za čas od 12. do 14. septembra.  
Vršilo se bo v Bratislavi. Program zaseda-  
nja še ni določen, vendar pa se domnava,  
da bodo glavni predmet razpravi nemško-  
avstrijski sporazum, bližnja konferenca  
lokalnih držav, odnošaji Jugoslavije do  
Rusije in stališče Italije in Nemčije glede  
na srednje-evropski problem.

## Odgoditev francoskega parlamenta

Pariz, 13. avgusta. w. Na današnji seji  
ministrskega sveta je predsednik repu-  
blike podpisal odlok, s katerim se je  
zasedanje parlamenta nočjo odgodilo do  
22. oktobra. Poletne počitnice francoske-  
ga parlamenta se pričnajo torej za en  
mesec kasneje kakor običajno.

## Schuschniggova vlada bo demisionirala?

Beograd, 13. avgusta p. Po vesteh pari-  
ških listov se v inozemstvu širijo govorice,  
da bodo v pričetku jeseni izvršene velike  
izpremembe v avstrijski vladi. Kabinet dr.  
Schuschnigga naj bi podal ostavko. Novo  
vlado pa naj bi sestavili znani polkovnik  
Adam, eden izmed voditeljev avstrijskih le-  
gitimistov in revizionistov.

## Priprave za volitve v Bolgariji

Sofija, 13. avgusta. t. Kampanja za bliž-  
nje parlamentarne volitve, ki bodo ob kon-  
cu oktobra, se vodi samo po illegalnem po-  
tu. Vse stranke se poslužujejo tajnih laka-  
kov in okrožnic, ker še ni ukinjen zakon  
o razpustu strank. Na gotovih straneh  
skušajo doseči, da bi se volitve odgodile  
vsaj do spomladi. Tako so se rezervni  
oficirji izjavili proti volitvam, ker smatra-  
jo, da bi dovedle državo v razsulo, narod  
pa v negotovost. Proti volitvam so se iz-  
javile tudi druge organizacije. Ali bodo  
volitve odgojene ali pa se bodo vršile ob  
koncu oktobra, kakor je vlada že napove-  
dela, javnosti še vedno ni znano

## 1000 novih letal v Franciji

Pariz, 13. avgusta. v. Senat je soglasno  
sprejel od parlamenta že izglasovani za-  
kon o zboljanju in ohranitvi letalskega  
materiala. Kot poročevalec je zagovarjal  
vladni predlog Laurent-Eynac in pri tem  
razložil vladni program, ki predvideva do  
konca tega leta zgraditev 1000 novih letal,

## Dr. Cankar poslanik v Buenos Airesu

Beograd, 13. avgusta. p. Za jugosloven-  
skega poslanika v Buenos Airesu je ime-  
novan dr. Izidor Cankar, vseučiliški pro-  
fesor za umetnostno zgodovino v Ljubljani.

## Novi ban vardarske banovine

Beograd, 13. avgusta. Za bana vardar-  
ske banovine Svetislav Paunović, dose-  
dani ban dunavske banovine, je imenovan  
ter odlikovan z redom sv. Save I. stopnje.  
Z istim redom je odlikovan dose-  
danji ban zetske banovine Mujo Sočica,  
ki je bil upokojen.

## Priprave za novi proračun

Beograd, 13. avgusta. p. V finančnem  
ministrstvu so se pričela glavna dela za  
sestavo državnega proračuna za prihajajo-  
či proračunsko leto. Minister financ je iz-  
dal posebno okrožnico, ministrstvom in ban-  
skim upravam, v kateri poudarja da je  
treba pri sestavi resornih proračunov po-  
stopati po načelu največje štednje. Dr-  
žavne izdatke, zlasti pa osebne, bo treba  
znova izdatno zmanjšati.

## Odobreni krediti

Beograd, 13. avgusta. p. Minister voj-  
ske in mornarice je odobril kredit za po-  
pravo vojaških garazijskih posojip v  
Mariboru.

Minister za socialno politiko je odobril  
kredit v znesku 2 milijona Din za pove-  
čanje kirurškega paviljona obče državne  
bolnice v Ljubljani ter kredit v znesku  
408.000 Din za nabavo cevi in armatur za  
vodovod Predvor—Kranj—Stražišče—  
Stara Loka.

## Peter Živković v Dubrovniku

Dubrovnik, 13. avgusta. p. Iz Splita je  
prispeel včeraj v Dubrovnik predsednik  
JNS g. Peter Živković. V Dubrovniku  
ostane več dni.

## Napredovanja v državni zdravniški službi

Beograd, 13. avgusta. p. V zdravniški  
službi so napredovali: šef oddelka obče dr-  
žavne bolnice v Ljubljani dr. Bogdan Derč  
v skupino 4/I, primarij na kirurškem od-  
delku državne bolnice v Ljubljani dr. Bo-  
židar Lavrič v V. skupino, dr. Albin Gre-  
gorc pri sreskem načelstvu v Murski So-  
boti za svetnika v 6. skupini, dr. Josip Fi-  
šer v domu Narodnega zdravlja v Celju za  
višjega pristava v 7. skupini.

# Jahta angleškega kralja odplula v neznano smer

Kralj Edvard v severnih jadranskih vodah — Sreča in smola novinarskih fotoreporterjev

**Šibenik, 13. avgusta.** Po sročnem obisku v Novem gradu, kjer je ostal nekaj časa v krogu navdušenih ribičev in drugih prebivalcev, se je Nj. Vel. kralj Edvard VIII. vrnil na svojo jahto. S seboj je vzel več dinj, ki jih je kupil na trgu.

Po njegovem povratku se je kraljeva jahta vsidrala v Dragi Modriču pri Selinah pod Velebitskim prelomom, kjer je ostala z rušilcem »Craftonome« čez noč. Ponoči ni nihče zapustil jahte in rušilca.

Davi ob 3.30 je močno deževalo. Padala je tudi toča, kmalu pa se je zvedrilo in je napočil prekrasen dan.

Se ob 9. ni bilo opaziti niti na jahti niti na rušilcu nobenega znamenja, da bi se kralj Edvard zopet odpravil na pot. Ob 9.30 pa so ljudje v Maslinah nenadoma opazili dim, ki se je pričel dvigati iz dimnikov obeh ladij in kmalu je jahta z rušilcem počasi krenila proti severu. Na palubi ni bilo ne kralja in tudi nikogar iz njegovega spremstva. Vse je kazalo, da bo jahta »Nahline« zavila proti izlivu Zrmanje, morda proti Obrovcu, kjer bi si kralj ogledal pac najromantičnejši predel naše severne Dalmacije. Čeprav je bilo jutro prav lepo, se vendar morje od ponočnega viharja še ni pomirilo in je menda zaradi tega kralj opustil svoj načrt, da se odpelje do ustja Zrmanje. Ljudje, ki so že čuli, da bo jahta bržkone zavila v ta kraj, so se zbrali ob obali iz vseh bližnjih in daljnih vasi, toda čakali so zaman. Razočarani so se proti poldnevju vračali v svoje domove.

Jahta »Nahline« je polagoma z brzino največ osem milj na uro plula proti severozapadu. Bili sta samo dve možnosti, da krene po Velebitskem kanalu proti Hrvatskemu Primorju, na kar so mnogi računali in so se v Crikvenici, Karlobagu, Senju, Novem in Pagu že z vso naglico pripravili za čim gostoljubnejši sprejem, ali pa, da se usmeri proti Ninu. Na jahti so si izbrali drugo smer, blizu Nina pa sta ladji na lepem zavili zopet proti jugu in odpluli po Grubiškem kanalu na odprto morje.

Verjetno je, da se angleški kralj zopet vrne v Šibenik. Davi ob 7. je priplulo v šibeniško luko osem naših torpedovk, ki so se po vrsti vsidrale pred Vruljem. Ob 10.20 je dospela v luko mala angleška jahta »Annemarie«, ki jo imajo registrirano v londonski luki. Z njo so prispela v Dalmacijo ugledne osebnosti. V Šibeniku trgovatno zadržujejo, da sta prišla Kentski vojvoda in vojvodinja. Prav zaradi tega naj bi se tudi angleški vladar ponovno vrnil v Šibenik. Od tod bi se skupaj odpe-

ljali k slapovom Krke. Ob 13. sta priplula končno še vojna brodova »Zmaj« in »Sit-nica«.

V novinarskih krogih so zabeležili davi prav zanimiv pripetljaj. Dva fotoreporterja, Jugosloven in Anglež, sta si mnogo prizadevala, da bi fotografirala angleškega vladarja v naših vodah. Že tri dni sta z motocikli in čolni hitela po severnem Jadranu za kraljevo jahto. Porabila sta že mnogo energije in finančnih sredstev, vendar pa nista obupala. Ko sta zvedela, da se je jahta sročila ustavila pred Novim gradom, sta odbrzela tja. V Novem gradu sta najela navadno ribiško barko, se preoblekla v pravcata ribiča z zavaljenimi hlačami in v ribiška majcama ter odveslala na morje. Nihče se za nju ni brigal, saj sta bila na videz zares posev podobna domačim ribičem. Vlada je s čolnom sam veslal pred Novim gradom okrog jahte in se tudi razgovarjal z domačimi ribiči. Tedaj sta se mu približala in ga pričela fotografirati. Napravila sta več slik. Slikala sta ga, ko se je spustil v čoln, ko je veslal po morju in še v drugih nepriljenih položajih. Srečno sta opravila svoje delo, odhitela nazaj na kopno, razvila slike in jih nemudoma odposlala na Sušak, kjer so jih takoj z letalom odpremili deloma v Anglijo, deloma listu, ki mu pripada jugoslovski fotoreporter. Ko so drugi novinarji zvedeli za ta njun uspeh, so ju skušali posnemati. Storili so vse, kar je bilo le mogoče, toda zaman. Kralja odtlej ni nihče več videl.

## Letalo angleškega kralja v Zagrebu

**Zagreb, 13. avgusta.** d. Včeraj popoldne je pristalo na letališču v Borongaju zasebno letalo angleškega kralja, ki je prispelo iz Londona. Letalo je sportnega tipa z motorjem »Gipsy«. Pilotira ga osebni pilot kralja Edvarda, britanski oficir Fran Armonel Siden. Z letalom je prispela miss Rosemary Therese-Rec. Letalo se je preiskrbelo s potrebno zalogo bencina in olja, zatem pa je odletelo v neznano smer, bržkone proti morju.

Včeraj popoldne je prispela v Zagreb tudi večja skupina članov londonskega avtokluba. Angleži in Angležinje so se mudili nekaj časa v Palace hotelu, nato pa so nadaljevali z brzim vlakom ob 19.55 pot v Dalmacijo.

Z redno letalsko zvezo sta prispela dalje v Zagreb glavni urednik londonskega »Timesa« Artur Stanley in fotoreporter Oswald Holmes, ki sta nadaljevala svojo pot z letalom v Dalmacijo.

tisku veliko pozornost. Vsi večji listi prinašajo komentarje, pisane v ostrem protisovjetskem duhu, v katerih kažejo na nevarnosti razvijajočega se sovjetskega militarizma.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« piše med drugim: Bil bi višek naivnosti, smatrati boljševike za protimilitariste in pacifiste. Svoje oboroževanje prikrivajo s trditvijo, da hočejo druge države napasti Sovjetsko unijo. Nova sovjetska uredba pa bo, upajmo, odprla oči vsem onim, ki so doslej verjeli tem lažnim trditvam. Rdeča armada postaja instrument napada. To je resnica in to naj ve svet. »Völkischer Beobachter« je mnenja, da bo Sovjetska unija z novimi določili o novarjenju povečala svojo armado za najmanj 50%.

## Šahovski veleturnir v Nottinghamu

**Nottingham, 13. avgusta.** V II. kolu šahovskega veleturnirja so bili rezultati naslednji:

Svetovni prvak dr. Euwe je porazil našega vele mojstra dr. Vidmarja, dr. Lasker je s spretnim napadom dobil figuro in je lahkoto premagal Bogoljubova. Taktikower je proti pričakovanju izgubil proti Tylorju, partiji Botvinnik - Fine in Thomas - Aleksander sta se končali remis, partiji Capablanca - Aljechin in Reshevsky - Winter pa sta bili prekinjeni. Flohr je imel prost dan.

V prvem kolu prekinjena partija Tylor-Bogoljubov se je končala z zmago ruskega vele mojstra, partija Aljechin - Flohr pa je bila vnovič prekinjena.

## Nacionalni šahovski turnir v Zemunu

**Beograd, 13. avgusta.** p. Sročil so odigrali 9. kolo. Situacija je sedaj postala že precej jasna. V II. skupini se bodo igrali za finale Poljakov, Preinfalk in Kindig. V I. skupini pa si je že priboril dostop v finale Matvejev. Med ostalimi pridejo v postev Bajer, Lešnik in Filipčić. Zanimivo je, da je favorit Schreiber sročil izgubil partijo proti mlademu Prokopjevu iz Zemun. Lešnik je premagal Filipovića. Njegov položaj se je spričo te zmage in Schreiberjevega poraza znatno zboljšal. V drugi skupini sta Kindig in Preinfalk partijo prekinila.

Stanje je po 9. kolu naslednje: V I. skupini Matvejev 6 (1), Filipčić 6, Bajer 5 in pol (1), Lešnik 4 in pol (1), v II. skupini Poljakov 8, Kindig in Preinfalk po 7 (1).

## Avtobus zavezil v brz vlak

**Dunaj, 13. avgusta.** AA. Na cesti Dunaj - Celovec je pri Brežah v koroških brzovlak zavezil potniški avtobus. Avtobus se je popolnoma razbil, dva potnika pa sta obledela na mestu mrtva.

## Beleške

Po starem farizejskem receptu

»Slovenec« se otepa naše ugotovitve, da je falzificiral citate iz nedeljskega govora senatorja Banjanina. Ne upa si sicer zanikati, da je besedilo falzificiral, dokazuje pa, da je g. Banjanin s tem, da je rekel, da se somišljeniki JNS ne borijo za Petra Živkovića, temveč za kralja in državo, hotel povedati ravno nasprotno, to je, da se borijo za Petra Živkovića in s tem za kralja in državo. Če je g. Banjanin ugovoril, da je predsednik JNS eden od najbolj avtoritativnih mož v Jugoslaviji, pravi »Slovenec« je s tem trdil, da je največji mož Jugoslavije. Ker so gospodje iz Kopitarjeve ulice danes mnenja, da je poskus »tega upokoje-nega generala slabega spominca« spravljati v zvezo s kraljem in domovino »grda neokusnost, ki jo je zmogel le kakšen senator Banjaninec, odklanjajo, da bi svoj falzifikat preklicali.

Kakor smo že poročali, je po izjavi »Domoljuba« »Slovenec« službeni organ Katoliške akcije...

## Krepka beseda »Kmetkega lista«

Poročali smo že o vesteh nekaterih zagrebških listov, da se je vršil v nedeljo 2. avgusta v Rimskih toplicah sestanek »delegatov bivše Samostojne kmetijske stranke«, na katerem da so navzoči obsodili politiko vodstva bivše SKS, posebno senatorja Ivana Puclja. »Kmetijski list« ugotavlja v zvezi s temi vestmi, da se navedenega dne niso zbrali prav nobeni delegati članstva bivše SKS in da se ni v tem pogledu ničesar sklepalo in ničesar sklenilo. »V kolikor gre za poskus trojice gospodov izven kroga bivše SKS in da se razbije enotnost kmetkega pokreta in da se prilagene članstvo Zveze kmetijskih fanov in deklet v nekako slovenoborsko politiko in ljudsko fronto in da se poskuša vmešavati v to reč tudi neke gospodarske ustanove, bodo navedene organizacije zadevo same med seboj uredile. Na izletu v Rimskih toplicah je bilo 12 ljudi. Kdo, kaj, kako in zakaj se je izlet pripravil, bomo povedali ob drugi priliki.

## Pred obedom in po njem

Pred zadnjimi občinskimi volitvami v Zagorju je bila ena od glavnih parol nosilca in kandidata liste JRZ, da ne bodo le osigurali delo vsem zaposlenim, nego spravili do kruha tudi vse zagorske brezposelne, ki jih ni malo. Sedaj pa je bil nabit na občinski deski v Zagorju sledeči razglas:

»Uprava občine Zagorje ob Savi obvešča vse brezposelne delavce, da naj opuste vse osebnostne in druge intervencije na občini radi dela, ker jim občina ne more nuditi nobenega dela. Ako bi hotela občina zaposliti vse brezposelne delavce, bi morala na novo obremeniti davkoplačevalce, kar je nemogoče, ker so davkoplačevalci že itak izredno obremenjeni. Uprava občine Zagorje ob Savi.

## Naš domači Jugoras na delu

Kakor poroča »Slovenec«, je Delavska zbornica v Ljubljani odklonila vpis Zveze združenih delavcev kot enakovredne strokovne delavske organizacije. Glasilo JRZ se silno hujuje nad to odklonitvijo, ki jo smatra kot dokaz terorizma socialističnih generalov. »Slovenec« dolži Delavsko zbornico, da je odklonila ZZZ zaradi tega, ker je ta organizacija začela borbo »s socializmom vseh vrst« in izjavlja, da je katoliško delavstvo bojno napoved sprejelo in bo to vojno uspešno dobojevalo.

»Zveza združenih delavcev« je bila ustanovljena lanske leto kot strankarska organizacija JRZ proti Jugoslovanski strokovni zvezi, v kateri je strokovno organizirano katoliško delavstvo. ZZZ spada torej v območje novega »JUGORASA«, ki ga vodi bivši organizator »JUGONASA« gospod Stanojevič. Voditelji ZZZ obtožujejo Jugoslovansko strokovno zvezo prikrita socializma in kokeriranja z marksizmom, kar v svoji notici o »socializmu vseh vrst« tudi »Slovenec« podčrtava.

Borba med obema klerikalnima organizacijama je zelo ostra. ZZZ, katere vrhovni šef je menda bivši Jevtičev kandidat gospod Zebot iz Maribora, dela veliko reklamo med klerikalnim delavstvom in se je v zadnjem času hvalila s sijajnim uspehom pri meznem gibanju v Domžalah, ki predstavlja vrhunec njenega dosedanjega delovanja. Glasilo ZZZ, v Mariboru izhajajoča »Delavska fronta«, poroča, kako je delavstvo tvrdilo Vrečar v Domžalah po intervenciji ZZZ doseglo znatno povišanje plač, ureditev nadurnega dela in zajamčeno »vso zakonito zaščito delavstva«. Požrtvovalnost ZZZ in izredna discipliniranost delavstva tvrdijo Vrečar je zagurala končni sijajni uspeh. V resnici gre za pet pomotnikov in tri vaje mizarske tvrdke Vrečar, ki je svojim kvalificiranim delavcem plačevala do sedaj enemu po 1 Din, dvema po 2 Din, enemu po 2.50 Din in enemu, ki dela na strojih po 2.80 Din na uro. vajencem pa nič. Povišanje, ki ga sedaj ZZZ proglašajo kot sijajni uspeh, znaša 25 par na uro. Kakor znano, prejema naveden zidarski delavec 2.50 do 3.50 Din na uro in so v zadnjem času tudi delavci pri javnih delih na cestah boljše plačani nego kvalificirani mizarji tvrdke Vrečar v Domžalah po izvršeni uspešni intervenciji ZZZ...

Kako se bo borba naše domače filijale »Jugorasa« s konkurenčno organizacijo Jugoslovanske strokovne zveze končala, še ni gotovo. Voditelji Jugoslovanske strokovne zveze so že pod sumnjivo marksizma. Troba samo še, da se jih proglasi za brezverce, pa bo konec njihove slave. Kaj pomeni grožnja na naslov Delavske zbornice, je pa tudi prilično jasno.

## Smrt pri delu

Pri montiranju električne napeljave v Stični je v četrtek opoldne zadrl mrtvovod Alojzija Matjašiča iz Grosuplj, uszuben, ca pri banovinskem elektrovođu. Truplo so prepeljali v Grosuplje, kjer bo v soboto pogreb. Bog mu daj večni pokoj!

## Sokolom v Ljubljani in okolici

XI. olimpije so končane. Pred vsem kulturnim svetom je v Berlinu zaplapolala jugoslovanska trobojnica. Jugoslavija se je uvrstila v krog prvih držav po zaslugi naših bratov in sester, ki so v trdem boju v misli na svojo oddaljeno sokolsko domovino izvojevali za nas doslej največjo zmago.

Zmagoslavno se vračata tekmovalni vrsti v domovino. In mi Sokoli, ki smo v napetosti sledili našim miljenecem v tujino, kaj nam narekuje naše sokolsko srce? Da pri povratku v domovino pritisnemo te naše junake na svoja prsa in se jim zahvali-

mo, da so povečali naše ime. Temu žrtvovanju našega Sokolstva je sledila ljubljanska sokolska župa, ko je sklenila, da se obe vrsti pri prihodu v Ljubljano dostojno sprejmeta.

Pozivamo vse pripadnike Sokolstva, da se v popolnem številu udeležijo sprejema. Zbor bo 1 uro pred prihodom vlaka na vrtno Narodnega doma. Člani v kroju, vsi ostali v civilu s sokolskimi znaki. Nismo še točno poročila o dnevu in uri prihoda, oboje pa bomo pravočasno potom časopisja ali na drug uspešen način sporočili. — Zdravo! — Sokolska župa Ljubljana.

## Inozemstvo o naših Sokolih

Nemški in avstrijski listi objavljajo samo ugodne kritike o naših telovadcih — Velik uspeh Jugoslovenov v veslanju, ki so prišli v dvojki s krmarjem v finale

Nemški listi so polni hvale o naših Sokolih. »Völkischer Beobachter«, piše, da so bili Jugoslovenci pri poljubnih vajah na drugo središče zanimanja, ki so pričakovanja v polni meri izpolnili. Glede težkoče njihovih vaj se lahko kosajo z najboljšimi državami. Najboljše vajo je pokazal Grilec. Jugoslovenci so tudi pri prostih vajah dokazali, da je ena izmed najboljših narodov. Zalibog se jim vse ne posreči, vendar je pri njihovih težkih vajah opaziti v izvanjano sigurnost. Stukljeva vaja je zbudila splošno pozornost, bil pa je v salnih nesiguren.

»Neue Leipziger Zeitung« piše podobno. Poudarja silno težke poljubne vaje Jugoslovenov na drugo. Tudi na krogih, na konju počez in v poljubnih prostih vajah so jugoslovenski telovadci pokazali izredne sposobnosti. Vedno bolj je rastel njihov naskok nasproti Japonski in tudi Franciji, ki so bili na drugo bolj kot Jugoslovenci, jih niso mogli ziniti s prvega mesta v prvem oddelku. Stukelj je neprekosljiv mojster na krogih. Njegova poljubna vaja je polna težkoč, ki jih dozdaj še nismo videli. Na splošno presenečenje je bil češki Sokol Hudec še bolj in je pri poljubnih vajah na krogih dosegel 9.8, to je najvišjo oceno, ki jo niso dali sodniki sicer na niti enem orodju. Hudec je s tem zmogel nekaj, kar ni nihče pričakoval — prekosil je Stuklja in mu odvzel zlato kolajno.

Avstrijski listi menijo, da je bila jugoslovenska vrsta morda izmed vseh najbolj izenačena, vendar so bili v obveznih vajah bolj, kakor v poljubnih.

## Vodni sporti prevladujejo

Berlin, 13. avgusta. Težišče zanimanja občinstva se je zdaj preneslo na vodne sporte. Plavalni stadion je dobro obiskan, prav tako pa tudi veslaške tekme v Grünau, ki jim je na danes nagajal močan in mrzel veter. Voda je bila zelo valovita in so bili zaradi tega doseženi znatno slabši časi kakor prvi dan. Tudi v glavnem stadionu se je zbralo 85.000 gledalcev, ki so prisostvovali odločitvi za 3. in 4. mesto v nogometnem turnirju. Zmagala je Norveška nad Poljsko 3:2 in si priborila bronasto kolajno.

## 400 m prosto dame

Prva dopoldanska plavalna točka so bili predteki na 400 m prosto dame. Olimpijski rekord na tej progi je 5:28.5, svetovni pa 5:16. V prvem predteku je zmagala Danka Hveger v 5:28 nov olimpijski rekord, v drugem Wagner (Hol) 5:57.5, v tretjem Frederiksen (Danska) 5:39.9, v četrtem Carlsen (Danska) 5:47.2, v petem Mastenbrök (Hol) 5:38.6.

## 1500 m gospodje

Sledili so nato predteki na 1500 m prosto gospodje, ki so se nadaljevali tudi popoldne. V prvem predteku je zmagal Ishirada (Jap), 2. Leivers (Angl), 3. Arendt (Nem), v drugem Medina (USA) 19:55, 2. Terada (Jap), 3. Freese (Nem), v tretjem 1. Uto (Jap) 19:48.3, 2. Flanagan (USA) 3. Jørgensen (Danska), v četrtem Christy (USA) 20:26.5, 2. Wainwright (Angl), 3. Przywara (Nem). Poleg navedenih sta se plasirala v semifinale še Pirie (Kanada) in Talli (Francija).

V waterpolu so bili tile rezultati: Francija—Svedska 2:1, Holandska—Avstrija 5:4, Svedska—Anglija 4:2.

## Skoki dam

Danes so bili tudi zaključeni skoki s stolpa dame. Zmagala je prvakinja te discipline na olimpiadi v Los Angelesu Poin-ton Hill ter si k bronasti medalji v skokih z deske priborila še zlato v skokih s stolpa. 1. Hill (USA) 33.93 točk; 2. Dunn (Jap) 33.63, 3. Köhler (Nem), 4. Osawa (Japanska), 5. Gilisen (USA).

## Novi olimpijski rekordi

Zelo ostro borbo so prinesli predteki na 200 m prano gospodje, kjer so trije plavači zrušili olimpijski rekord 2:44.4, dočim se svetovnemu rekordu, ki ga ima Amerikan Kasley s 2:37.2 ni nihče približal.

1. predtek: 1. Hamuro (Jap) 2:42.5 nov olimpijski rekord, 2. Sietas (Nem) 2:44.6, 3. Kaye (USA) 2:45.5, 4. Adjaludin (Filipini) 2:50.2; 2. predtek: 1. Ito (Jap) 2:45.8, 2. Balke (Nem) 2:46.4, 3. Kasselley (USA) 2:54.4; 3. predtek: 1. Higgins (USA) 2:48.8, 2. Alpađ (Filipini) 2:52.6, 3. Jensen (Danska) 2:55.7, 4. predtek: 1. Spence (Bermudi) 2:52, 2. Clawsen (Kanada) 2:54.7, 3. Erbert (ČSR) 2:55.7, 5. predtek: 1. Koike (Jap) 2:43.5, 2. Idefonso (Filipini), 3. Heina (Nem). Zanimivo je, da so vsi razen Japoncev plavalci »metuljke«, Japonci pa so imeli svoj poseben stil in so po startnem skoku prišli šele po 25 m na površino.

## Wilfan plava hrbtno pod 1:11

Sledil je semifinale na 100 m hrbtno gospodje. V finale se ni mogel plasirati niti

en Evropec, med njimi tudi Wilfan, ki je plaval pod 1:11, torej znatno boljše od jugoslovanskega rekorda. Ta disciplina je pač domena Amerikanov in Japoncev. 1. semifinale: 1. Kiefer (USA) 1:06.8, 2. Van de Veghe (USA) 1:08.6, 3. Olver (Avstralija) 1:09.4, 4. Yoshida (Jap.) 1:09.5. Izpadli so Nemca Simon in Schwarz, Danec Christensen in Sved Borg.

2. semifinale: 1. Drysdale (USA) 1:08.6, 2. Kijokova (Jap.) 1:09.7, 3. Kojima (Jap.) 1:09.9. Izpadli so Schlauch (Nem.) in Wilfan, ki sta prišla na cilj skoraj istočasno kot 4. in 5. oba pod 1:11.

Plavanje je zaključil finale na 100 m hrbtno dame, kjer je ponovno triumfirala Holandska. 1. Senff (Hol.) 1:18.3, 2. Mastenbrök (Hol.) 1:19.2, 3. Bridges (USA) 1:19.4, 4. Mortridge (USA) 1:19.6, 5. Brunström (Danska) 1:20.4, 6. Frampton (Angl.) 1:20.6.

## Veslači Jugoslavije v finalu

Večji uspeh so dosegli naši veslači v dvojki s krmarjem, kjer so se plasirali v finale, dočim so povsod drugod izpadli. V štiričlani krmarjem so se v finale plasirale poleg Nemčije, Holandske in Švice, ki so zmagale že v včerajšnjih tekmah, danes se Danska in Madžarska, Jugoslavija je nastopila ob enem z Madžarsko in zasedla zadnje mesto za Poljsko in Italijo.

V dvojki s krmarjem sta bila danes dva semifinale. V prvem je zmagala Danska pred Švico in sta oba prišla v finale, v drugem je pa zmagala Italija pred Jugoslavijo. Za finale sta se že plasirali Nemčija in Francija. Jugoslavija je premagala za tričetrt dolžine čolna Poljsko, za 3 dolžine pa Japonsko.

V štiričlani krmarji so prišli v finale Nemčija, Švica, Avstrija, Danska, Anglija in Italija.

V osmercu sta bila dva semifinale. V prvem je zmagala premočno Nemčija v 6:44.9, v drugem pa Italija v 6:35.6, 2. Japanska 6:44.3, 3. Jugoslavija 6:47.3. Nemčija in Italija prideta v finale, kjer so že Amerika, Madžarska, Švica.

## Stanje kolajn

Število olimpijskih kolajn, ki so se jih praborile posamezne države, je po večernjem stanju naslednje:

|                | zlate | srebrne | bronaste |
|----------------|-------|---------|----------|
| Nemčija        | 21    | 19      | 26       |
| USA            | 20    | 15      | 8        |
| Finska         | 6     | 6       | 6        |
| Svedska        | 6     | 5       | 8        |
| Italija        | 6     | 6       | 5        |
| Madžarska      | 6     | 1       | 3        |
| Francija       | 5     | 6       | 4        |
| Japonska       | 4     | 4       | 5        |
| Holandska      | 4     | 3       | 6        |
| Anglija        | 3     | 6       | 3        |
| Češkosl.       | 3     | 5       | —        |
| Avstrija       | 3     | 4       | 2        |
| Estonska       | 2     | 1       | 3        |
| Egipt          | 2     | 1       | 2        |
| Švica          | 1     | 8       | 3        |
| Kanada         | 1     | 2       | 5        |
| Norveška       | 1     | 2       | 1        |
| Argentina      | 1     | 1       | —        |
| Turčija        | 1     | —       | 2        |
| Nova Zelandija | 1     | —       | —        |
| Avstralija     | —     | 3       | 6        |
| Poljska        | —     | 2       | 2        |
| Lotiška        | —     | 1       | 1        |
| Jugoslavija    | —     | 1       | —        |

Ostalih 26 držav, ki so sodelovale na olimpiadi, so do sedaj priborile samo bronaste ali sploh nobene kolajne.

## Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za petek: V južnih Alpah po večini jasno in toplo.

# Znatno povečanje sovjetske armade

Uvedba obvezne vojaške dolžnosti že z 19. letom

**Moskva, 13. avgusta.** v. (United Press) Kakor poroča uradna ruska agencija Tass, je Osrednji izvršni komite komunistične stranke izdal ukaz, ki predvideva znatno ojačenje sovjetske armade. Ukaz vsebuje nove določbe o novarjenju in uvaja obvezno vojaško dolžnost že z 19. letom starosti, dočim so bili vojaški obvezanci klicani dospel pod orožje šele z 21. letom. Na ta način bosta rdeči armadi na razpolago dva nova letnika, ki bosta uvrščena v armado že v teku prihodnjih štirih let. Praktično pomeni nova naredba povečanje učinkovitih sil rdeče armade od sedanjih 1.300.000 mož na 1.600.000 mož.

Berlin, 13. avgusta. v. Povečanje ruske armade z znižanjem starostne meje za vojaško obveznost je vzbudilo v nemškem

## Konferenca o razdolžitvi kmetov

**Beograd, 13. avgusta.** p. Te dni se bo vršila na Han Piesku pri Sarajevu konferenca zastopnikov Narodne banke, združenja bank in kmetičkih gospodarskih organizacij. Konferenci bodo prisostvovali tudi nekateri člani vlade in bodo razpravljali na njej o definitivnem načrtu za razdolžitve kmetov. Zaradi tega je sročil odstopal na Han Piesak tudi ministrijski predsednik dr. Milan Stojadinović.

## Rojstni dan kneza Aleksandra

**Beograd, 13. avgusta.** AA. Danes so v krogu rodbine Nj. Vis. kneza namestnika Pavla proslavili v gradu na Brdu pri Kranju rojstni dan Nj. Vis. kneza Aleksandra, v dvorski kapelici na Dedinju pa je bila ob 11. služba božja, ki so ji prisostvovala dvorne dame in člani civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja.

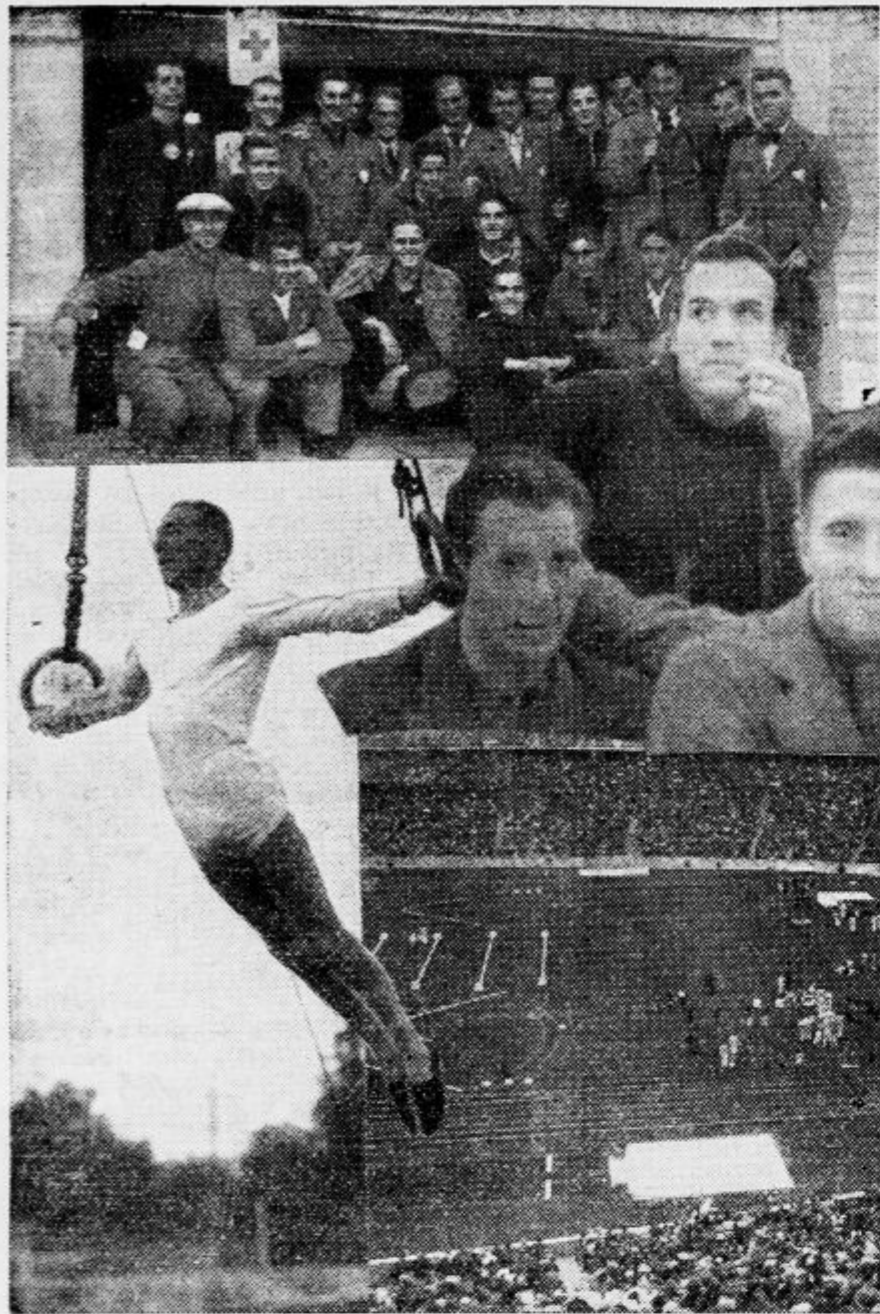
## Pogreb ruskega mitropolita Antonija

**Beograd, 13. avgusta.** p. Danes so svečano pokopali ruskega mitropolita Antonija. Nj. Vel. kralja je pri pogrebu zastopal polkovnik Majstorović. Pogrebne molitve je opravil patrijarh Varnava ob asistenci več mitropolitov in drugih višjih duhovnikov. Ob 17. so na grob mitropolita Antonija položili v imenu Nj. Vis. kneza Pavla in knežinje Olge vence, v imenu grškega kneza Nikole in knežinje pa križ iz cvetja.

## Depolitizacija bolgarske vojske

**Sofija, 13. avgusta.** t. Vojno ministrstvo je objavilo odlok, s katerim se najstrožje prepoveduje vsako vmešavanje oficirjev v politiko. Vsi, ki bi ustanovili kakršnokoli vojaško organizacijo, bodisi tajno ali pa javno

# Za čast naše trobojke!



Naši plavalci v plavalnem stadionu — Spodaj Leon Štukelj, ki je na krogih pridelal srebrno kolajno — V sredini Draško Wilfan, desno pod njim Tone Cerer — Vodja sokolske vrste dr. Murnik s saveznim načelnikom dr. Pichlerjem pred hišico v olimpijski vasi — Desno skupina naših čvrstih borcev na vodi: zgoraj Branko Zheri, spodaj Miran Fux in Wilfan — Pogled na del stadiona, kadar je polno obiskanih — V spodnjem kotu: Neutrudni sokolski maser Potokar masira Dimitrija Merzlikina.



## Nj. Vel. kralj in Ljubljani, kraljica na Visokem

### Ovacije Ljubljančanov — Obrtniki so govorili s kraljico

Ljubljana, 13. avgusta. Ljubljana je danes lahko prvič v letošnjih počitnicah pozdravila svojega mladega kralja. V spremstvu svojega angleškega učitelja, dvornega maršala in adjutanta se je Nj. Vel. kralj Peter II. po 11. uri pripeljal z avtomobilom po Gosposveti cesti. Že ko je avto z umerjeno naglico vozil skozi mesto, so postali ljudje na avto pozorni in so kralja kmalu spoznali in ga začeli pozdravljati. Ko pa se je avto ustavil pred Krisperjevo trgovino, kamor se je mladi kralj podal s svojim spremstvom, se je na Mesnem trgu zbralo mnogo ljudi, gotovo nad dva tisoč, ki so nestrno čakali kraljevega povratka iz trgovine.

Mladi vladar se je s svojimi spremljevalci pomudil v trgovini domala tričetrt ure. Izbral je za svoje počitniško razvedrilo nekatere tehnične novosti, posebno tudi nekaj dobrih filmov za svojo moderno fotografsko kame. ro. Ko se je mladi kralj, s sportno čepico na glavi in v kratkem plašču, vrnil iz trgovine, se je množice polotilo navdušenje. Ljudje so se zgrnili okrog avta in so prisrčno izkazovali mladem kralju svojo ljubezen. Nj. Vel.

kralj Peter II. se je, sicer nekoliko presenečen, pa vendar močno radosten toplo zahvaljeval za ovacije. V tem se je avto že premaknil in po hiteli skozi mesto nazaj po Gosposveti cesti proti Bledu.

Poljane, 13. avgusta. V sredo popoldne je Nj. Velikanstvo kraljica Marija s svojo materjo kraljico Marijo Rumunsko napravila izlet v Poljansko dolino. Kraljica je svoj avtomobil sama šofirala. Spetoma so se visoki gostje ustavili na Visokem, kjer jih je sprejela in pozdravila dvorna dama gospa dr. Tavčarjeva, ki jim je servirala čaj. V razgovoru se je Nj. Velikanstvo kraljica zanimala za mnoge domače zadeve Poljanske doline in vse Slovenije.

Prav ob tem času se je nahajala na Visokem deputacija Obrtniškega društva iz Ljubljane, ki je prišla tja radi važnih stanovskih zadev. V deputaciji so bili gg. predsednik Josip Rebek, Iglit, Krapež, Lombar, Tušar in Urbas. Ljubljanski obrtniki so Nj. Velikanstvo kraljico in njeno mater navdušeno pozdravili in gospa dr. Tavčarjeva jih je predstavila kraljici, ki je z njimi izmenjala nekaj prijaznih besed. Po enournem odmoru sta se kraljici prijazno poslovili.

## Sloveč angleški učenjak med nami

### Umetnostni zgodovinar Berenson v Ljubljani in na Bledu

Ljubljana, 13. avgusta. Danes ob 13. se je pripeljal z avtomobilom iz Zagreba v Ljubljano znameniti angleški umetnostni zgodovinar g. Bernhard Berenson v spremstvu svoje tajnice. Pozdravil ga je dopisnik Centralnega presbiroja g. Zobeč, potem pa je angleški učenjak po kratkem odmoru v spremstvu g. dr. Steleta obiskal Narodno galerijo, muzej in več cerkva, med njimi tudi stolnico. Zanima se za umetnine iz dobe pred 17. stoletjem. V Ljubljani je našel več takih umetnin ter se je pohvalno izrazil o zbirkah umetnin v središču Slovenije. Pri tem pa je tudi pristavil, da ni mogel najti boljših spremljevalcev in vodnikov po Ljubljani, kakor sta mu bila gg. dr. Stele in novinar Zobeč.

Ob 17. se je z avtomobilom odpeljal na Bled. Avtomobil, s katerim se vozi, je bil najel že v Splitu, ko si je ogledal umetnine in zgodovinske znamenitosti v raznih dalmatinskih krajih. Iz Splita se je odpeljal na Plitvice, od tam pa v Zagreb. V Zagrebu si je ogledal Strossmayerjevo galerijo slik in pogledil je avtorje tudi onih slik, ki so vpisane kot dela neznanih mojstrov. Dal je tudi koristna navodila, kako

naj bi se slike razpostavile po vrednosti. Bernhard Berenson je med prvimi avtoritetami na poprišču umetnostne zgodovine. Rodil se je 26. junija 1865 v Litvi, a so se njegovi starši, ko je bil še otrok, izselili v Boston v Ameriko. Dobil je Harvardov kolegij v Cambridgeju (Massachusetts USA), kjer je bil diplomiran leta 1887. Istega leta se je preselil v Anglijo, potem pa se je podal na studije v Italijo. Svoje prvo delo »The Venetian Painters of the Renaissance« je izdal leta 1894. To delo, ki vsebuje pregled beneškega slikarstva od Bellinija do Tiepola, je vzbudilo veliko pozornost. Potem je sledila cela vrsta knjig o slikarstvu italijanske renesanse. O ogromnem znanju in delu učenjaka Berensona daje značilno sliko naslednja statistika iz njegovega dela »Italian Pictures of the Renaissance«. V tem delu je popisanih okrog 20.000 slik od 366 slikarjev. Te slike pa so shranjene v 2.640 javnih galerijah, privatnih zbirkah, cerkvah in dvorih Evrope in Amerike. Berenson je pisal svoje knjige in razprave ne samo v angleškem, temveč tudi v italijanskem jeziku. Perfektno pa obvlada tudi francoščino in nemščino.

## Na Gorjancih oropan in na ogenj vržen

### Ubog posestnik žrtev treh nečloveških zločincev

Krstanjeva, 12. avgusta. Ze od nekdanj budijski ljudje na hrvatsko stran na delo. Predvsem so imeli zadnja leta precej zaposlitve na oni strani Gorjancev zidariji, tesarji in mizarji. Za kruhom se je podal v nedeljo zjutraj tudi 55 letni zidar in posestnik Jože Srebernjak iz Velikih Roj pri St. Jerneju. Pespot pelje mimo Mirčevega križa, majhne cerkvice vrhu gozdnatih Gorjancev. Blizu cerkvice je Srebernjak opazil ogenj, ob katerem sta stala dva masakra, na in s karabinkami opremljena vojaka in ena v lahino oblečena ženska, ki je bila bržčas tudi možič.

Nič hudega slučaja se je Srebernjak približal tej družbi in prosil, če sme prigrizati na ognju cigareto. Čim je pa pristopil k ognju, so ga prijeli in zahtevali od njega denar. Imel je le 40 Din, katere so mu odvzeli, ga zvezali, vrgli na ogenj in odšli. Z velikim naporom se je potem, ko je bil že po vsem telesu opečen in mu je obleka popolnoma zgorela, rešil smrti v ognju. Prijel je klicati na pomoč in ker ni bilo nikogar, ki bi mu pomagal, se je z veliko težavo privlekel do bližnje vasi Vodenice, ki ležijo kakor pol ure nad tem znamenjem in od koder so ga usmiljeni ljudje z vozom prepeljali do zdravnika v

Kostanjevici, ki je odredil takojšen prevoz v bolnišnico. Zverjinsko početje brezvestnih propalce je vzbudilo v vsej okolici veliko razburjenje in je šlo orožništvo takoj na delo, da ugotovi dejanski stan in najde zločince.

Opekline so zelo hude, vendar se ni izgubljeno upanje, da bo Srebernjak le ostal živ.

## Oče Koprivec, duša gasilstva v Škocijanu, 85 letnik

Škocijan pri Turjaku, 10. avgusta. V zgodovinski Škocijski dolini onkraj Turjaka praznuje 85-letnico duša gasilstva očka Ivan Koprivec. Se je mladeniško krepak, da mu visokih let kar nikdo ne verjame. Doma je iz Malih Lipljen, kjer zdaj tudi prebiva pri svojem sinu. Ko je po očetu prevzel posestvo, si je ravno pred 60-letji izbral nevesto Marijo Zupančičovo iz Račne, ki je že pokojna. Rodilo se mu je v srečnem zakonu 12 otrok, dva sta umrla v mladosti, dva sta padla na fronti, drugi



so pa lepo preskrbljeni. Dolgi 40 let je bil oče Koprivec član lipljenskega občinskega odbora in 16 let predsednik krajevnega šokskega odbora v Škocijanu. Je naroben naprednih časopisov in mu je »Domovina« posebno pri srcu. V Škocijanu je ustanovila gasilsko četo, ki ga je tudi poostala s častnim članstvom. Po njegovi zaslugi stoji danes tu lep Gasilski dom. Oče Koprivec je prvi zanj zamahnil s krampom. Kadar je treba biteti na pomoč, je prvi na mestu, sicer pa vedno bodri mladino za gasilsko idejo. Spominov ima nebroj. posebno zanimivo je vedno pripovedovati, kako je šel hodil v tlako na čušperski grad, čeprav je tlaka bila »uradno« že odpravljena. Vsi visoko spoštujemo vrlega moža, ki je kot odločen naprednjak tudi vselej pokazal svojo zavednost, kadar je bilo treba na volišče. Želimo mu še lepo vrsto zdravih in zadovoljnih let.

## Nujna sanacija bratovskih skladnic

O sanaciji bratovskih skladnic se je zadnje mesece mnogo pisalo, tako da je naša javnost že dobro informirana o tem važnem socialnem problemu, ki se tiče vsega rudarskega delavstva. Nujno potrebno je, da se začne to vprašanje reševati z vso resnostjo, in se reši tako, da bo enkrat za vselej spravljeno z dnevnega reda in da bo delavstvu, ki je delalo po 30, 40 in več let in ki je vsa ta leta plačevalo redno visoke zavarovalne prispevke, zagotovljen obstanek v starosti. Zaradi podpisovanja vojnih posojil, razvedrovanja zlate krone in drugih vzrokov, ki jih pa ni zvrnilo delavstvo, je naša bratovska skladnica v položaju, da že v nekaj letih ne bo mogla izplačevati pokojnin doslužnemu delavstvu. Zato je dolžnost odločilnih čimhiteljevo, da enkrat dokončno rešijo to vprašanje in ga ne krpaajo z raznimi uredbami, ki druga za drugo polotaj prav za prav le slabšajo. Narodni poslanec za laški srez g. Pleškovič Rudolf se je resno lotil tega vprašanja in je že spomlad predložil narodni skupščinski nujni zakonski predlog za sanacijo bratovskih skladnic po osnutku, ki ga je svoj čas izdelala glavna bratovska skladnica v Ljubljani. Po tem osnutku naj bi se obremenila vsa rudniška podjetja v državi z malenkostnim odstotkom od vrednosti izkopane rude. Pravičeno je, da vsa

rudniška podjetja, ki vlečejo iz naše zemlje milijonska bogastva, prispevajo vsaj malenkostne zneske k sanaciji zavarovanja onega delavstva, s katerega krvavimi žulji si kopajo dobičke. Predlog bo prišel v razpravo v narodni skupščini najbrže na eni izmed prvih sej. Pri tej priliki se bo pokazalo, kdo bo podpiral pravične zahteve našega delavca. Z rešitvijo tega vprašanja bo vsaj delno rešeno vprašanje brezposelnosti v rudniških revirjih, ker bodo šli doslužni rudarji lahko brez skrbi v zaslužni pokoj, njih mesta pa zavzeli mlajši delavci, ki danes zamažajo službo.

## Za vsak milijon eno leto

Sodba o delu Jožeta Graška je bila razglašena včeraj ob velikem zanimanju vse naše javnosti

Ljubljana, 13. avgusta. V sodni dvorani št. 79., v prisotnosti državnega tožilca Branka Goslarja, obtoženca Josipa Graška in njegovega branilca ex off. dr. Vrtačnika ter številnega občinstva, med katerim je bilo zlasti veliko število Graskovih oškodovancev, je predsednik kazenskega senata s. o. s. Ivan Brelih razglasil nestrno pričevano sodbo.

### Tri leta in šest mesecev

Senat se je prepiral o krivdi Graška glede očitane zločinske prevare po § 337 k. z., da je v času od 1. 1934 do 1935 v 205 primerih z lažnim predstavljanjem, da je plačila voljan in sposoben kupec in z namenom, da bi pridobil sebi protipravno imovinsko korist, deloma sam ali pa po svojih posredovalcih dokupil hranilnice različnih denarnih zavodov v Ljubljani in v raznih drugih krajih dravske banovine do 100% njih nominalne vrednosti in sicer po večini na dolgoročne obroke, ne da bi potem izpolnil svoje obveznosti do prodajalcev. S tem jih je zavedel v zmo-to, da so mu na škodo svojega imetka prodali svoje višnje knjižice, za katere pa ni sicer prejeli dogovorjenih zneskov, ki dose-gajo skoro vsoto 3 milijonov Din. K tej krivdi se pridružuje še prestopno oderu-štva po § 357 k. z., ker je sklenil s Ivanom Hojo, izkoriščujoč njegovo težko imovinsko stanje, posojilno pogodbo v znesku 19.800 Din, ki bi mu ga moral vr-niti v 3 mesecih, izplačal pa mu je le 12.320 Din. Končno se je ograšil še zlo-činstva napravljajanja lažnih listin po § 215 k. z., ko je kot nekdanji tajnik Hranilnice v Kamniku potvarjal računske zaključke in blaginjske dnevnike.

Za te delikte mu je sodišče prisodilo enotno kazen 3 let in 6 mesecev robije ter 300 Din denarne kazni, ki se bo v prime-ru neizterljivosti izpremenila v 5 dni za-pora. V smislu § 46 k. z. izgubi za dobo 2 let častne državljanske pravice. Dolžan bi bil plačati tudi vse stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni, a te stroške je sodišče izreklo za neizterljive. Vsteje pa se mu ves pripor in preiskovalni zapor, ki znaša skoro 9 mesecev.

V smislu § 280 k. p. pa je bil oproščen še dveh ostalih primerov očitane oderu-štva glede posojilnih pogodb s Stanislavom Zdešarjem in Cirilom Jeralo. Vsem zasebnim udeležencem — oškodo-vancem pri prodaji hranilnih knjižic so s to sodbo priznani tudi zneski, za katere so resnično oškodovani, kar bo razvidno iz obvestil, ki jim jih bo sodišče poslalo. V kolikor bodo oškodovanci zahtevali kak-e presežke ali pa vrnitve knjižic, jih sodi-šče zavrača na pot civilne pravde. Enako tudi vse tiste oškodovance, ki se še niso prijavili.

### V razlogih razsodbe

je predsednik s. o. s. Brelih kratko povda- ril, da je prišlo sodišče na podlagi podat- kov izčrpane preiskave do prepričanja, da je Grašek pri kupcih s hranilnimi knjižicami trgoval s prevarnimi nameni. Veli- kanski obseg teh poslov pa kaže, da se jim je posvetil tudi obrtno. Njegovemu za- govoru, da ni imel namena oškodovati vla- gateljev, sodišče ni moglo verjeti, ker gre za tako ogromen dolg skoro treh milijon- ov. Poleg tega je bil Grašek kot last- nik realitetne pisarne in bivši tajnik Kam- niške hranilnice toliko izobražen človek, da se je moral zavedati pretečega poloma. Njegovo zanašanje na inflacijo, s katero bi vloge prišle spet do svoje polne vred- nosti, pa je bilo kaznjiva špekulacija.

Zagovor, da je bila vsega poloma kriva njegova bolezen in operacija, ki ga je iz- nenadila sredi najbolj obsežnih poslov in slednjih še aretacija, ki mu je onemogoči- la nadaljnje redno poslovanje, ne more veljati. Ze ob aretaciji je bil dolžan tako ogromno vsoto, da bi tudi te ne bil mogel povrniti, zlasti še, če bi bil na isti način manipuliral in kalkuliral kakor dotlej. Na- daljnje poslovanje bi povzročilo še večji polom zanj in za prodajalce knjižic.

### Oderuške obresti

Obtežilo je bilo zlasti dejstvo, da ni imel nobenega pregleda nad poslovanjem, ker je vodil pomanjkljivo knjigovodstvo. Iz pričevanja oškodovancev pa tudi izha- ja, da jim je kljub temu vedno obljubljal točno plačevanje obrovov, katerih ne bi bil mogel odplačevati. Da bi pa vzbudil zaupanje v svojo plačilno zmožnost, jim je razkazoval kupljene knjižice z visoki- mi vlogami. Enako so skušali njegovi po- sredovalci dvigniti to zaupanje s tem, da so prikazovali njegovo premožnost.

Izposojanje denarja Hoji pa ima vse znake oderuštva v smislu našega kazenske- ga zakonika po dejstvu, da mu je moral za trimesečno posojilo plačati nad 200% ob- resti, dasi se je Hoja nahajal v zelo težkih razmerah. Za ostala dva primera, za ka- tera je bil oproščen, je sodišče smatralo, da ni podan dejanski stan oderuštva, ker ni šlo za primer težkega imovinskega stanja in tudi ne za previsoke obresti.

Za prvi delikt — kupovanje knjižic, za katere se dolguje 3 milijone, je sodišče od- merilo 3 leta robije, torej za vsak milijon 1 leto, za druga dva pa ostalo kazen.

### Olajšilne in obtežilne okolnosti

Kot obtežilno okolnost pri odmeri kaz- ni je sodišče upoštevalo ogromno škodo, ki je šla le na breme bednih vlagateljev, kot olajšilno pa dosedanj neoporečnost, skrb za družino in delno priznanje, napo- sled pa tudi to, da od vseh manipulacij in milijonske škode sam ni imel sorazmer- no nobene koristi, pač pa so se z njimi okoristili povsem drugi. (Pri tej opombi je

### KINO MOSTE

Danes ob 20. uri OTVORITEV SEZLJE v renoviranih prostorih in z modernizirano zvonočeno aparaturo!

Vesela današnja vstopnica

### PRI BELEM KONJIČKU

Svetovni šlager Ralpa Benatzkega. DOPOLNILO: »Popaj« in Paramountov zvočni tednik.

Predstave v soboto na praznik in v nedeljo ob 17., 19. in 21. uri.

Cene: Din 3.50 do 6.50.

v dvorani završalo glasno pritrdjevanje in vzklik: »Kje pa so? Na zatožno klop z njimi!«

V obtožbenem imenu je nato dr. Vrtačnik prijavil revizijo zaradi izreka o krivdi glede prekupevanja s knjižicami, glede obsodbe za oderuštvo in potvarjanja listin pa priziv proti odmeri kazni. Prosil je tudi za odlog izvršitve kazni zaradi bolezenskega stanja in zaradi družine. (Klic iz občinstva: »Da bo ušel!«). Temu se je protivil državni tožilec, ki je s svo- je strani prijavil priziv zaradi prenizke odmere kazni.

Po večini prisotni oškodovanci niso bili zadovoljni s sodbo, ki se jim je videla pre- blaga. Ko je paznik spremljal Graška po hodniku mimo občinstva v zapore, mu je eden teh privoščil hudo popotnico: »V pe- kel s takim ciganom!«...

## Obsodba dr. Gvidona Debeljaka potrjena

V spominu je nesreča, ki je doletela 1. marca letos družino sluga rudarskega gla- varstva Ivana Usarja, ki ga je na Celov- ški cesti, ko se je vračal z nedeljskega izleta, podrl avtomobilist dr. Gvidon Debeljak s takoj sijo, da je Usar po pre- vozu v bolnišnico umrl, ne da bi se prej še kaj zavedel. Javnost je nestrno zasle- dovala ugotovitve preiskave in zahtevala strogo obsodbo. Ob tem se je razvedelo, da je dr. Debeljak že lani na enak način ogrozil varnost življenja ljudi na poti iz Domžal proti Ljubljani, ko je podrl bi- ciklista Alojza Zajca in mu je prizadel tak- ke poškodbe, da je moral iskati zdrav- niško pomoč v bolnišnici.

Na sodni obravnavi o teh dveh dogodkih je dr. Debeljak zagotavljal svojo nedolž- nost za vzrok obeh nesreč in zavračal vsa krivdo na poškodovanega Zajca in po- kojnega Usarja. Toda stroga preiskava je dognala, da je obe nesreči pripisati vo- začu avtomobila, ki ni poskrbel, da bi ravnal avtomobil trezen in spočit. Zato je bil pred sodnikom poednomo dne 29. maja obsojen na 6 mesecev in 16 dni za- pora. Poleg vseh stroškov kazenskega po- stopanja in izvršitve kazni ter pričnin pa bi bil moral plačati poškodovancu Alojzu Zajcu tudi odškodnino v znesku 16.351 Din. Proti tej razsodbi se je dr. Debeljak po svojem zagovorniku dr. Voršiču prizval zaradi izreka o krivdi in kazni, češ da ne more biti govora o grobi ali veliki malo- marnosti.

Te dni je apelacijsko sodišče zavrnilo pritožbo. Smatralo je višino odmerjene kazni za primerno stopnji obtožbenih odgovornosti, oceno sodnika poednoma o vseh okoliščinah, ki so vplivale na odmero prisojene kazni, pa za povsem pravilno. Sprememilo je razsodbo sodnika poednoma v toliko, da je ugodilo prizivu glede na zasebno odškodnino Alojzu Zajcu, ki ga je z njegovimi zahtevki zavrnilo na pot civilne pravde.

## Smrt pod avtom

Slovenjgradec, 13. avgusta. Pri posestniku Francu Tretnjaku v bližini Slovenjgradca je 25-letni hlapec Rep- nik Franc vozil iz gozda hlode. Ko je okrog 18. ure pripeljal zadnji voz, se je spomnil, da mora še ta dan po čevlje. S kolesom je zavil z dvorišča na banovinsko cesto, ki vodi iz Slovenjgradca v Dravograd.

Prav tisti čas je proti Dravogradu hitel neki zagrebški avto, ki ga za hlapec zaradi ovinka ni opazil prej, kakor šele na razdaljo nekaj metrov. Šofer Wiesinger, ki je upravljal z vozilom, na tako majhno razdaljo ni mogel ustaviti vozila. Tako je avto treščil v hlapec s tako silo, da ga je podrl na tla. Repnik je obležal v mlaki krvi z razbito lobanjo, medtem ko je kolo zletelo v občestni jarek. Šofer Wiesinger je takoj naložil ranjenca na avto in ga odpeljal v slovenjgraško bolnišni- co. Toda zaradi smrtonosnih ran na glavi je Repnik kmalu izdihnil.

## Strela jih je omamila

Maribor, 13. avgusta. Silno neurje je sinoči okrog 18. ure div- jalo tudi nad Mariborom in okolico. Nevih- to je spremljalo zamolko grmenje, stre- la je švigala iz oblakov na zemljo. V sta- novnjško hišo v Slomškovi ulici 22. na Pobrežju, ki je last upokojenega bančnega uradnika Franca Zabriske, je treščilo. Ti- sti čas se je nahajal v podstrežju zasebnik Anton Karbonija s tremi svojimi otroki, ki so se v strahu pred grmenjem in bliska- njem tesno oklepali očeta.

Nenadno se je močno zablistalo, sledil je takoj silen tresk in je bila soba maho- ma v plamenih. Otroci so popadali ne- zavestni ob očetu na tla. Tudi Karbonija je omedlel, vendar se je kmalu spet zavedel. Ko je videl, da gori strop, je poklical doma- čine, ki so s skupnimi naporii pogasili ogenj, da se ni razširil na vse poslopje. Neza- vestne otroke so z umetnim dihanjem obu- dili k zavesti. Strela je udarila v hišo sko- zi dimnik, razbila na stehi nekaj opeke, razdrila strop in štedilnik v Karbonijevem stanovanju, po razdejanju pa šnila po električni napeljavi v zemljo.

# Opozorilo naročnikom inserterov, malih oglasov in drugih reklam- nih objav.

»Jutro« v nedeljo 16. t. m. zaradi praznika v soboto ne bo izšlo, zato pa bo sobotna številka »Jutra« izšla v nedeljski izdaji, to je na pomnoženih straneh in v veliki nakladi.

Ker bo torej sobotno kot nedeljsko »Jutro« dva dni v rokah naših številnih čitateljev, bodo oglasi in druge objave reklamnega in propagandnega značaja nedvomno izčrpale višek »Jutrove« publikacijske sile in dosegle izredne uspehe.

Opozorjamo na to naročnike oglasov in malih oglasov in jih prosimo, da nam svoja naročila za to številko izročijo čim prej, najkasneje pa do danes popoldne. Le nujne primere bomo sprejemali do 16. ure.

Oglasni oddelek »Jutra«

## Domače vesti

\* **Gasilski praznik na Bledu.** Blejska gasilska četa je vneto na delu s pripravi za gasilski praznik. Četa praznuje 50-letnico radovljiska gasilske čupe na 25. letnico. Oba proslavi se vršita združeno na praznik 15. t. m. pod pokroviteljstvom Nj. Vis. princa Tomislava. Drevi se poklonijo blejske in sosedne čete visokemu pokrovitelju. Na praznik 15. t. m. bo ob 11. sv. maša v župni cerkvi. Castiljiva je polstolletnica, nič manj važna in pomembna pa je tudi 25-letnica radovljiska gasilske čupe. Blejska gasilska četa in radovljiska gasilska čupa vabita ponovno gasilce in gasilstvu naklonjene občinstvo, da s svojim obiskom počaste ta pomembni gasilski praznik.

\* **Jubilej najstarejšega sokolskega društva v Južni Srbiji.** V Tetovu se pripravljajo Sokoli na lepo proslavo. Dovolili so te dni svoj dom in v njem bodo v kratkem slavili 25-letnico uspešnega delovanja svojega društva. Sokolsko društvo v Tetovu je najstarejše na srbskem jugu in deluje prav za prav že več kakor 25 let. Ustanovljeno je bilo pod turško oblastjo že leta 1908 kot telovadno društvo. Tedaj so namreč turške oblasti uvedle v šolal telovadbo kot učni predmet. Zavedni Tetovčani so to šolsko reformo izkoristili ter ustanovili Sokola pod imenom telovadnega društva. V prošnji za odobritev nove organizacije so navedli, da bo telovadno društvo pomagalo šoli pri uvedbi novega učnega predmeta. Turške oblasti so ustanovitve društva dovolile. Iz društva so izšli mnogi poštvovalni borci za narodno osvoboditev. Po osvoboditvi se je društvo lepo razvijalo. Postalo je matica mnogih sokolskih organizacij po vaseh. Prirejalo je številna poučna predavanja in širilo prosveto po najbolj zapuščenih krajih. Leta 1928 si je ustanovilo tudi svojo godbo. Velike skrbi pa je Sokolom povzročalo vprašanje graditve lastnega doma, a so s poštvovalnostjo premagali vse ovire in zbrali potrebna sredstva. Dom je zdaj gotov in je lahko poštvovalni organizaciji in vsemu Sokolstvu v ponos.

\* **Udeležencem skupštine CMD.** Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vozino tja in nazaj vsem udeležencem glavne skupštine Društva sv. Cirila in Meloda, ki bo letos 8. septembra v Mariboru. Udeleženci kupijo pri odhodu cel vozni listek in železniško izkaznico. Listek velja s potrdilom o navzočnosti na skupščini, za brezplačni povratek. Popust velja od 5. do 10. septembra.

\* **Izpremembe v avstrijskem poslaništvu.** G. dr. Albin v. Lenk, tajnik avstrijskega parlamenta v Beogradu, je premeščen v zvezno zunanje ministrstvo na Dunaju.

\* **Radiofonska oddajna postaja v Ljubljani** javlja cenjenim poslušalcem radia, da bo v soboto 15. t. m. oddajala poročila o važnejših momentih mednarodne molotičkistične dirke na Ljubelju od 12.30 do 14. ure.

\* **Nenavadno podjetje slovenskega rudarja** v zapuščeni južnosrbskem rudniku. V rovinah opuščenega rudnika antinoma in Skopski črni gori nad vasjo Nikuštanom je že davno zamrlo življenje. Tam kjer so nekdaj stale barake rudarjev, se solnčijo kače. V dvorišču, kjer so se nekdaj zbirali rudarji pred odhodom na štih, pa je zdaj farma želv, katero vodi slovenski rudar Franc Avžnar, doma iz okolice Celja,

ki je prišel v antimonski rudnik že leta 1927. Najprej je bil kopač, potem paznik in nazadnje, ko je podjetje že pomejalo, je bil celo edini vodja rudnika. Ko je podjetje propadlo, je tam ostal in uredil si je farmo želv, ki jih neka zagrebška tvrdka kupuje in izvažajo v inozemstvo. V farmi na zapuščenem rudniškem podjetju čaka na izvoz kakih 500 želv.

\* **Spet bodo znižane cene na železnici.** Seveda predvsem za one, ki bodo potovali na jesenski ljubljanski velesejem. Z rumeno izkaznico, ki jo za 2 Din dobite pri blagajni na postaji, kupite celo karto do Ljubljane, kjer vam na velesejmu na legitimaciji potrdijo obisk, nakar se lahko z isto karto brezplačno vrnete domov. Za odhod v Ljubljano velja popust od 27. t. m. do vključno 13. septembra, a za povratek od 1. do vseh tega 18. septembra.

\* **Fala brez — elektrike!** Vsakemu šolarju je znano, da je v Fali na Dravi največja elektrarna v naši državi, toda kako tuji ostrimijo, ko zagledajo ponoči na železniški postaji bletje — petrolejke. Tudi ostale železniške postaje po Dravski dolini imajo takšno »razsvetljavo« iz prejšnjega stoletja, kar pač ni v korist našemu tujskemu prometu.

\* **Razgled s Klopnege vrha — zaprt.** Obiskovalci privlačnega Pohorja so zadnje čase neprijetno razočarani, ker najdejo staro pot, ozir. kolovozno cesto od Klopnege vrha v St. Lovrence zaplankano, a to baš tam, od koder je edini razgled. Turisti pozivajo Slovensko planinsko društvo in pristojno občino za pojasnilo, kdo je dal lastniku ondolne lovske hiše (faleka graščina) pravico, da je preložil staro javno pot, oziroma cesto visoko v temne gozde, od koder ni nikakega razgleda, staro pot pa zaplankal in pribil tablo »Prepovedana pot«.

\* **Putnik Ljubljana** organizira avtobusni izlet v Omišali na otoku Krku od 15. do 16. t. m. 16. avgusta bo v Omišlju narodna prireditev »Kraljev dan — II. Festival« z narodnimi plesi in narodnih nošah in petjem narodnih pesmi. Podrobne informacije daje Putnik, Ljubljana.

\* **Sprememba voznega reda na progi Murška Sobota—Ormož in Ljutomer—Gornja Radgona—Radgona.** Od 17. t. m. bo odhajal popoldanski potniški vlak iz Murške Sobe ob 13.43 in prihajal v Ljutomer ob 14.21, iz Ljutomer ob 14.35 v Ormož ob 15.32. Popoldanski mešani vlak bo odhajal iz Radgone ob 12.01 v Gornjo Radgono ob 12.07, iz Gornje Radgone ob 12.37 in v Ljutomer ob 13.50. Popoldanski potniški vlak odhaja iz Ljutomer ob 14.30 v Gornjo Radgono ob 15.19, iz Gornje Radgone ob 15.30 in prihaja v Radgono ob 15.35. Odhodni podatki za vmesne postaje so razvidni s stenskih voznih redov na postajah.

\* **Borba med gostilničarji in pivovarji.** Gostilničarji Beograda, Zemunaa in Pančeva so imeli v sredo popoldne zborovanje, na katerem je bilo sklenjeno obvestiti vse gostilničarje v državi naj se pripravijo na generalno stavko v obliki ustavitve točenja piva. Gostilničarji hočejo razbiti carjanko bariero, katero je ustvaril pivovarniški kartel. Izpostovati hočejo tudi, da bi se v zamenjavo za naše vino uvažalo iz inozemstva pivo. Na ta način bi bilo ustrezno gostilničarjem, gostom in v veliki meri tudi vinogradnikom.

\* **Zaključek dolgotrajne mezdne borbe** poljedelskih delavcev. Štiri tedne so stavkali poljedelski delavci, zaposleni na Pongratzovem veleposestvu v Maruševu. Zdej je mezdna borba končana, ker je podjetje sprejelo delavske zahteve. Nove mezde bodo zvišane za 5 do 6 Din in bodo tako moški zaslužili na dan po 15 do 20 Din, ženske pa po 13 do 15 Din. Podjetje je delavcem tudi ostalo dolžno mezde za nekaj tednov in je sedaj ves dolg izplačalo. Pri pogajanjih je posredovala organizacija gospodarske slege v Maruševu.

\* **Dijakov atentat na profesorja.** Sarajevsko sodišče razpravlja o razburjivem dogodku, ki se odigral pred zaključkom šolskega leta na sarajevskem učiteljskišču.

Dijak V. letnika Ante Kobačić je stopil v razred in vprašal profesorja, v katerih predmetih je padel. Profesor Atanasović mu je odgovoril, da bo to videl. Ko bodo razdeljena izpričevala. Tedaj je dijak potegnil revolver in sprožil. Profesor se je skril za kateder in se mu ni nič zgodilo. Po atentatu se je Kobačić takoj prijavil policiji. Na razpravi je obtoženi dijak zatrjeval, da ni nameraval profesorja ustreliti, marveč da je hotel samo demonstrirati s strelom. Napadeni profesor je kot priča izjavil, da je bil Kobačić zanimiv dijak. Šolski in obtoženega gospo. dija pa so trdili, da je zamajal pouk samo zaradi tega, ker je bil večkrat bolan. Zaradi zaslišanja novih prič je bila razprava preložena in se bo vršila 24. t. m.

\* **Za denar se da zapirati za druge.** V urad zagrebške policije je prišel neki mož ter dejal, da je Alojz Švajger iz Bukovca, ki je bil obsojen zaradi nekega izgreda na 5 dni zapore. Uradniku se je zdel mož nekam znan in kmalu se je izkazalo, da je v zaporih že večkrat sedel in sicer vsakokrat za druge, ki so ga plačali kot svojega namestnika v zaporih. Tokrat mu je dal pravi Švajger 200 Din za 5 dni. Zdej bosta sedela oba.

\* **Znani pustolovec Maratović alias grof Pilek Inna,** ki je iz zbirke zagrebškega kaplota ukradel dragocen diptihon, je, kakor znano, zdaj zaprt v Parizu, ker je bil zapleten v neko kvartopirsko afero. Pustolovec ne bo izročen našim oblastem, ker zatrjuje, da je italijanski državljan in ima baše o tem tudi nekatere dokumente. Zagreb bo tako ob senzacionalno sodniško razpravo.

\* **Udeležiti se Putnikovega dnevnega izleta z avtobusom Opatija—Sušak za 60 Din.**

\* **Dijakim boljših rodbin nudimo prvostopno oskrbo.** Nova vila, kopalnica, park, akrobno nadzorstvo. Pišite: Kristof D. Ljubljana, Povšetova 4a.

\* **Tovarna JOS. REICH** sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Zopet jesen... →

## Iz Ljubljane

u— **Odmev Graškove afere.** Graškova afera je po obsegu, kakor po predmetu razgibala našo javnost. Saj se je dotaknila najboljše žilice naših malih ljudi, ki so dan z dnem s trudom in odtrgajali štediti za svojo starost. Ne le prizadeži, tudi drugi so se postavili s svojo »moralno podporo« ob stran državnega tožila. Enodušnost je bila tolika, da te dni v Ljubljani skoraj niso mogli s kom govoriti, ne da bi govor nanesel na Graška. Pod kostanj, v kavarnah in gostinlah so vodili žive debate. Ljudje so z zanimanjem čitali poročila, ki so brez pridržkov razgalila Graškovo početje. Seveda skušajo ljudje uveljaviti svoje duhovitosti, ki so zrasle iz takih pogovorov, včasih tudi na neprimernih mestih. Tako je danes, skoraj ob istem času, ko smo pričakovali sodbne v Graškovi zadevi, prisostvoval sodnim dražbam na sodniški neki možak v polni dvorani in je zaklical nekemu interesentu, ki je hotel položiti kavgijo v obliki zamrle voge, pa je sodnik ni hotel sprejeti: »Grašek jih kupuje, njemu jih nesite!« Seveda ga je sodnik izvršilnega oddelka ostro zavrnil in mož se je prav kmalu izgubil, ko je zvedel, da mu za take pripombe grozi denarna kazen od 1000 Din. Res, le malo je manjkalo, pa bi imela Graškova senzacija še eno žrtve na vesti.

u— **Medžupna lutkovna šola,** ki se vrši te dni v Narodnem domu, bo drevi zaključena z lutkovno predstavo, in sicer bodo vprizorili tečajniki II. dejavnosti »Fausta«, člani lutkovnega oddelka Ljubljanskega Sokola pa vesele prizore. Opozorjamo na ta lutkovni večer vse prijatelje lutkovne umet-

nosti, zlasti pa so vabljeni člani ljubljanskih in okoliških lutkovnih odrov. Začetek ob 20. v lutkovni dvorani Narodnega doma (vhod z Bleiweisove ceste). Vstop prost. Predsednik MZLO.

u— **Vpisovanje na tehnični srednji šoli,** delovodski, moški in ženski obrtni šoli v Ljubljani bo dne 1. in 2. septembra. Sprejemi in vpisni pogoji so objavljeni na šolski razglasni deski. Vsa potrebna pojasnila daje šolska uprava ustno ali pismeno.

u— **Društvo »Sotica«** sta darovala namesto cvetja na grob pok. Andreja Tomažiča vsiji fin. svetnik Gabrijele Franc in soproga Helena 100 Din za revne emigrante s Primorskega. Hvala!

## Iz Celja

a— **Ogenj v avtomobilski delavnici.** V sredo ob 21.15 se je vnelo v avtomobilski delavnici G. Stefana Haselbacha na Krekovi cesti zaradi razgrete peči olje in bencin, ki je bil razlit po tleh. Domači so ogenj takoj opazili in ga pogasili, tako da celjskim gasilcem, ki so hitro prispeili, ni bilo treba siliti v akcijo. Škoda ni velika, ker se ogenj k sreči ni razširil na tri avtomobile ter na manjšo zalogo bencina in olja v delavnici.

e— **Nesreča na železnici.** V sredo ob 8. zjutraj je hotel 28-letni železničar Vinko Požlep iz Tevč pri Laškem na železniški progi podložiti kamen pod drezino, da bi jo ustavil. Pri tem pa ga je drezina zadela s tako silo v glavo, da mu je prebila lobanjo. Požlepa so prepeljali v celjsko bolnišnico.

e— **Usoden padeč z drevesa.** Včeraj ob pol 11. je padel 15letni, v Prešernovi ulici stanujoči sin čevljarkega mojstra Franc Berglez. Za kresijo z lipe in si zlomil obe roki v zapustu. Reševalni avtomobil ga je prepeljal takoj v bolnišnico. Zanimivo je, da se je Berglezov mlajši bratec nekako pred dvema letoma tudi za kresijo smrtno onesrečil, ko je padla nanj truga za gramoz.

e— **Drzen roparski napad.** Ko se je vozil 47letni gostilničar Danijel Kar iz Slovenske Bistrice v sredo okrog 8. zjutraj s kolesom v Celje, so ga na cesti napadli neznani moški in zahtevali od njega denar. Car je padel s kolesa in si zlomil desno roko. Napadalec se preiskal njegove žepke. Ker pa ni imel pri sebi denarja, so ga izpustili in pobegnili. Carja so oddali pozneje v celjsko bolnišnico.

e— **Stavka stavbinih delavcev in delavcev pri regulaciji Savinje** traja dalje. Pogajanja se doslej še niso pričela. Stavkujoče delavstvo pobira sedaj z nabiralištem polami stavkovnega odbora med prebivalstvom denarne prispevke in blago.

e— **Brezposelnost.** Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 194 brezposelnih (172 moških in 22 žensk) nasproti 217 (198 moškim in 19 ženskam) dne 31. julija.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 vefilm »Zavrženec in zvočni tednik.

## Iz Maribora

a— **Osem križev.** Znani istrski rojak G. Stranič Ivan, ki je v povojni dobi zaradi preganjanja moral zapustiti rodno vas Bortol pri Pazinu in se naselil v Mariboru, praznuje svojo 80-letnico. Rodil se je 15. avgusta 1856 in služboval v finančni službi na otoku Lošnju, odkoder se je po poroki podal s svojo ženo v Ameriko, kjer je dolgi 11 let upravljali žitne plantaže v Rosario di Santa Fe. Po elementarni katastrofi poplave reke Rio Grande se je vrnil v Istro, kjer si je ustvaril lepo domačijo, ki jo je po moral zapustiti in se naseliti v Mariboru z družino svojega sina. Castiljivemu slavljencu želimo še obilo let v zdravju in zadovoljstvu.

a— **Državna klasična gimnazija v Mariboru.** Nižji tečajni izpit bo 25. t. m. ob 8. uri. Višji tečajni izpit 25. t. m. ob 8. pismeno, 26. t. m. ob 8. pa ustmeno. Drugi po- pravni in razredni izpiti začnejo 27. t. m.

## Zrebanje 11. avg. 1936.

izžrebani so bili sledeči večji dobitki:

Din 80.000.— št.: 99.305,  
Din 60.000.— št.: 14.398,  
Din 40.000.— št.: 35.975,  
Din 30.000.— št.: 60.524, 68.756,

pri Zadržni hranilnici sledeči dobitki:

Din 1.000.— št.: 5.860, 10.858, 10.868, 10.879, 15.725, 15.793, 24.851, 24.853, 24.864, 24.872, 24.897, 33.026, 33.028, 33.038, 33.063, 62.036, 62.066, 62.078, 75.651, 75.655, 95.703.

**ZADRUŽNA HRANILNICA ima svoje prostore  
v DALMATINOVI ULICI št. 6.**

**KINO UNION**  
zopet redno predvaja. — PREMIERA  
**MLADI GROF**  
Film poln veselja in šale.  
V glavnih vlogah.  
Anny Ondra — Hans Söhnker

ob 8. Podrobni načrt je v šolski veži. Vpisovanje se bo vršilo po sporedu, kakor je objavljeno v letnem izveščju.

a— **Gledališke novice.** Kot otvoritvena predstava letošnje gledališke sezone se pripravljajo Shakespearjeva »Zimska pravljica. Pripravlja se tudi »živi mrtvec« v režiji g. Jožka Koviča in »Prva legija« v režiji novo angažiranega režiserja g. Petra Malca. Gledališki ansambl je že zaposlen z vajami za novo gledališko sezono.

a— **V mrtvašnici se je hotel ustreliti.** V sredo zvečer je bila mrtvašnica na pokopališču na Pobrežju pozorišče razburjivega dogodka. Na mrtvaškem odru je ležal Franc Logar, katerega je prišel med drugimi pokropiti tudi njegov brat, 56-letni upokojeni železničar Jakob Logar. Ko je stal pri mrtvaškem odru svojega brata, je potegnil iz žepa samokres, hoteč se ustreliti. K njemu je planil železniški upokojenec Paj Maks in mu skušal iztrgati iz rok samokres. Razburjeni Logar se je branil z vso močjo, tako da je moral pomagati še v bližini se nahajajoči pokopališki paznik Stopihar. Šele obema se je posrečilo, da sta Logarju odvzela samokres.

## Iz Kamnika

ka— **Nove kazipote** je napravil sreski cestni odbor na križiščih cest. Prekasa je pokazala, da so bili dosedaj kazipoti z zgodbicami napisani in zakriviljenimi puščicami prav nepregledni, po večini pa tudi že zarjaveli. Posebno pred Komendo, kjer je živahno križišče, so avtomobilisti pogosto zgrešili pravo smer in pomoči budili vaščane ter iskali orientacije. Tudi pritožbe niso izostale. Novi kazipoti z velikim napisom smeri na modrem polju bodo postavljeni za vsako cesto posebej in bodo že od daleč vidni. Na kilometriških kamnih je cestni odbor napravil številke ob straneh, tako da jih avtomobilist zazre že oddaleč.

## Iz Trbovelj

t— **Na večer pred rojstnim dnem Nj. Vel. kralja Petra II.** 5. septembra priredila Narodna odbrana na šolskem letnem telovadišču velik kres in bengalični ogenj. Narodna društva prosimo, da se pridružijo in prispevajo po nekaj dinarjev za stroške. Zneske sprejema trgovec g. Letnik Ivo.

(\*)

**HRASTJE-MOTA.** (Smrtna kosa.) Tukaj je v nedeljo umrl po vsem Murskem polju znani kmetovalec in lastnik mlina g. Domanjko Franc. Pogreba se je v torek dopoldne udeležila vsa vas. Prišli so tudi njegovi znanci iz Gornje Radgone, Slatine Radencev in od drugod. Pevec iz Kapela so mu zapeli več žalostink in v sprovodu je igrala žalostinke godba od Sv. Jurja ob Ščavnici — prav tista godba, ki mu je pred 35 leti igrala pri poroki. Ob grobu se je poslovil od pokojnika tajnik tukajšnje gasilske čete g. Missia Peter in opisal njegove zasluge za gasilstvo in pohvalil njegovo dobro srce, ki ni nikdar odreklo potrebnemu pomoči. Domanjko je bil osem let predsednik gasilske čete in je bil za svoje zasluge izvoljen za častnega predsednika. Neštetu vencev je pričalo o pokojnikovi priljubljenosti. Pokojnik je bil zelo šegav človek in je svoj humor ohranil prav do zadnje ure. Šel je 64 let. Zapuščal žalujočo vdovo. Bodi mu ohranjen blag spomin, njegovi vdovi pa naše sožalje!

## Joža Bekš:

## Med tisoč otoki

**Sposobnosti broda — Bol na Braču — V veseli družbi  
Prijetno-neprijetne sanje**

Parobrod »Strossmayer« kaže že koj prvi dan velike sposobnosti. Kakor mladenič dvajsetih let, ki pa je vseeno že prekorajil zrelo moško dobo, ki manevrira in se elegantno kreta iz luke. Sprva s krmo navzven, nato v široko zavitem loku da zavlada s pramcem.

Kapetan šior Ivo stoji naréd na svojem mostičku. Z ročastim, lesenim kolesom kmari previdno, kakor vedno gibčni Viktor s Tyrševe ceste z volanom avta, ter daje strojni prav na dnu ladjinega trebuha s priprostim zvoncec potrebna znamenja.

— Pridrži paro, spusti paro! —

Vijak pod krmo vzburkava vodo v sikajoče pene, da je veselje, pa zopet po potrebi popušča. Kakor izprevidi šior Ivo, tako mora biti. — Prvi hip in dokler si še količjak v ogledu s firbci, ki spremljajo na molu z očmi naš start, bi mislil, da se voziš z ladjo večjega stila, kakršna je n. pr. »Karadjordje«. Ko pa smo odmaknjeni malo bolj na prosto, tako da sloba s kopnega ne more držati, je »Karadjordje« konec, in zopet nas nosi krotki naš »Strossmayer« z umerjenim puhanjem. Od nikogar na brodu ne zveš, koliko morskimi milji napravi ta nadušljivi možakar v eni uri. Šior Ivo na vprašanje samo malo skomigne z levo ramo in zakremži obraz:

— E, pa — — —!

Takšen je odgovor vsakega tipičnega Dalmatina, na vprašanje, ki mu ni posebno ljubo. E, pa — saj vidiš sam, kako gre, kaj vprašuješ, budalo. — No, nam se nikamor ne mudi, kar vesta prav dobro tudi kapetan šior Ivo in »komésar« broda gospon Šime. Kaj torej po nepotrebnem vprašuješ?

Šior Ivo je kapetan in vodi kakor vsak drug kapetan barko, gospod Šime pa opravlja kot »komésar« broda vse dolžnosti ministra notranjih zadev, prehrane, financ itd. v eni osebi —

Že se tam za otokom Velikim Drvenikom nagiblje sonce, ko zapustimo preliv med otokoma Solto in Bračem ter krenemo proti vzhodu v hvarski kanal. Severno otok Brač, južno od njega Hvar.

Brač je izmed dalmatinskih otokov gotovo najbolj obljuden. V dolžini 40 km in v širino 3 — 14 km prehranja okoli 23.000 prebivalcev. Največ jih je ribičev in mornarjev. Slovci po odličnem sladkem vinu vugavi, čebeloreji, smokvinah in oljčnih nasadih ter po rastlini — sit venia verbo! — bolhaču (Chrysanthemum), ki z njenim praškom krotimo najrazličnejši mrčes, kadar je preveč nadležen. — Legenda pravi, da je bila na Braču rojena sv. Helena, mati Konstantina Velikega. Omembe vredna naselja na otoku so Sutivan, Supetar, Postire, Fučić, Sumartin, Bol in Milna. — Povsod roža sladka trta!

Šior Ivo in gospon šime se odločita za prenočišče v Bolu.

Po slastni večerji, ki nam jo servira uslužni Jakov, oženjeni fant, ki je med vojno služil nekeje pri nas v Sloveniji in ki so mu naše krepke kletvice pa beštra dekleta še vedno v dobrem spominu, se izkramo. V skupinah. Slovenci smo zase. Le gospon Šime nas spremlja. Z ostalo družbo se prvi večer še ne spoznamo do dobra. Preveč jih je, pa tudi časa je še dovolj. —

Posebnih znamenitosti mesteca Bol nima. Saj radi majhnega števila (1500) duš

tudi ni treba, da bi bilo bogzna kako obsežno. Slikovito leži dominikanski samostan z internatom in gimnazijo, znamenita je zbirka rimskih novcev, omembe vredna tudi cerkev s Tintoretijevim (pravo ime Giacomo Robusti, ital. slikar, učenec Tiziana, roj. 1518, † 1594) sliko v velikem oltarju.

Ob obeh straneh mesta pa privlači pešena obala s smaragdno-čisto vodo razne počitniške kolonije, ki se z zmernimi cenami letovanja ne morejo dovolj prehvaliti.

Pa vsega tega si v mraku ne moreš ogledati. Tako piše Grieben-ov Reiseführer, ki je povsem verodostojen vodič.

Ker prenočimo v luki, gospon Šime ne bo sitnaril in priganjal. — Na obali vre v večernem hladu pestro življenje. Hihitanje in čebljanje živahnih deklet, ki radi skromne obalne razsvetljave ne moremo občudovati žarenja njihovih oči. Polglasne povpke o ljubezni in milem narodu, vmes kakšna prav pristno domača slovenska — in že se Lojze rokuje z znanim mladim profesorjem iz Ljubljane. Kako hitro smo si vsi prijatelji!

Pri Turketu točijo odlično kapljico za smešno ceno. Kar na ulico pred vrata nam postavijo dolgo, gostoljubno mizo. Tenorja sicer nimamo, pa nas v sili po svojih najboljših močeh kar brž podpro ljubezniva dekleta. Profesor jo reže izbornu, Lojze je ves razgiban, prijatelj Janko pa goni globoko basove, tako da imamo kar precej okoli sebe nekaj občudujočega in hvaležnega občinstva. —

Celo stražnik pristopica iz stranske ulice in strme posluša. Ko ga gledam, se mi zdi, da bi ta čuvar reda in miru najrajši segel z desnico k robu službene čepice in jo zadržal v pozdravu, dokler ne odpopelje. Kaljenje nočnega miru? Saj veš kako! Tu doli legajo ljudje pozno k počitku. Niso takšni zaspanci kot pri nas na hladnem severu. — Še priznanja in zahvale smo de-

ležni. Za revanšo odjekne v zvezdnato noč par hrvatskih...

— Oj, Marijana, ti sladka, mala Marijana!  
Ja ču te čakati,  
dok svane dan...

Nekakšna dalmatinska narodna himna, ki se ponavlja v neskončnost in ki jo v Dalmaciji zaradi melodioznega naprava krožijo prav povsod.

Tudi gospon Šime ima gladko grlo:

— Danas jesmo,  
sutra nesmo;  
a prek sutra Bog zna, gde smo —  
Zaborav'mo naše tuge!  
Ajde, da se kucnemo! —

In trkamo in srkamo, da stopa kapljica prav prijetno v žile in glavo. Za poslastico, boljše spanje prvič v ladijski kabini in zoper morskoro bolezen pri Vidoševiću še časo rujnega proseka...

— Zaborav'mo naše tuge!  
Ajde, da se kucnemo! —

Gospon Šime meni, da bo dovolj. Nandeta, ki nosi obvezan kazalec že iz Ljubljane, večer ne more razvedriti. Kljuje mu v prstu, da se nam prav res iz srca smili. Pa saj bo bolje! Jutri je kopanje, voj, slana voda brez dvoma ne odrče svoje lečilne dolžnosti. — Zaborav'mo naše tuge — saj bo bolje!

Čutim, da se me po malo prijemlje pošast morske bolezni. V glavo seza s krepilj, v želodcu skuša zvrtniti ples... V mojo glavo, seveda, in v mojem želodcu... Čudovito, kar na kopnem, ko je okoli in okoli dovolj morja! —

Prošek in vse ostalo, s slastno Jakovo večerjo vred žrtvujem na obali, raztrgani lanske jeseni od silovite burje. Nepotunu, bogu vodja in morji. — Da bo, mrcina, sit in jaz odkupljen!

</

# Gospodarstvo

## Pogajanja z Italijo še ta mesec

Za bližnja trgovinska pogajanja z Italijo zaradi sklenitve trgovinskega provizorija vlada v naših gospodarskih krogih, zlasti med izvozniki lesa prav veliko zanimanja. Kar je razumljivo saj je trenutno ves trgovinski promet med obema državama ustavljen, čeprav so bile že pred enim mesecem ukinitve sankcije. Po vseh iz Beograda se bodo pogajanja z Italijo pričela še pred koncem tega meseca, najbrž v Rimu. Pomočnik ministra zunanjih del g. Milivoj Pilja se je te dni nujno vrnil v Beograd in je takoj pričel konference s strokovnjaki o predlogih, ki nam jih je stavila Italija s svojo noto od 29. julija. Te konference se bodo nadaljevale do začetka prihodnjega tedna, nakar bodo dobili predlogi naše države konkretno obliko. Priprave za trgovinska pogajanja z Italijo bo našo zunanje ministristvo čim bolj pospešilo, tako da bo mogoče čim prej pričeti pogajanja za sklenitev predlaganega provizorija, in sicer še pred pogajanjem z Anglijo, ki je, kakor znano, stavila naši vladi v posebni notji predlog za revizijo trgovinske pogodbe, ki se naj prilagodi nedavno uvedenemu sistemu naše uvozne kontrole.

Ceprav je jasno, da bomo morali v bodoče v prometu z Italijo relativno več upoštevati italijanske blaga kakor doslej, vendar na merodajnih mestih dvomimo, da bo mogoče trgovinsko razmerje urediti na oni bazi, ki jo predlaga Italija, ker nimamo dovolj mož-

nosti za uvoz italijanskega blaga v trenutku, ko Italija ni voljna odnosa nima možno nam dobavljati bombažnega predvra, ki je prej tvoril 60 odstotkov vsega uvoza italijanskega blaga v našo državo. Italija sicer predlaga, da bi v večjem obsegu uvažali avtomobile, riž, južno sadje, žveplo, volnene in bombažne tkanine, umetno svilo in elektrotehnične predmete, toda potreba po uvozu teh predmetov pri nas ni tako velika.

Po italijanskih predlogih naj bi se zedinili na mesečni izvoz našega blaga v višini 60 milijonov Din. pri čemer naj bi znašal uvoz italijanskega blaga mesečno 90 milijonov Din, tako da bi v večjem izvozu svojega blaga Italija odplačala po 30 milijonov Din mesečno na račun starega blaga. Če pa tako velik uvoz italijanskega blaga ne bi bil mogoč, tedaj bi se mesečna kvota ne bi znižala na 30 milijonov, mesečna kvota uvoza italijanskega blaga pa na 60 milijonov, tako da bi razlika za plačilo starega dolga ostala 30 milijonov.

Kakor se zdi tudi ta druga alternativa ne bo izvedljiva. Za nas bi bil najpovoljnejše, da bi zaenkrat sklenili sporazum na bazi popolne kompenzacije izvoza z uvozom, dočim naj bi se vprašanje starih dolgov rešilo pozneje, potem ko bi dobro in temeljito proučili možnosti kaj vse lahko kupimo v Italiji na račun teh starih italijanskih obveznosti, zlasti v okviru državnih naročil.

## Umetna ali naravna svila

Nameravana uvedba uvozne tekse na umetno svilo

Iz Beograda poročajo, da se pripravlja uredba za zaščito proizvodnje naravne svile, ki naj bi v kratkem izšla. V načrtu te uredb je predvidena uvedba posebne takse v višini 4-5 Din na kg umetne svile, ki se uvažava v našo državo, dohodek pa bi služil za plačevanje višjih cen za kokone in surovo svilo domače proizvodnje. Državna tvornica za svilo v Novem Sadu celo zahteva, da bi se s posebno uredbo prisilile domače tkalnice umetne svile, da odkupijo določene količine predvra iz naravne svile.

Taka zaščita proizvodnje naravne svile se nam ne zdi primerna. Naravna svila ne bo mogla nikdar nadomestiti umetne svile, ki gre svojo zmagoslavno pot po vsem svetu. Umetna svila ni nikak luksuz več, temveč je surovina za tkanine, ki jih kupujejo priročne cene tudi najsiromašnejši sloji, ki bi bili s takšno na uvoz umet-

ne svile prizadeti.

Z uvedbo takse na umetno svilo se gotovo ne bo mogla bistveno povečati naša potrošnja naravne svile. Druge države, ki so proizvajale mnogo naravne svile, so drugače postopale. Tako so v Italiji in v Japonskem pričeli v velikem obsegu proizvajati umetno svilo, tako da zavzemata ti dve državi danes vodilno vlogo v svetovni proizvodnji umetne svile in jim ta produkcija sedaj mnogo več donosa, nego jim je prej donosala produkcija naravne svile. Namesto da umetno vzdržujemo produkcijo naravne svile, bi bilo bolj umestno, da bi sami pričeli proizvajati doma umetno svilo, ki ima zagotovljeno bodočnost zlasti v državi, ki ima v obilici lesa, iz katerega se proizvaja umetna svila. Obenem bi pritegli mnogo na devizah, saj znaša naš uvoz umetne svile (brez tkanin iz umetno svile) na leto 100 milijonov Din.

da celo oskrbuje Nemčijo z devizami, s tem da dobavlja Nemčiji tobak na kredit. Nemčija pa ta tobak proda naprej za devize. Kliring z Nemčijo je odprta rana, ki Grčiji izskrva življenjski sok in jo spravlja v popolno gospodarsko odvisnost od Nemčije

Bankovci po 1000 Din iz leta 1920 se sprejemajo za plačilo davkov. Iz Beograda poročajo, da je oddelek za državno računovodstvo v finančnem ministristvu izdal davnim upravam navodilo, da sprejemajo bankovce po 1000 Din z datumom 30. novembra 1920 (brez rožete ali z naknadno natisnato rožeto) za odplačilo dolžnega državnega davka. Predpisani je tudi podoben postopek pri sprejemanju takih bankovcev za plačilo davka. Kakor znano je bankovcem po 1000 Din z datumom od 30. novembra 1920, potekel rok za zamenjavo pri Narodni banki 4. maja t. l. Po poteku tega roka pa se je izkazalo, da je še precej teh bankovcev med ljudmi. Zato je finančno ministristvo izdalo davnim upravam navodilo, da sprejemajo v nadaljnjo zamenjavo te bankovce. Pri tej naknadni zamenjavi pa so se pojavile ponovno težave. Ker mnogi ljudje niso pravilno poučeni o zakonski pravici do nadaljnje zamenjave opozarjamo, da bankovci, ki jim je rok za zamenjavo že potekel, ne izgube svoje vrednosti. Taksi bankovci izgube zlasti zakonskega plačilnega sredstva in jih Narodna banka ne sprejema več. Zakon o Narodni banki na v § 25 izrecno določa, da imetniki iz prometa vzeti bankovcev lahko te bankovce nadalje predložijo v zamenjavo glavni državnih blaginji, ki jih bo izplačala in umetila. Narodna banka prizna namreč državi, takoj po poteku roka za zamenjavo, skupni znesek bankovcev, ki niso bili predloženi v zamenjavo, in se za ta znesek zmanjša državni dolg pri Narodni banki. Zato na je od tega trenutka glavna državna blagajna dolžna sama zamenjati še preostale bankovce. Narodna banka je v svojem pozivu za zamenjavo tisočakov z datumom 30. nov. 1920, ki ga je objavila leta 1933 izrecno poudarila, da lahko imetniki bankovcev, vzeti iz prometa, tudi še v preteku treh let zamenjajo te bankovce pri glavni državnih blaginji, ki jih bo izplačala in umetila.

Taksnj zakon — najnovejša izdaja. Kompletan taksnj zakon in zakon o sodnih takсах, z dednimi in prenosnimi pristojbina, mi, z vsemi pravilniki ter ministristvimi normativnimi razpisi, z razodbihi državnega sveta in upravnega sodišča ter z ostalimi obširnimi komentarji sta v tisku in to sta predvidoma dolžna ob koncu septembra t. l. S to knjigo, ki jo je priredil pod naslovom Takse g. Sušec Stefan, načelnik finančnega oddelka banke uprave v p., bo ustrezno vsem uradom, sodiščem, javnim in zasebnim krogom. V knjigi so upoštevane vse doslej izdane izpembe in dopolnitve normativnega značaja. Obravnava je vsa taksnja in pristojbinska snov v obsegu, ki ga doslej ni dosegla nobena ne v slovenščini in ne v srbohrvaščini izdana knjiga. Da dobi knjiga trajno vrednost, bo avtor h knjigi Takse, kakor tudi k svoji izdani knjigi »Neposredni davki izdal po potrebi od časa do časa vse po izdaji teh dveh knjig izišle normativne izpembe in dopolnitve k posameznim členom in tarifnim postavkam v obliki Dodatki k taksnji oziroma Dodatki k neposrednim davkom, ki se bodo lahko vložili oziroma nalepili v knjigi na ustreznih straneh oziroma mestih. Te dodatke bodo prejeli naročniki knjige proti plačilu malenkostnih tiskovnih stroškov. Naročila sprejema do nadaljnjega avtor Sušec Stefan, Ljubljana.

Delegiranje članov reklamacijskih odborov. Davčni oddelek finančnega ministristva je izdal o delegiranju članov reklamacijskih odborov od strani trgovinsko-industrijskih zbornic tole pojasnilo: Skupne kakor tudi samostojne zbornice, pri katerih obstojajo po pravih organizirani samostojni odseki, lahko za vsak tak poseben odsek delegirajo v reklamacijske odbore po dva člana in dva namestnika kot redne člane in njihove namestnike.

Malo manj nego polovica naše banovalne je pokrita z gozdom in vendar še vedno ne poznamo vrednosti domačega lesa. Gozdovi nimajo skoraj nobene cene več. Zato moramo pričeti sami uporabljati les predvsem v stavbarstvu, a tudi za ceste in vodna dela. Kako negospodarsko in potratno smo do sedaj delali s svojim lesom, nam bo pokazala velika državna propagandna razstava »Za naš les« na velesojmu od 1. do 13. septembra. Ta razstava bo prirejena za najširše plasti našega naroda, saj bo vsak obiskovalec našel na njej kakršnokoli pobudo, da uveljavi svojo spretnost, pridnost in podjetnost in si ustvari boljše ceste. Razstavo pripravljajo sami strokovnjaki za vsako panogo posebej, a sodejajo tudi državne ustanove in oblasti, univerza s svojimi laboratoriji, inženjerji in arhitekti, s svojimi projekti in gotovimi objekti, lesni producenti in industriji z zbirkami raznovrstnega domačega lesa in polizdelkov, lesna obrt in industrija z najrazličnejšimi izdelki in tudi s kemičnimi prenosovami lesnega mate-

riala. Stike, tabele, predvsem pa vzorci in modeli, bodo nazorno prikazali najboljše in najaktualnejše, kar je doseženo v lesni proizvodnji, obrti in industriji v znanstvenem, tehničnem in gospodarskem pogledu.

Zvišanje glavnice. Trgovniški ministristar je odobrili delniški družbi Predovje a. d. iz Beograda, ki se bavi z izvozom živine, jaje in perutnine ter ima lastno žago in opekarno, da zviša svojo glavnico od 3 na 10 milijonov Din, ker namerava družba graditi tvornico za izdelovanje seruma proti živinjskim kugam in tvornico za predelavo mesa, in sicer v Zemunu.

Odobrena zaščita. Kmetijsko ministristvo je odobrilo zaščito naslednjim posojilnicam: Hranilnici in posojilnici v Črensovcih (odlog plačil za 6 let, od 8. aprila t. l. dalje, obrestna mera za stare vloge 2%), Hranilnici in posojilnici v Šmarjah pri Jelšah (odlog plačil za 6 let, od 24. julija t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 17. maja t. l. obrestna mera za stare vloge 2%). Okrajni posojilnici v Litiji (odlog plačil za 6 let, od 19. maja t. l. dalje, za obveznosti, nastale do 19. maja t. l. obrestna mera 2.5%). Hranilnici in posojilnici v Cirkovcih je kmetijski ministristar odobrila spremembo odloka o zaščiti v toliko, da se mera za stare vloge zniža od 2.5 na 2%. Trgovniški ministristar je odobrila zaščito po uredbi o zaščiti denarnih zavodov Okrajni hranilnici v Rogatcu (odlog plačil za 6 let; obresti za stare vloge 2%, počenši od 14. septembra 1935).

## Borze

13. avgusta

Na ljubljanski borzi so oficialni tečaji deviz ostali skoraj brez sprememb. V privatnem kliringu so avstrijski šilingi za malenkost popustili in so se trgovali po 8.53, angleški funti pa notirajo 238 — 238.50. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.4550, za angleške funte je bilo povpraševanje po 238, v grških bontih pa je bila ponudba po 29.50 in v španskih pezetaht po 6.25. Nemški klinirski čeki so se trgovali v Ljubljani po 13.60, v Beogradu po 13.4890 in v Zagrebu po 13.4550, odnosno za 15. septembra po 13.45. Klinirski nakaznice v lirah so se v Zagrebu nudile po 3.16, v Beogradu pa po 3.20.

Na zagrebškem efektivnem tržišču notira Vojna škoda 364 — 365 brez prometa (v Beogradu promet po 364.50). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

Deviz:

Ljubljana. Amsterdam 2966.73 — 2981.32, Berlin 1754.91 — 1768.78, Bruselj 735.61 — 740.67, Curih 1424.22 — 1431.29, London 218.95 — 221, New York 4333.22 — 4369.53, Pariz 287.71 — 289.15, Praga 180.47 — 181.58.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.2025, London 15.4225, New York 306.875, Bruselj 51.7150, Milan 24.1750, Amsterdam 208.3250, Berlin 123.35, Dunaj 57, Stockholm 79.50, Oslo 77.50, København 68.85, Praga 12.68, Varšava 57.60, Budimpešta 61, Atene 2.90.

Elekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 364 — 365, 4% agrarne 47 — 48.50, 5% bont za javna dela 90 den, 6% beguške 68 den, 6% dalm. agrarne 65 den, 7% invest. 83 den, 7% stabiliz. 82.75 — 84, 7% Drž. hip. banka 86 — 86.50, 7% Blair 73 — 73.50, 8% Blair 82.75 — 84; delnice: PAB 231 — 234, Trboveljska 130 — 135, Sečerača Osijek 135 bl., Isis 15 den.

Beograd. Vojna škoda 364 — 364.75 (364.50), 4% agrarne 48.25 — 48.75 (48.25), 6% beguške 68.75 — 69, 7% invest. 84 — 84.75, 7% Blair 73.25 — 73.75 (73.75), 8% Blair 82.50 den., PAB 233 bl. (233.25).

## Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 13. avgusta. Začetni tečaj: Pšenica: za sept. 111.375, za dec. 111, za maj 110.375; koruza: za sept. 107.50, za dec. 94.75, za maj 91.50.

+ Winnipeg, 13. avgusta. Začetni tečaj: Pšenica: za okt. 101.75, za dec. 100.75, za maj 102.50.

+ Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendencia mirna. — Pšenica (cene Prizada): potiska. Šep. 79 kg. 2% 127.50 — 128.50; gornjebaška in gornjebanatska. 79 kg. 2% 122.50; baška in banatska, 79 kg. 2% 120.50; sremska in slavonska, 78 kg. 3% 114.50. Rž: baška nova 105 — 107.50. Jčmen: baški in sremski novi, 64 kg 90 — 92.50. Oves: baški, sremski, slavonski 80 — 85. Koruza: baška in banatska 94 — 96. Moka: baška, sremska, slavonska in banatska »00« in »000« 200 — 210; »2« 180 — 190; »4« 160 — 170; »6« 140 — 150; »7« 120 — 130; »8« 92.50 — 97.50. Otrobi: baški 71 — 73; banatski 69 — 71; sremski 70 — 72. Fižol: baški in sremski beli 147.50 — 152.50.



**Boljši krvni obtok**

poveča delovanje organizma in ublažuje bolečine. Boljši krvni obtok dosežete z ASPIRIN tabletami, tem neškodljivim sredstvom proti prehladu, revmatizmu in zobobolu.

Vaša tableta ima vtisnjen Bayerjev križ.

**ASPIRIN**

V. z. »Jugosla.« k. d., Zagreb. Oglaš je reg. pod Š. Br. 12.314 od 25. VI. 1934.

+ Budimpeštanska terminska borza (13. t. m.) Tendencia čvrsta. Koruza: za sept. 12.16 do 12.20, za maj 11.13—11.14.

BOMBAZ

+ Liverpool, 12. avgusta. Tendencia stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6.38 (prejšnji teden 6.32), za dec. 6.30 (6.24).

+ New York, 12. avgusta. Tendencia do bro vztrajajoča. Zaključni tečaj: za avg. 11.90 (11.72), za dec. 12.01 (11.80).

# Radio

Točne sporede vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v ilustrirani tedenski reviji za radio gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezobvezno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

★

Petek, 14. avgusta

Ljubljana 12: Pestra glasba na ploščah. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Čas, spored, obvestila. — 14: Vreme, borza. — 18: Za delopust igra radijski orkester. — 18.40: Gobe kot rastlinsko ali gozdno meso (ga. Marinka Ratajeva). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura; Anton Gmajner: Ideje nacionalne revolucije med Slovenci (ob priliki druge obletnice smrti generala Maistra). — 19.50: Zvoki z našega juga (plošče). — 20.10: Znanjopolitični pregled (dr. A. Kuhar). — 20.30: Pojdite z nami na Smarno goro. Pester spored, rokopolje: Vinko Bitenc, vodstvo: prof. Niko Kuret. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Prenos iz Berlina: poročila o poteku olimpijskih tekmovalj (g. Ciril Soukal). — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 15. avgusta

Ljubljana 9: Zvonovi pojo. — 9.40: Čas, poročila, spored. — 9.20: Marijine pesmi (plošče). — 9.45: Verski govor (p. Valerijan Učak). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11.15: Radio orkester. — 13: Čas, vreme, spored, obvestila. — 13.20: Plošče po željah. — 17: Kmet. predavanje: Nalezljive in najbolj pogoste bolezni pri perutnini (dr. Leo Kočjan). — 17.20: Radio orkester. — 18.30: Otroška ura: Striček Matiček govori in poje. — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Courteline: Nelzprosni stražnik. Izvajajo člani Nar. gled. — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Rogaske Slatine, dirigent A. Neffat. — 22: Čas, poročila, spored. — 22.20: Plesna glasba (radijski orkester).

Beograd 17.20: Češke pesmi. — 18.20: plošče. — 20.30: Kakor Ljubljana. — 22: Olimpijska reportaža. — 22.15: Lahka glasba in ples. — Zagreb 17.15: Koncert orkestra. — 20: Orkestralni in pevski koncert. 21.30: Tamburaški zbor. — 22: Olimpijska reportaža. — 22.30: Plesna muzika. — Praga 19.35: Svabene pesmi. — 20.35: Prenos iz Salzburga. — 21.05: Orkestralna glasba. — 22.15: Lahka in plesna muzika. — Varšava 19: Orkestralni in pevski koncert. — 21: Violinske skladbe. — 22.35: Mazurke. — 23: Plesni komadi na ploščah. — Dunaj 11.30: Simfonični koncert. — 13.15: Poročila z olimpiade. — 13.30: Komorni orkester. — 15.40: Beethovnov trio za klavir, violino in čelo v e-molu. — 16.35: Plošče. — 16.50: Olimpijska reportaža. — 17.40: Plošče. — 20.05: Operetni večer. — 22.20: Olimpijska poročila iz Berlina. — 23: Koncert na dveh klavirjih. — 23.50: Ciganška kapela. — Nemčija 19: Odmevi z olimpiade. — 20: Poročila. — 20.10: Weberjeva opera »Oberon«. — 22.45: Lahka glasba. — 1: Nočni koncert italijanske glasbe.

## Stanje Narodne banke

Poslednji izkaz Narodne banke od 31. julija zaznamuje povečanje zlate in devizne podlage, in sicer za 9.1 na 1547.3 milijona Din. Predvsem so narasle devizne rezerve v podlagi za 9.0 na 16.2 milijona Din, devize izven podlage pa so ostale nespremenjene na višini 490.9 milijona Din. Mesečna posojila so se v prvi četrtini avgusta zmanjšala za 3 milijone, lombardna pa so se povečala za 1.1 milijona Din.

Obtok bankovcev je proti običaju v prvi četrtini avgusta narasel za 12.0 na 496.4 milijona Din in je bil pri tem za 467 milijonov večji nego lanj in 792 milijonov večji nego pred dvema letoma, ko je bil obtok najnižji. Obveznosti na pokaz so se v prvi četrtini avgusta za malenkost dvignile, in sicer za 8.9 na 1493.1 milijona Din. Predvsem so narasli privatni žirovni računi za 8.6 na 640.6 milijona Din.

Kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah znaša 30.76% (prejšnji teden 30.68), kritje v samem zlatu pa 29.3% (29.4).

## Gospodarske vesti

Tobak smo prodali Poljski in Fran. cij. Iz Dubrovnička poročajo, da bo prišel te dni iz Hercegovine transport 500.000 kg našega tobaka, ki je namenjen v Poljsko. Monopolska uprava pa je pravkar sklenila tudi kupčijo z nekimi francoskimi tvrdkami za 600.000 kg našega najboljšega tobaka. Tudi ta transport bodo prepeljali z našimi ladjami v Marsejle.

Trošarinska kontrola pri prodajalcih spirita. Finančni ministristar je izdal sklep, da morajo vsi prodajalci spirita (alkohola) z lekarniško drogerijskimi in parfumerijskimi trgovinami vred, ki prodajajo čisti spirit ali lekarniško drogerijsko parfumerijske tekočine z alkoholom voditi med drugim tudi knjigo o nabavi in prodaji spirita (alkohola), iz katere bo mogoče razvideti vsak nakup in vsako prodajo in s tem tudi izvor nabavljenega spirita. — Vsak nakup in vsako prodajo je treba opravičiti s potrdilom o plačani državnih trošarin ali z računom, ki ga je potrdil kontrolni organ.

Ogromne terjatve Grčije v Nemčiji. Medtem ko znašajo naše izvoznike terjatve v Nemčiji okrog 20 milijonov mark, so grške terjatve v Nemčiji dosegle že ogromno vsoto 38 milijonov mark. Nelikvidnost tako znatnega zneska je za državo, ki po prebivalstvu ne doseže niti polovice Jugoslavije, gospodarski problem prve vrste, ki ga je postružila okolnost, da bo morala letos Grčija zaradi slabe letine uvoziti znatne količine žita, kar krije pridelek le tri petine domače potrebnosti. Vodilni grški gospodarski list »Ikonomologos Athinon« poudarja, da je treba sedanje gospodarske težkote v prvi vrsti pripisati razvoju kliringa z Nemčijo. Nemški dolg znaša 38 milijonov mark ali 1570 milijonov dramm. Ta astronomski znesek je Grčija posodila Nemčiji brez obresti in brez garancije zaradi povračila v devizah. Zato pa uživa Grčija privilegij, da lahko kupuje nemške proizvode za 30 odst. dražje in

# Po ozkem tiru skozi šumadijo do Užica

Rodovitni kraji, dobro ljudstvo in malo zgodovine

Se ne celih deset let ima Beograd direktno zvezo z Bosno in Jadranom, zvezo, ki daje potniku v prestolnici možnost, da ne dela več ovinka čez Slavonijo in Brod, temveč sede na vlak, ki ga pripelje po ozkem tiru skozi Čačak in Užice naravnost v Šeher-Sarajevo, od tam pa čez Mostar v Dubrovnik. Mene je mikala samo vožnja do Sarajeva. Izbral sem si za to eksperimentalno potovanje v vlak, ki odhaja iz prestolnice kmalu po deveti uri zjutraj in vozi v pospešenem tempu 40 km na uro, ravno dovolj hitro, pa tudi dovolj počasi, da skozi okno na hitro pregleda šumadijo, pozneje pa mimogrede posamezne izredne naravne lepote pokrajine od Užice proti srcu Bosne.

Odrinili smo torej iz Beograda proti Obrenovcu, odkoder je do nedavno vozila v Beograd samo ladja in smo srečavali med vožnjo najprej predmetne vile. Ob levi v pravcu vožnje se vleče dolga prašna cesta, ki se pretvori v deževnem vremenu pač v napol njivo, po kateri rine vozilo z muko naprej. Na desni ostaja Sava in njena ravan s čredami koz in ovac. Srečujemo kmetice v narodnih nošah, po travnikih posedajo ptice, zlasti veliki trokri štorkeji. To patriarhalno idilo kmalu pre-

kineta dva stolpa za radio, nato pa še v bližini letališča polagoma pristajajoči aeroplan. Potem zopet kope sena, koruzna polja, vrtovi. In vodne ptice, ki jih je skoro vedno več.

Precej dolgo je železniška proga ločnica med hribovitim terenom na levi in ravnino na desni. Klasje na polju je večinoma požeto in tudi omlateno, toda kozolca, glasnika slovenske zemlje, ne vidiš tukaj nikjer. Slama ostane po mlatvi kar na polju in jo šele pozneje spravijo domov. Mimenom Ostružnico in Umko, kjer se začno rodovitni nasadi sliv. Kmečke hišice so preproste. Nekatje na levi se je mednje vrnila vila, zgrajena po pravih najmodernejših arhitekturnih opomin, da prodira civilizacija tudi v te kraje! Toda vila zaenkrat še sameva in priča, da so z ilom ometane lese cenejši in prikladnejši stavbeni material za seljaka.

Ko izgine ravnica na desni, imamo že Kolubaro na levi in jo režemo do Obrenovca proti Lajkovcu. Pojavi se tudi prvi predorčič, v katerem avtomatično zasveti električna luč. Zdel se popolnoma razumem manipulacijo z baterijami pod vagoni na beograjski postaji. Tam so pod vsak voz porinili svežo zalogo. Na progi, po kateri

se bomo vozili, čaka vlak mnogo lukenj. Šumadija, t. j. pogozdena zemlja šele polagoma odkriva svoj značaj. Čim bolj se oddaljujemo od prestolnice, tem več je dreva. Tu se menda ne izplača več vrtnarstvo, predalce je za dovažanje povrtnine na trg. Zato nas pozdravijo najpogre hrastičiči, bolj okleščeni nego košati. Potem skupine dreves, končno gozdičji in naposled gozdovi. Mestoma dobiš viti, kakor da se voziš po Dolenjski, tako slikovito so položena polja po gričih. Vse je lepo obdelano in dobro rodi. A najlepše stavbe vzdolj proge, so »kafane«. Menda zato, ker ta obrt nese.

V teh krajih sta doma poljedelstvo in živinoreja, v Obrenovcu diši tudi po industriji. Imajo velik parni mlin in žago »Suvobora«. Drugače je tukaj domovina zrna. Velikanski »košci«, kakor imenujejo v Srbiji srambe za žito in koruzo, stojijo povsod. Lesna industrija prospera, tudi opako izdelujejo. Vse to izvažajo v Beograd.

Peljemo se dalje. Pozdravljajo nas priče čebelarstva, nekakšne vrste pokončni panji. Pred hišami se pasejo tropi puranov, številni kakor krđela vrabecev, če jim vržeš prigrisice hrane. Piv-piv, piv-piv! In spet koruzna polja, nepregledne njive z viharjočimi zastavicami in gosposkimi puščjci.

Tamkaj na desni si je postavil kočjo z ležiščem čuvar sladkih dinj. Kaj, tudi trta? Res je, okoli Malega Boraka imajo nekaj vinogradov.

V Lajkovcu se odcepi del proge v dolžini 47 km za Arangelovce, od tam ni več daleč v Topolo in na Oplenec ne krajov.

grob. Toda mi ostanemo v vlak, ki nas potegne zdaj proti Čačku. Sadržja kakor toč! Videti je lepo in zdravo, na postajah plačat za poln škričelji samo bori dinar. Vzameš, ješ in v mislih blagoslovlaš deželo s takšno rodovitnostjo in cenenostjo.

Železnica se začneja rahlo, a vztrajno vzpenjati. Skozi okno imamo razgled na Rudnik. Tod okrog je mnogo lesa za gorivo, na postajah čakajo gore cepanic. Tudi granit za tlakovanje Beograda se lomi v bližnjih kamnolomih.

Mimeno Gornji Milanovac, kjer zavije železnica na desno proti Čačku. Prikáže se Zapadna Morava. Evo nas v bližini zgodovinskega ozemlja, kajti med Ljubcem in Moravo so se pred dobrimi 120 leti bile lute borbe za srbsko svobodo. Knez Miloš, ki je hotel zavarovati deželo pred turškimi vpadi, je tedaj odpotoval na severozapad, da bi pridobil narod za odpor proti Turkom. Ti so vpadali iz Bosne in Šabca. Ko se je vrnil, so ga Turki napadli, a jih je odbil. Srbi so jih pognali nazaj čez Moravo. Kmalu nato je prišlo do bitke pri Čačku. Turkom je poveljeval Imšir paša, ki je napadel srbske straže ter jih prisilil k umiku. Vstasi so šele na koncu porazili močnejše Turke. Neki mož iz njihovih vrst je ustrelil Imšir pašo iz puške. Ko je nato padel še Kara Mustafa, so postali Turki tako zbegani, da so ostavili Čačak in jo s plenom ubrali proti Bosni. Miloš je pritisnil za njimi in jih prisiljal, da so vrnili plen in sužnje. Ta zmaga številčno slabših Srbov je silno opogumila narod in pospešila akcijo za osvoboditev Srbije.

## Naslednik von Hoeschia



Berlinska vlada je imenovala za svojega poslanika v Londonu Hitlerjevega zaupnika Joachima v. Ribbentropa. Novi poslanik je star šele 44 let in je posredoval znani sestanek med Hitlerjem in Papenom v januarju 1933. v hiši kelmorajnskega tvorničarja sekta in bankirja Schröderja, ki je obenem Ribbentropov tast

## Kobilice za gnoj

Skoraj neverjetna se nam vidi vest, ki je prispela iz Johannesburga. Od tam namreč poročajo, da pričakujejo v Južni Afriki nenavadno bogate letine — po sluzi kobilic.

Lansko leto so te živali v ogromnih rojih obiskale to deželo in letino uničile. Farmarji so morali nastopiti proti njim z metalci ognja in strupenimi plini, da so se končno rešili te nadloge. Popolnoma uničena polja so letos spet obdelali in izkazalo se je, da so kobilčni roji, ki so gnili od lanskega leta na poljih, dali izvrstno gnojilo.

Letina bo letos tolikšna, da se bo poravnala škoda, ki so jo te živali napravile lansko leto.

## Mussolini v Istri

Mussolini se je pripeljal te dni na krovu letala, ki ga je sam krmaril, v istrski premogovni revir pri Labinju. Dve uri je ostal v premogovniku in je posetil tudi delavsko naselbino Liburijo, ki so jo osnovali šele pred kratkim.

## Odpri železniški prelaz

Strašna avtomobilska nesreča pri Brežah

V sredo ob večernih urah se je zgodila nedaleč od Michendorfa pri Brežah strašna nesreča. Trgovca Christian Krametler se je vozil z neko svojo sorodnico v avtu proti Brežam. Cesta gre v tistem kraju vzporedno z železniško progo, je pa nekoliko nižja, tako da Krametler ni videl, da drevi v isti smeri proti Brežam tudi brzovlak proti Dunaju. Nekaj časa sta vozili takomaj drugo z drugim, pri Michendorfu pa je odprl železniški prelaz, zasčiten samo z lučjo in zvonom.

Na tem prelazu je prišlo nenadoma do strašnega trčenja med brzovlakom in avtomobilom.

Lokomotiva je udarila v avto s tolikšno silo, da ga je preklala na dve in ga vrgla polovico na to, polovico na drugo stran proge. Krametler in njegova spremljevalka sta bila očitno pri priti mrtva. Grozen je bil pogled na sprednji del avtomobila, kjer je bilo stisnjeno trgovčev truplo, ki je držalo še s krčevito napeto roko za volan. Truplo Krametlerjeve sorodnice so našli v drugem delu voza onkraj proge. Na kraj kaskadrole so takoj prihiteli orožniki in reševalci, ki pa so mogli ugotoviti samo še to, da sta ota nesrečnega mrtva.

## Dvanajst umetnikov — puščavnikov

Zapustili bodo Pariz in se naselili v zapuščenem mestecu

V južni Franciji ni samo mnogo zapuščenih kmetij in posestev, temveč naletišča na cela zapuščena naselja. Vzroki za to čudno dejstvo so preprosti: ljudi privlačuje v tem mestu, poleg tega je obdelovanje zemlje premalo rentabilno.

Prav tako znano je dejstvo, da je življenje mladih umetnikov čedalje težje. In tako se je dvanajst pariskih umetnikov, slikarjev, kiparjev, gravirjev in pisateljev, ki so si bili osnovali svoj poseben klub, odločilo, da bodo zapustili prestolnico in se naselili v enem izmed zapuščenih južnofrancoskih mestec, kjer bodo stanovali zastojni in jim preživljanje tudi drugače ne bo pretežko. Svojega umetniškega dela pa pri tem ne nameravajo ostaviti, organizirali si bodo les kupno delo tako, da ostane vsakomur dovolj časa za njegovo osebno delo.

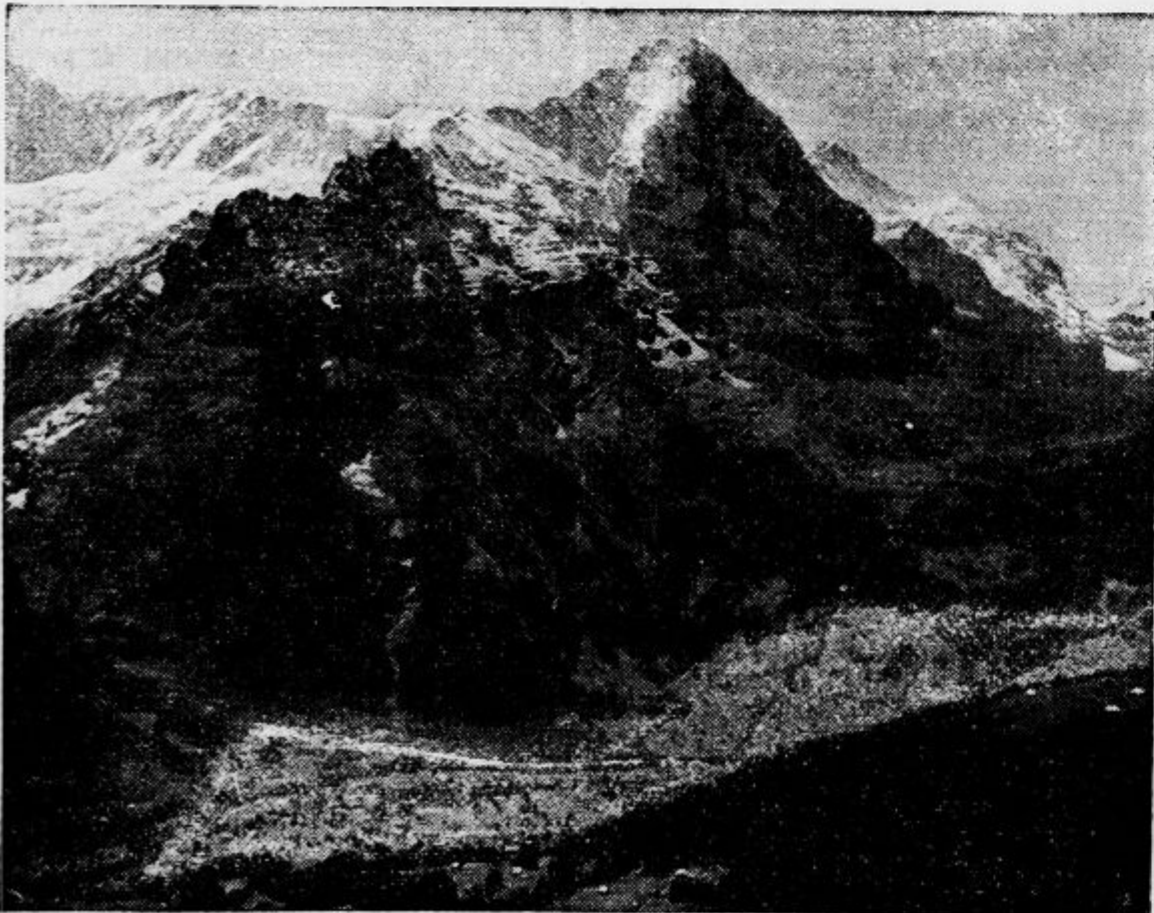
Mesto, kamor se nameravajo preseliti, se imenuje Travignon in leži v departmentu Vaucluse. Mladi umetniki so si priskrbeli celo opremo za majhno tiskarno, s katero se nameravajo deloma preživljati.

## Angleški hmelj

Iz Kenta, kjer pridelajo največ angleškega hmelja poročajo da bo letošnja letina zelo slaba. Polegje je ves čas zelo neugodno in mrzlo, te dni je znašala temperatura n. pr. komaj 13 stopinj Celzija. Anglijske cerkvene oblasti nameravajo zato prirediti posebne molitve za spremembo vremena in obilo sonca.

Ali ste že naročili na ponedeljsko „Jutro“

## Za turiste nedosegljiv vršac



Na severni konci Eigerja pri Grindewaldu (Oberland v Švici), se je ponesrečilo šest turistov. Zato so oblasti s posebnim odlokom prepovedale vzpon na to točko, in sicer z dekretom, ki je stopil v veljavo 4. t. m.

## Angleški pilot in španski uporniki

Skrivnosten pristanek angleškega letalca v Marianskih Laznih — Senzacionalen pobeg

Praga, 12. avgusta  
Češkoslovaško časopisje je polno podrobnosti o skrivnostnem pristanku znanega angleškega pilota Catharda Jonnesa in o njegovem pobegu v Marianskih Laznih in o njegovem pobegu v Marianskih Laznih. Zadeva je zbrala veliko pozornost zaradi nekaterih značilnih okoliščin, v katerih se je izvršil najprej pristanek, nato pa beg letalca, ki je priletel iz Rima in je na svojem letalu pripeljal v Marianske Lazne dva španca iz uporniških vrst, in sicer ing. Urtia-Usaolo in žurnalista de Tena.

Nedaleč od Marianskih Lazni se je mudil do zadnjih dni livši španski kralj Alfonz XIII. Prebival je v gradu Kynžvart kot gost kneza Alfonza Metternicha, pravnika zloglasnega avstrijskega državnika Klementa Metternicha. Po vsem tem ni prav nič čudnega, če se je tudi skrivnostni pristanek angleškega pilota, ki je na svojem letalu pripeljal v neposredno bližino bivšega španskega vladarja dva španca upornika, takoj spopadla, ko preiskava še ni mogla ugotoviti pravih vzrokov med vsemi temi okoliščinami, spravljal v zvezo s špansko revolucijo in neprikritim zanimanjem Alfonza

XIII. za njen razvoj. Saj se tu na splošno domneva, da se je naselil bivši vladar Španije, ki sicer stalno prebiva na Slovaškem, v tem zapadnem češkoslovaškem kotu samo zato, da boljše ališ radio-oddaje ošpanski revoluciji, ker je tu prenos z evropskega zapada nemoten.

Sedaj so znane nekatere zanimive podrobnosti v tej čudni letalski aferi, ki vzbuja čedalje večjo pozornost. Pilot Cathard je znan angleški letalec. Med drugim je izvedel neprekinjen polet iz Londona v Melbourne v Avstraliji. Pred dnevi je z navedenima španskima potnikoma iznenada pristal na letališču v Marianskih Laznih, kjer so ga češkoslovaške oblasti zadržale, ker ni imel letalskih dokumentov v redu in pa zaradi protislovij glede lastnine letala. Najprej je zatrjeval, da letalo ni njegova last, temveč last Američana Hazlipa, nato pa da je njegovo in da ga je ing. Usaolo najel samo za let v Marianske Lazni. Letalo so češkoslovaške oblasti zadržale, ker je bilo ameriškega izvora, pilotiral pa ga je angleški pilot, kar je po letalskem pravu USA nedopustno. Oba potnika pa sta ostala na svobodi, ker so bili njeni osebni dokumenti v redu. Najprej so se sledovi o njih nadaljnem bivanju v CSR zamegli, sedaj pa se doznavajo, da so ju pridržali na gradu Kynžvart, kjer ju bodo zaslišali. Prav tako se je smel prosto gibati tudi letalec Cathard, ki je svoje osebne dokumente imel v redu. V Marianskih Laznih so ga videli ljudje večkrat v družbi nekega visokega funkcionarja.

V ponedeljek popoldne se je Cathard nenadoma pojavil na letališču in sporočil upra-

vi, da mu je uspelo izposlovati pri čel. zun. ministertvu svoboden odhod z letalom, o čemer bo ministertvo telefonsko obvestilo upravo letališča v kratkem. Zaprso je, naj bi mu dovolili pred odhodom poskusni let, da ugotovi, ali so stroji v redu. Za jamstvo je vzel s seboj tri funkcionarje letališča. Po dveh obratih nad Marianskimi Laznimi je letalo zares pristalo, a komaj so se funkcionarji izkrcali, že je pilot spet pognal stroj in odletel, ne da bi se več vrnil, v smeri proti Monakovemu. Za seboj je pustil neporavnani račun 1500 Kč za bencin in olje, ki so mu ga napolnili na letališču.

Toda na begu ni imel sreče. Češkoslovaške oblasti so takoj po njegovem begu naprosile nemške, avstrijske in tudi italijanske oblasti, naj bi Cathardovo letalo zadržale. Vendar je Cathard srečno preletel Monakovo in se je že obrnil v smeri proti Italiji. Zaradi neugodnega vremena pa je bil prisiljen pristati v Inomosti v Avstriji, kjer so tamkajšnje oblasti njegovo letalo spet zadržale, ker ni bilo opremljeno s predpisanimi dokumenti, pilota samega pa izpuštile. Cathard se je iz Inomosti z vlakom takoj odpeljal v Cannes na francoski obali, kjer se je vsa njegova skrivnostna letalska ekspedicija prav za prav pričela, ker je od tu odpeljal oba španska upornika na njih lastno željo na Češkoslovaško, potem ko jih je bil že preje prenesel na svojem letalu iz Španije. V londonskem „Daily Expressu“ priznava zdaj sam da je bil za motan v mreže španskih upornikov, ki so ga hoteli izrabiti kot priznanega letalca za svojega kurirja.

## Uporniški general Mohr



Njegove cete stoje po zadnjih vesteh na južnih pobočjih Guadarrame, samo 25 km pred Madridom. V Italiji zato že molijo za srecen izid španske državljanske vojne

## Konec havajskega jezika

V Aziji je angleščina spodrinila celo vrsto jezikov, ki so jih prej govorila domača ljudstva. Takšno umiranje domačih jezikov pa opazujejo tudi na otočjih Tihega oceana. Na Havaju so nedavno tega presteli vse domačine, ki še govorijo svoj stari jezik, »kajojc«. Našteli so jih samo še 220.

## Umetni hormoni

V kemično-fizikalnem zavodu državnega vseučilišča v Pennsylvaniji so izdelali enega izmed ženskih spolnih hormonov, »theeline«, na umeten način. Ta umetni hormon je odkril pomožni profesor za organsko kemijo na tem zavodu R. Marker v družbi svojega asistenta Thomasa Oakwooda. Pridelava sta ga iz ergosterola. Učenjaka sta obenem tudi popolnoma pojasnila kemične zveze med moškimi in ženskimi spolnimi

## Kupuj domače blago!

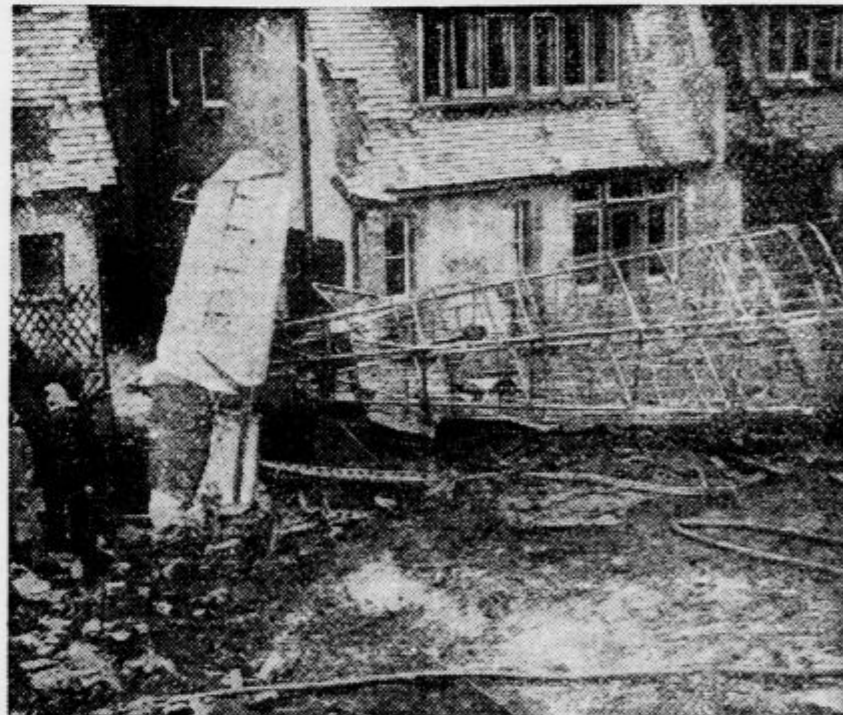
## Moskva postane veliko pristanišče

Prekop, ki bo meril v daljavo 128 km ter bo vezal Moskvo in Volgo

Kakor smo pred kratkem že poročali se dela z velikim prekopom, ki bo vezal reki Moskvo in Volgo, bližajo koncu. Prekop obsega okrog 450 velikih naprav, med njimi 11 zatvornic, pet mogočnih črpalnih naprav, sedem zemeljskih pregrad in tri železobetonske jeze. 200 izmed naprav je že popolnoma dovršenih. Pri gradnji so prekopali približno 125 milijonov kubičnih metrov zemlje in uporabili okrog 2,5 milijona kubičnih metrov betona in železobetona.

Ta čas delajo ob bregovih prekopa, ki bo meril v dolžino 128 km, jih zasajajo z zelenjem in arhitektonsko opremljajo. Gradijo tudi poslopja, ki bodo rabila obratovanju te nove vodne poti. — V velikem umetnem jezeru pri Moskvi gradijo dve veliki luki za blagovni promet in osebni promet, pa tudi pristaniška poslopja za potnike.

## Strašna letalska nesreča na Angleškem



Pri Wellingtonu blizu Croydona se je zrušil na zemljo postni aeroplan zračne črte London — Pariz. Oba pilota, kapitana Orr in Farguson ter radiotelegrafista Buckle in Dear so zaradi eksplozije zgoreli. Nesreča se je primerila ob 2. uri zjutraj. Na sliki vidimo ostanke razbitega letala med hišami. Nesreča se je, kakor smo poročali, zgodila zaradi tega, ker je letalo oplazilo dimnik na strehi neke hiše

## Prijetna jetnišnica

Higijena, udobnost in druge dobre moderne civilizacije v brazilski kaznilnici

Jetnišnica v Sao Paulu stoji na griču in jo obdajajo od vseh strani vrtovi. Njeni hodniki so širši in bolj razsvetljeni nego v večini hotelov. Vsak jetnik ima celico zase in ta celica je velika kakor normalna spalnica. Skozi okna prihaja vanjo vonj oranžnih dreves. Tla se bleščejo kakor kovina in so iz tistega plemenitega brazilskega lesa, ki ga v Londonu in New Yorku uporabljajo za parketiranje plemenitih dvoran. V vsaki celici je tekoča voda. Knjižnica v zavodu obsega nad 7000 del.

Med pazniki in jetniki vlada najboljša razmerje. Neki časninar, ki je obiskal to razkošno ječo, pripoveduje, da je bil neki paznik naravnost zadet, ko ga je obiskoval.

## Kje največ telefonirajo?

Po neki ameriški statistiki so Kanadci tisto ljudstvo, ki med vsemi največ telefonira. Statistika pravi, da je prišlo lansko leto na vsakega kanadskega prebivalca 213,4 telefonskega pogovora, v Zedinjenih državah na vsakega prebivalca 192,6 pogovora, na Danskem pa 167,2 pogovora. Danška v Evropi vodi. Po Danskem pride Švedska s 144,6 pogovora.

INSERIRAJTE V „JUTRO“

## A NEKDOTA

Kako slabo poznajo tudi bistroumni ljudje sami sebe, je najbolje razvidno iz tega, kar je povedal »tiger« Clemenceau popolnoma resno na smrtni postelji: »Moj oče je bil tiran,« je dejal, »moja mati je bila angel. Jaz sem se vrgel po materic.

## VSAK DAN ENA



»Zakaj pa držiš glavo tako postrani?«  
»Veš,« imam na tilniku izpuščaj in zdravnik mi je naročil, naj dobro pazim nanje.  
(Vart Heme)

# Kulturni pregled

## Kultura iz Ankare

V času, ko se zdi, da so vsa obzorja zapadnega človeštva zagnjena s temnimi oblaki in ko je tako težko najti znak iskrene vere v življenjsko moč in napredek zapadne civilizacije, je le-ta postala na tleh Male Azije najsplošnejši, kar oboževani vzor. Vse globoko segajoče prenosne v današnji Turčiji gredo za tem, da vceplijo turškemu narodu vero v moč in vrednost zapadnega pojmovanja sveta in zapadnih metod. Nekdo v Evropi priznava knjižnico »ex oriente lux« (z vzhoda luč) so ti Orientalci spremenili v geslo »ex occidente lux« (z zapada luč).

Čim bolj zapadni svet obupuje nad seboj, dušec se v svoji zbežanosti in neurejenosti in preplahen od svoje stoglave krize, tembolji se sodobni Turki vzbujajo v glavo vodilna načela zapadnih vzornikov. Dandanes je Turčija svetlo zatiščica evropskih idej iz 18. in 19. stoletja: vere v človeka in človeštvo, v postopni napredek, v razumno ureditev sveta. Kje je spričo Kemalovega reformizma orientalska kultura usmerjenost, Turčija se drzno in smotno racionalizira in skuša za vsako ceno dohiti tehnično razdobje zapada.

Težko je z našega zrelišča dogledati rešitve sadove prenosov, ki jih s krepko roko izvaja Peter Veliki tega azijskega naroda, Kemala, oče Turkov. Bodočnost bo pokazala, koliko trajnih in plodnih sponobnosti ima prerogivni turški narod za civilizacijo, ki mu jo vceplja od zgoraj navzdol in ki mu za njo nedostaja tistih prirodnih in zgodovinskih osnov, kakor so jih imeli evropski narodi. Toda poskus je nenavadno zanimiv in v naši dobi izreden. Narod, ki je cela stoletja strahoval dobrih kos Evrope, se pred našimi očmi spreminja v vernega posnemovalca njenega 19. stoletja. Pri tem pa gre še dalje. V Turčiji je dandanes strogo in dosledno izvedena lajška vzgoja mladine: čeprav religija ni tako silno utesnjena kakor v veliki sosedni državi, kjer službeni krogi pospešujejo brezbožnost, ji je vendar določeno kaj skromno mesto. Vodilna plast naroda vidi v nji približno to, kar je videl monsieur Voltaire sredi 18. stoletja v krščanstvu. V Turčiji nastaja tista značilna »intelligencia«, čiji značaj in pomen je evropska kritika do dobrega raztrgala; tor da za razliko od evropskega izobraženstva kaže turško nenavadno samozavest in nemojnost prepričanja o svojem poslanstvu. Slutimo, da je njegovo početje na sedanji stopnji večidel zelo posnemaštvo, epigonstvo, popularizacijsko delo brez večjih globlin in plemenitih razvorov. Vemo, da je vse sedanje delo v jedru prave svetilničarstvo, diktatura vladajoče plasti, ki pa je pritegnili svoje najboljše sile iz nižjih ljudskih slojev. Zavedamo se paradoksnosti turškega kulta razuma. Toda v družbenem razvoju je ta stonja nujna. Kdo ve, ali ne bo krizanje turškega plemena in evropskih idej nekdo obrodilo sadu, ki bo presenečal? Vse sedanje sodbe so začasne, zakaj to je narod, ki se še vedno preraja.

Pred menoj je dvanajst zvezkov ankarke revije »La Turquie Kamaliste«. Dvanajst oken v to pisano delo kontrastov, ki je dandanes največja uvoznica starih evropskih idej. Ze nekaj časa listem z zadovoljstvom po krasni reviji, čije grafična oprema dosega do malega naše bibliofilske izdaje. Kolorirane priloge, vzorne ilustracije v tekstu, sodobna oprema, umetniški papir, lep tisk in odbrana vsebina; nikjer kričavosti, propagandističnega pretiravanja, orientalskega hvalisanja lastne dežele in prebivalstva. Dopusčamo stano nezaupanje do vsega, kar na vzhodu uporablja zapadne oblike; dopuščamo možnost vzorne imitacije v reprezentativne namene, vendar pozornemu čitatelju tega turškega obzornika še vedno ostaja dovolj gradiva, ki neizpodbitno pričuje o turškem napredku. To je predvsem ilustrativno gradivo, ki nam predločuje očitne dokaze civilizacijskega napredka. Industrija, obrt, umetnost, nove smeri v poljedelstvu, vse to je za prerod nekakega naroda, za njegov prehod iz dobe, ki je označeval vojak, v dobo, ki jo predstavlja učitelj, značilnejše od vsega drugega.

V najnovejšem zvezku je objavljen na uvodnem mestu članek Faliha Rifkija Ataya »A ceux qui veulent savoir«, ki nekako rezumira vse, kar je doslej dopovedovala tujnemu svetu ta reprezentativna turška revija, ki jo izdajajo v francoskem jeziku. (V slikernem zvezku je tudi kakšen članek v nemščini).

Kakšen je bil položaj Male Azije ob koncu otomanskega cesarstva? vprašuje pisec. Nato odgovarja: 50 do 60 km od Carigrada sta bila mur in varnost neznana reč. Z gora so obvladovali deželo razbojnikov, v mestih in vaseh so pa gospodovali »debebeji«, fevdalni glavarji. Država je svojo moč in avtoriteto izrabljala samo za nabliranje vojakov in navijanje davkov. Muslimanski svet je bil razcepjen v stranke in sekte. Čeprav sta aleviti in sunniti govorila isti jezik in pripadala isti veri, sta si bila kot člana nepsotnih ločin smrtna sovražnika. Prebivalstvo Male Azije je bilo ves čas kulturno zanemarjeno, kajli kulturni napredek zahteva dobrih občil, teh pa ni bilo. Turčija se je razpadala v številne folklorne in dialektične skupine; vsak kraj je imel svoje čile in navade in svoje spomine. Višje civilizacijsko življenje so kazale samo krščanske manjšine.

V to stanje je segel kemalizem, piše Falihi Rifki Atay in je predvsem usvaril modernost države. Prenesel je vladno in upravno središče na tisto točko, ki dejansko obvladuje Malo Azijo — v Ankaru. Potem ko je odločno rešil vprašanje grške manjšine, je posvetil vso skrb izgradbi prometnih vezi: z njimi je vse te skupine trdno povezal med seboj. Nato so sledile velike reforme: odprava kalifata in cehvenih zavodov, modernizacija zakonov, laizacija šolstva, uvedba splošne šolske obveznosti, gospodarska povzdiga kmeta in splošna upeljavanja javne varnosti, zatem gospodarska petletka z obsežnimi prenosami, zlasti z izzorjenjem domače industrije. Tako je Kemal Atatürk izvršil »ču. deže v sodobni zgodovini: ozemlje in narod, ki sta bila prej prizorišče neprestanih invazij, vojn in uporov, despotskih vlad in nazadnjaštva vseh vrst, sta sedaj podrejena povsem nezavisni in sodobni državi. Zdravstvene prenosne, uveljavljanje splošne varnosti in oziroma dela, ki je prišlo v Balkanu številne turške naseljenosti, so nemalo prirčovali, da je Turčija za Rusijo prva med državami po prirodnem paraščanju prebivalstva; če bo število na-

raščalo v sedanjem ritmu, bo šela v nekaj letih dvajset milijonov duš, ki jih vežejo isti jezik ter ista socialna in kulturna zavest.

Revija »La Turquie Kamaliste« je glasnik očitnega nespornega napredka na tleh Male Azije, najboljša vodnica po sedanji Turčiji, njenih krajih in znamenitostih, prebrčevalen izraz vzgona po evropeizaciji Male Azije — smotru vseh kemalističnih prenosov. Umetniško zainteresirani čitatelji najde v nji zanimive reprodukcije del sodobnih turških slikarjev, kiparjev in arhitektov, pa francoske prevode iz turške proze; ljubitelja starin in narodnega ornamenta ustegejo zanimivi krasni vzorci ljudske umetnosti i. t. d.

Toda vse te podrobnosti so za nas postranskega pomena. To, kar je vredno zanimanja in obravnavanja, je dejstvo samo: da lahko v maloazijski Ankari izhaja (tisk državne tiskarne v Carigradu) revija na tej višini! Dejstvo, ki pričuje, da se ta kos sveta v bližini zamažene in utrjene Evrope raduje svojega vstajanja v novo, evropsko civilizacijo in emorda. Kakor sleherna mladost, pretrčava v svojem navdušenju za njo; da čuti barvitost in opojnost življenja, ki so ga vzbudile na njegovih tleh evropske ideje. Skratka: da se začnejo Evropa podaljševati v Malo Azijo — a ne samo z železnicami, tovarnami in avtomobilskimi cestami, marveč tudi s svojim ljudskim stilom, s svojimi idejami in metodami, ki se z ankarke perspektive vidijo evropske, ne pa nemške, francoske i. t. d. Knasni zvezki ankarke revije so viden znak kulturne dobe v svetu, ki ga je do slej Evropa poznala — kakšna značilna sprememba! — po angorskih mačkah in kozah.

## To in ono iz literature

Beograjsko društvo »Cvijeta Zuzorić« je razpisalo originalen dramski natečaj: Pisca, ki mu bo priznana prva nagrada, bo društvo izdalo na lastne stroške nagrajeno

## S P O R T

MK ILIRIJA

15. AVGUSTA 1936 OB 10.30.

## VI. mednarodne motociklistične dirke na Ljubelj.

Motoklub Ilirija nam javlja, da so se prijave za dirko končale nad vse ugodno. Zlasti se opaža veliko zanimanje za našo ljubeljsko dirko v inozemstvu, kajti prijavilo se je 24 inozemskih dirkačev in 29 iz dravske banovine. Na prosti so trenirali že več tednov. Naši dirkači zelo ogrožajo inozemce, ki imajo doslej ljubeljski rekord v rokah.

A Občinstvo, kakor tudi dirkači se opozarjajo, da se bo dirkalna proga zapla točno ob 10. uri, naker se bo javil pričetek dirke.

Iz posebne prijaznosti bo Philips Radio prenašal potek dirke na Ljubelju, tako da bo občinstvo o celotnem poteku dirke točno in sproti obveščeno. Istotako bo Radio Ljubljana prenašal dirko. Veliko pozornost vzbujajo krasna in številna darila, ki

so razpostavljena pri trdnici Josip Rožina na Aleksandrovi cesti. Ker je nad polovico posebnih nagrad, ki niso bile razpisane, bodo dirkači dobili seznam s popisom teh nagrad pri sportni komisiji, ki bo poslovala na dan dirke zjutraj točno ob 7. na startu.

Občinstvo se dalje opozarja, da je vrh Ljubelja bife in istotako bo pri g. baronu Borna pri Sv. Ani na razpolago mrzli bife.

Takoj po dirki razdelitev nagrad v restavraciji »Ankele« pri Sv. Ani.

Najugodnejše zveze za občinstvo z jutranjim turističkim vlakom do Tržica, od koder bodo avtobusi po zelo ugodni ceni na razpolago.

Vse informacije pri tajništvu Motokluba Ilirije Miklošičeva c. 15. telef. 20-66.

## Delavsko nogometno prvenstvo

Ob priliki proslave 30-letnice obstoja kovinarske organizacije na Jesenicah se vrše na igrišču SK Kovinarja zaključne tekme za naslov prvaka delavskih nogometnih klubov Slovenije. Te tekme so važne zaradi tega, ker bo prvak sodeloval v nadaljnjem tekmovalstvu za naslov državnega prvaka delavskih nogometnih klubov. Za te tekme so se kvalificirali Grafika iz Ljubljane, Olimp iz Celja, jeseniški Kovinar in zmagovalec v trboveljskih revirjih Dask iz Trbovelj.

Tekme se vrše ob vsakem vremenu v soboto 15. t. m. ob 15. na igrišču SK Kovinarja na Jesenicah ter je vstopnina za šest tekem, ki se vrše dvakrat po 15 minut, naravnost minimalna, le Din 6.

Apeliramo na jeseniške domačine in tujce, ki bodo ta dan na Jesenicah, da posestijo to delavsko prireditel.

## Turnir SK Reke

Pod pokroviteljstvom ministra za telesno vzgojo dr. Rogiča proslavi letos Reka 10-letnico uspešnega delovanja. Proslava prične v soboto z nogometnim turnirjem, nadaljuje se nato naslednje tri nedelje, ko bodo pokazali tabletenis igrači in lahko-atletični sadove večletnega udejstvovanja.

Turnirja, ki bo na praznik in v nedeljo, se udeležijo vodilna drugorazredna moštva. Poleg jubilarita bo privabil na igrišče ob Trčevski cesti gotovo največ »drukarjev« Jadran, katerega moštvo je z novimi igralci mnogom pridobil. V soboto je njegov nasprotnik Mars, znan po tehnično dovršeni igri, s katero bo pa le težko odpravil poštvovalne Jadrane. Sleda par Svoboda — Reka.

V nedeljo se turnir nadaljuje. Najprej nastopita sobotna poražena, nato pa zmagovalec za pokal jubilaritovega predsednika g. Zalokarja. Tekme prične oba dneva ob 15.30.

## Službene objave LNP

(29. seja u. o. dne 5. VIII. 1936.)

Pozoveta se Mars in Slovan, da privreda na zaslisanje v četrtek 13. t. m. rešitelje in stranska sodnika s tekme Slovan-Mars 10. maja t. l.

Dovolita se SK Sparti — Ježica poskusni tekmi, ki ju naj izvede poslovni odbor.

Disk se poziva, da pod pretnjo suspenz. za plača pr. se Jenku znesek 56 Din za sojenje tekme Disk — Mars 19. marca t. l. Rok 14 dni ob objavi. — Poziva se Hermes, da pod pretnjo suspenz v roku 14 dni plača znesek 200 Din Mladiki, ker ni nastopil na njenem pokalnem turnirju 21. maja t. l.

dramo v knjigi in mu vso naklado (1000 izvodov) poklonilo kot nagrado.

»Javnost« dobro opozarja, da bi se utegnili marsikak avtor ustrašiti take nagrade, kajti pisatelji so po navadi slabi trgovci. Primerneje bi bilo, če bi društvo teh tisoč izvodov samo razpečalo in avtor bi mu bil z veseljem odstopil če treba polovico izkupička, samo da bi dobil denar v gotovini.

★

»Les Nouvelles Littéraires« priobčujoje pismo, s katerim je urednik neke velike kitajske revije zavrnil mlademu pisatelju rokopiis povesti, ki mu ni ugajala. Naši zavrneni pisatelji bi si nedvomno želeli vsaj majhen del take vljudnosti.

Bili smo očarani — piše urednik, — ko smo čitali Vaš rokopis. Prisegamo pri koštelih naših prednikov, da nismo nikdar čitali nič tako zvišenega. Taki literarni bi seri se s težavo najdejo samo enkrat v tisoč letih. Če bi bili objavili Vašo povest v naši reviji, se ne bi drznili postaviti nič drugega zraven nje in potlej bi bili morali vse nadaljnje prispevke primerjati z vašo povestjo, ki je ne bo nikdar doseglo delo drugih sodelavcev. Iz teh razlogov se drzemo vrniti Vaš rokopis.

★

V istem pariškem listu poroča VI. Pozner o tem, kako ameriški pisatelji premagujejo krizo. Zaradi redukcij v redakcijah, opustitve revij in omejitve v založništvih je 360 ameriških pisateljev prezposelnih. Pomagajo si kaj različno. Tako so si ustanovili v New Yorku založbo, ki bo izdala vodnik po New Yorku in nato vodnike po raznih straneh Amerike. To podjetje zaposluje sedaj 250 oseb. Začasno nameščeni pisatelji opravljajo reportažno delo. Ker vodnik ne sme imeti več kakor 300.000 besed, prihajajo kajrkat iz reportaže na 10 straneh v poštev samo 3 vrste, toda tako izbrani in sestavljeni podatki utegnejo biti zelo zanimivi. Mnogi drugi pisatelji zbirajo in obdelujejo zgodovinsko gradivo v arhivih in podobno. Med začasnimi nameščenci tega biroja so možje kakor na pr. Frank Shay, ki je v Provincetownu vodil dramsko gledališče, znano zaradi premier O'Neilovih dram, dalje Maxwell Bodenheim, pisec trinaestih romanov in Foerst A. Lord, ki je bil lastnik in glavni urednik šestih listov.

hodnji redni skupščini JNS, ker je dnevni red izredne skupščine omejen samo na določitev tekmovalstva za državno prvenstvo.

Prijava as Vebleta proti članu o. o. Celje Svetku se temu pošlje v izjavo.

Iz predsedstva mesto seje p. o. 12. 8. 1936 Odobrijo se prijateljske tekme dne 15. in 16. avgusta.

Na Jesenicah finale delavskega prvenstva v katerem nastopajo Kovinar, Olimp, Grafika, Dask, Kovinar; prvo ali drugo plasirani na finalnem tekmovalstvu. — V Ljubljani turnir Reke: Jadran: Mars, Reka: Svoboda (Lj.). — Moste: protivnik neznan. V Strazišču pri Kranju Savica: Bratstvo s predtekmom Savica jun: Mladika. — V Celju Celje: Rapid s predtekmom obeh mladlin. — Naknadno se odobri prijateljska tekma Bratstvo: Korotan (Kranj) 9. avgusta.

Prvenstvena tekma Slovan:Olimp se sporazumno preloži na dne 23. avgusta.

Verifikacije igralcev: s pravico nastopa 22. avgusta: za Dravo: Žiljek Bogomir, za Muro: Zelko Josip, Srederji Koloman, Stefan Ovetko; za Rapid: Černec Simon, Josip Klamper, Stipa Fric; za Jadran: Jenko Viktor; s pravico nastopa 12. 11. in 12. februarja 1937 za Hrastnik: Travnšek Albin, Pogačnik Ernest; s pravico nastopa z dnem objave samo za prijateljske tekme: za Celje: Slamič Herman.

Vzame se na znanje prekle Spreitzerja Bojana za Hermes s tem, da ostane nadalje član Reke.

K. o. se preda Strimpf Franc zaradi preu. o. Mura in njeni odborniki gg. Hirschl Koloman, Hoyer Ludvik, Peterka Raoul zaradi izgrediv na igrišču pri tekmi Mura Austria (Graz).

K. o. se preda Strimpf Franc zaradi prestopka na tekmi Mura:Austria (Graz).

Ugotovi se, da je postal prvak juniorskih moštev LNP SK Mars in se naproša u. o., da izvrši predajo pokala LNP, ki se je do-

ločil za zmagovalca juniorskega tekmovalstva.

Službene iz 8. O. (Seja 13. avgusta 1936). Delegirajo se k tekman 15. in 16. t. m. Turnir na Jesenicah Camernik in Vrhnjak (sponzor). Turnir Reke Jenko, Pečar, Mrdjen in Jesih, Tekma v Mostah Dorčec, Savica: Bratstvo Janša. Čitala se sodniška kandidata Gracer Slavko in Jordan Dragotin. Opozarjajo se vsi sodniški kandidati, da morajo za sojenje tekem kasirati polno takso t. j. Din 25 in isto nakazati v 48 urah LNP.

Ljubljanski plavalni podsavez. Zaradi nedovoljenega nastopa SK Jadrana izven področja LPP, je upravni odbor LPP prepovedal Jadrano do naslednjega vsake nastopa na prvenstvenih, prijateljskih in propagandnih tekmah.

Celjski nogomet. Jutni ob 16.30 se bo pričela na igrišču pri »Skalni kleti« v Celju prijateljska tekma med ISSK Maribor in celjskimi Atletiki, ob 15. pa bo predtekma. V nedeljo ob 17. se bo pričela na Glaziji prijateljska tekma med SK Rapidom iz Maribora in SK Celjem, ob 15. pa bo predtekma mladlin obeh moštev. Celje bo imelo torej o prazniških zanimiv nogometni spored.

Prva mednarodna motorna tekma v Ptuj se bo vršila 8. septembra. Priprave za to športno prireditel, ki so v rokah SK Drava in Mot. kluba Pohorje Maribor so v polnem teku. Za tekmovalje je že danes veliko zanimanje. Tekmovalo se bo na progi 6 km.

SK Slovan (Boka sekcija). Treninzi so vrše odleži na gršču za Kolinsko tovarno vsak ponedeljek, sredo in petek ob 18.30. Za čas, ko je g. Heffer odstoten vodi treninze Baloh. Interesenti vabljani.

SK Mars, Dances ob 20. članski sestanek vseh igracv. Na sestanku se bo določila postava za tekme v soboto in nedeljo.

SK Svoboda. Ob 19. članski sestank v Delavski zbornici.

SK Zalog. V soboto sodelujemo na proslavi Diska. Skupen odhod s koleci iz Zalog ob 12.15. Lorbec. Korošec in Vinko naj bodo v garderobi Diske točno ob 13.

## V ognju in burji uničena vas

škoda na 19 pogoriščih iznaša 300.000 Din

Metlika, 14. avgusta.

Komisija, ki si je danes ogledala pogorišče v Pilatovcih, je ugotovila naslednje podrobnosti: V terek okoli 9. dopoldanske ure je pričelo v majhni vasi Pilatovci v radatovski občini goret. Ogenj se je najprej pojavil pri posestniku Petkoviću, a hip zatem se v nekaterih drugih hišah, ki so skoraj vse zgrajene zelo primitivno in večinoma krite s slamo. Ker je bilo jutro zelo vetrovno, so ogorki s posameznih streh, ki jih je raznašal močan veter, zaneli še nekatera gospodarska poslopja, tako da je v kratkem razdobju gorelo 12 stanovanjskih in 7 gospodarskih zgradb. Hiše so bile večinoma zgrajene druga poleg druge, a so se vendar skoraj istočasno vnela tudi nekatera bolj oddaljena poslopja.

Na brzogovni klic bližnje suhorske pošte so metliški gasilci z motorno brizgalno takoj odhiteli na mesto nesreče in se jim je deloma posrečilo ogenj vsaj lokalizirati, dočim je bilo na gašenje zaradi velikega pomanjkanja vode v tej vasi skoraj nemogoče misliti. Metliškimi gasilcem so prihiteli na pomoč tudi gasilci z Lokvice, a pri reševanju so pomagali seveda tudi domači gasilci iz Radatovcih in nekateri Pilatovčani. Kljub največjemu naporu požrtvovalnih gasilcev je ogenj, ki je viharno vreme njegovo moč tedalje bolj stopnjevalo, uničil 19 zgradb in tako povzročil okoli 300.000 Din škode. Prizadeti pogorelci so bili zavarovani pri zavarovalnicah Rosija Fonsier, Zedinjeni, Vzajemni in Slaviji in bo škoda po večini krija. Najprej pa bo preiskava morala ugotoviti vzrok te, v analih Bele Krajine izredno velike požarne katastrofe.

Da bi ugotovil dejanski stan, se je metliški sreski načelnik g. Matija Kaki, ki te dni odhaja na svoje novo službeno mesto v Skofji Loki, ker bo metliški srez jutri likvidiran, še večerj napotil v Pilatovce, vendar pa je bilo zaradi velikega obsega katastrofe skoraj nemogoče ugotoviti prave vzroke in začetni s preiskavo. Izjave domačinov so si precej nasprotujoče, kar pa je razumljivo, ker se je v več poslopih ogenj skoraj hkratu pojavil.

Prebivalstvo je zaradi velike nevarnosti zelo zbežano. Poleg domačij so jim namreč pogoreli vsi gospodarski pridelki, ki so jih te dni pospravili pod streho in ki so bili v primeri s prejšnjimi v sušnih letih precej zadovoljivi. O uspehu preiskave bomo poročali.

## Bodoče matere

morajo skrbeti da se izognejo vsaki lenivosti prebavil, posebno zapelki, z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE grenčice.

FRANZ-JOSEFOVA

voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Ogl. reg. 8. br. 15483/35

## Mlad požigalec

Ptuj, 13. avgusta.

V terek okrog 16. ure je nenadno nastal požar na gospodarskem poslopiju Jere Planinškove pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Požar se je naglo preselil tudi na sosednja poslopja posestnika Jožefa Drevenšeka. Zgorile so hlevi, skednji, kolarnice in mnogo poljskih pridelkov, med drugim 25.000 kg sena. Škoda znaša najmanj 50.000 Din. Domači gasilci so bili kmalu na mestu in se jim je posrečilo požar omejiti ter ga polagoma tudi zadušiti. Orožniki, ki so prihiteli k požaru, so kmalu ugotovili, da je požar povzročil 7-letni Albin Oržizek, rejene pri posestnici Antoniji Domanjkovi. Kmetica Skrbinskova je izpovedala, da je fant že 9. t. m. pri njej zažgal slamo. Skrbinskova je nato opozorila Domanjkovo.

vo, naj pred fantom skrbno skriva vžigalice, ker je deček izredno nagnjen k požigom in zlasti rad zažiga slamo. Pretekli terek pa je fant spet našel na polici vžigalice in strast mu ni dala miru. Dejal je še otrokom, da bo zažgal slamo in res je pri Jeri Planinškovi kmalu nato začelo goret. Fant so našli v koruznici, kamor je zbežal po požigu.

## Štirje pogorelci

Ptuj, 13. avgusta.

Dravsko polje je ozemlje večnih požarov, ki po večini nastanejo v okoliščinah, da pravega vzroka ni mogoče dognati. Obilavost si stalno prizadevajo priti tem zagonetnim požarom do dna, a posreči se jim poznaniti le posamezne primere.

V moči na terek je bil na Dravskem polju spet večji požar. Okrog polnoči je iz nepojasnjenega vzroka začelo goret gospodarsko poslopje posestnika Marije Javornikove v Spodnjih Jablanah. Poslopje, ki je bilo delno krito s slamo, je zgorelo do tal. Sprico velikih plamenov so se drug za drugim vnela še sosedna gospodarska poslopja posestnikov Vnuška Stefana, Berančica Jerneja in Javornikove Neža. Tudi vse te zgradbe, ki so bile delno skrite s slamo, so bile uničene in z njimi mnogo žita, krme in slame. Zgorelo je tudi mnogo orodja in ena svinja. Škoda znaša okrog 150.000 Din in bo menda v glavnem poravnana z zavarovalnico.

Na kraj požara so prihiteli gasilci iz Čirkovc in Škol katerim se je po večurnem napornem gašenju posrečilo požar omejiti in s tem odstraniti nevarnost, ki je grozila vsej vasi.

## Smrt starega narodnjaka

Ptuj, 13. avgusta.

V Vareji pri Sv. Vidu je preminil ugledni posestnik g. Franc Habsjančič, nemajhen narodnjak, ki je bil star 74 let. Pokojnik je bil med ustanovitelji Hranjence in posojilnega zavoda v Ptuj in ptujeka narodna čitalnice. Kot naroden mož je bil sotrudenjak rajnega dr. Jurtele in je moral za svojo narodno zavednost premesti marsikak hud udarec. Na zadnji poti je spremljala rajnega velika množica ljudi. Prijubljene mu narodnemu možu bodi ohranjen časten spomin!

## S o k o l

Zupni prosvetni tečaj. Ker se mnogo edine ni prijavilo udeležencev za letošnji zupni prosvetni tečaj, ki bo od 24. do 29. t. m., podaljšuje ZPO izjemoma prijavi rok do torka 18. t. m. Edinice, ki še niso došle prijave nikogar, naj to naknadno soro! Na prijave, ki bi prišle po tem podaljšnem prijavnem roku, se ZPO ne bo oziral. V tečaju je še nekaj prostih mest. Vsa ostala navodila prejmejo edinice do 20. t. m.

I. solske medžupne tekme bodo 15. in 16. t. m. v Rogški Slatini. Tekem se bodo udeležile ljubljanske, kranjske, novomeške, mariborske in celjske solske župe. To bodo največje plavalne tekme v solskem savezu, saj pričakujejo okrog 100 tekmovalcev. Tekme se bodo pričele v soboto ob 9. v zdraviliškem bazenu. Spored obsega prano, hrbtno in preto plavanje, skoke, waterpolo, štafete itd. Vsa tekmovalci in gledalci bo prišel na svoj račun.

## Naročniki ponedeljskega

„Jutra“ prejema revijo „Življenje in svet“ zastoj.

ZANE GREY:

## BETTY ZANE

46

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

Polkovnik Zane je hitel naravnost v trdnjavo, stopil v klado in potkal na Clarkova vrata. Stanovalec glas ga je povabil noter. Odprl je vrata in stopil v sobo. Clarke se je bil očividno pravkar vrnil z izleta v hribe, zakaj obleka mu je bila pokrita s toricami, in čevlje je imel vse prašne. Truden je bil videti, a njegov obraz je bil miren.

»O, polkovnik Zane! Sedite! S čim vam morem ustrežiti?»

»Prosim vas moram, da mi razložite neko besedo moje sestre.«

»Izvrstno, na voljo sem vam,« je počasi odvrnil Alfred, si prižgal pipo in trdno pogledal polkovniku Zanu v oči.

»Sestra pravi, da ste jo lansko jesen, pred svojim odhodom iz trdnjave, razžalili. Prepričan sem, da niste ne lažnivec ne strahopetec, in nadejam se, da mi odgovorite kot mož.«

»Nisem lažnivec, polkovnik Zane, in upam, da tudi ne strahopetec,« je hladno odvrnil Alfred. Globoko je potegnil iz pipe in puhnil bel oblček dima pod strop.

»Verjamem vam, a vendar moram terjati pojasnilo. Nekaj v tej reči mora biti narobe. Davi sem videl, kako je šla Betty mimo vas, ne da bi vas je z besedico ogovorila. To mi ni bilo všeč, pa sem jo vzel v roke. Tedaj mi je dejala, da ste jo razžalili. Betty rada pretirava, posebno kadar je jezna, a naglala me ni še nikoli v svojem življenju. Rad bi se ognil vsakega nesoglasja — saj veste, da mi je mnogo do vas, odkar ste rešili ubogega Izaka iz reke. A zdaj se mi, da sega ta stvar nekam predaleč. Bodite zdaj pametni, obzadržite svoj ponos in dajte, da slišim vašo plat zvona.«

Alfred je bil po prvih prišlečevih besedah kar prebledel. Nastop polkovnika Zane ni dopuščal nobenega dvoma. Alfred je kaj dobro vedel, da ga bo polkovnik, če pride do prepričanja, da je bila Betty res razžaljena, pozval na dvoboji in ubil. Polkovnik Zane je govoril zelo mirno, da celó prijazno, toda v glasu mu je drhtela globoka razburjenost in usodna odločnost, polna zlega pomena za vsakogar, kdor bi mu bil ta mah stopil na pot. Alfredov prvi nagib je bila brezumna želja, odgovoriti polkovniku Zanu, da mu nima ničesar pojasniti in da je pripravljen dati vsakršno zadoščenje, ki je v njegovih močeh. Toda opazil je, da se in se premišljuje. Dejal si je, da takšno ravnanje ne bi bilo pravično, zakaj polkovnik mu je bil ne glede na vse, kar je utegnilo dekle napraviti, zmerom prijatelj. In tako se je Alfred zbral in sklenil izpregovoriti o vsej reči odkrito besedo.

»Nimam občutka, polkovnik Zane, da bi bil kakor koli obvezan nasproti vaši sestri, in to, kar vam bom zdaj povedal, vam povem samo iz preproste razloga, ker ste mi bili zmerom prijatelj in ker ne želim, da bi dobili napačno sliko o meni. Povem vam vso resnico, vi pa presodite, ali sem res razžalil vašo sestro. Zaljubljen sem se vanjo, toliko da ne na prvi pogled. Tisti večer, ko so bili Indijanci znova odvedli našega brata, sva stala z Betko zunaj v mesečini, in tako očarljiva je bila videti in tolikan se mi je smilila, da sem se dal za trenutek omamiti svoji ljubezni. Nisem se mogel premagati — to je vsa opravičila. Udarila me je v obraz in stekla v hišo. Imel sem namen, da bi ji še tisti večer razodel ljubezen in položil svojo usodo v nene, roke, a ta nesrečni pripetljaj mi je seveda izpodbil namer. Ker je bilo treba drugo jutro zgodaj oditi, sem vso noč bedel in ugibal, kaj naj storim. Nazadnje sem sklenil, da ji napišem pismo. Spisal sem ga in ji vse povedal, proseč jo, naj mi postane žena. Pismo sem dal vašemu sužnju Samu ter mu zabil, da gre za življenje in smrt in da naj nikar ne izgubi pisma in ga nikar ne pozabi izročiti Betki. Na pismo nisem dobil odgovora. To je moja zgodba, polkovnik Zane.«

»Čudno, zelo čudno,« je odvrnil Zane. »Ne verjamem, da bi bila dobila vaše pismo v roke. Ni se vedla kakor gospodična, ki bi ji bila dana pravica, da vam reče, da ali ne, in kar se tiče Sama, se mi zdi vsa stvar dokaj sumljiva. Sam vas nikoli ni

maral. Že od kraja vas ni mogel trpeti in nikoli ni zamudil prilike, da vas očrni.«

»Ubijem ga, prekletega zamerca, če pisma ni oddal,« je vzkljnil Clarke in razburjen poskočil s stola. »Na to nisem niti pomislil. Bog nebeski! Kaj si je v tem primeru mislila o meni? Morala je misliti, da sem brez besede pobegnil. Če bi vedela, da resnično ljubim, se ne bi mogla tolikan srditi name.«

»Se marsikaj bo treba pojasniti. A z vašo razlago sem zadovoljen,« je rekel polkovnik Zane. »Zdaj pojdem k Samu, da vidim, kaj se je zgodilo s pismom. Veseli me, da se je izkazala upravičenost dobrega mnenja, ki sem ga imel o vas. To je za vas huda reč, prijatelj, in vem, da ste mnogo pretrpeli. A morda se nama le še posreči, da razvozlava zadevo. Svetoval bi vam — nu, saj je vse eno. Vsekako sem na vaši strani. Uspeh svojega razgovora s Samom vam sporočim...«

»Mislim sem si, da je fant pošteniak,« je sam pri sebi zamrmral polkovnik Zane, ko je prekoračil zeleno ploščad in krenil po griču h kočam. Starega črnca je našel na pragu svojih vrat.

»Sam, kaj si storil s pismom, ki ti ga je dal lani oktobra meseca Mr. Clarke, z naročilom, da ga oddaš Betki?«

»Jaz nič ne vedeti o pismu, gospod,« je Sam odvrnil.

»Nu, Sam, nikar ne laži! Clarke mi je pravkar povedal, da ti je dal pismo. Kaj se je zgodilo?«

## Radijska patrolja — Roman v slikah.

55.

Copyright »Pantheon« &amp; »Jutro«

V vojvodovem stanovanju je bilo veliko posvetovne vlo-milke družbe o nadaljnjih naklepih. Med razgovorom zločin-ec se je Tomy prebudil iz nezavesti in pričel prisluskovati.

Tomy je spretno igral svojo vlogo in prisluskoval posvetovanjem med vojvodo in njegovimi pajdaši.



## CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oz. ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—, Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

## Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znakah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem s naročilom, ali pa po poštini položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

**Važno za naročnike malih oglasov**

V nedeljo 16. t. m. »Jutro« ne bo izšlo, marveč bo sobotna številka »Jutra« izšla kot nedeljska številka »Jutra«.

Oglase za to številko »Jutra« sprejemamo do danes popoldne.

»Jutro«

**Kampa, kam?**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Negotinsko vino**

po Din 7 je prišlo. — Restavracija Gorenjski kolovod. 18420-18

**Službo dobi**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Korespondentko**

ki obvlada poleg domačih jezikov nemščino in francosino ali angleščino sprejme industrijsko podjetje. Ponudbe s navedbo dosedanjega službovanja in zahterki glede plače naj se pošljejo na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zmožna korespondentinja«. 18068-1

**Pisarniško moč**

s trgovsko šolo, lahko začetnica dobra računarska s perfektnim znanjem nemške in slovenske korespondence sprejme 1. oktobra na deželo. Prednost imajo revni starejši in iz dežele. Vsa oskrba v hiši plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Kontoristinja«. 18396-1

**Več strojnih ključavničarjev**

sprejemamo za popravilo in montažo strojev. V poštev pridejo samo jevežani, ki imajo že več let prakse. Ponudbe s curriculum vitae na ogl. odd. Jutra pod »Strojni ključavničar«. 18277-1

**Železninarja**

izkušena skladiščnika — sprejemamo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17961-1

**Modistinja**

dobro moč, spretno prodajka, takoj sprejemna. Ponudbe: Gajeva ul. 61., levo, od 1.—3. ure. 18407-1

**Mlinarskega pomočnika**

samega, sprejemam takoj. Plača po dogovoru. Valjini mlin Hadeče pri Zidanem mostu. 18414-1

**Strojepiska**

izkušena, dobi nekaj dni dela. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18454-1

**Postrežnik**

iskren. Javiti se: Celovška 28/III. levo. 18446-1

**Med mestom in deželo**

posreduje Jutrov mali oglasnik

**Službe išče**

Vaska beseda 50 par; davek 3 Din, za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

**Mlada gospa**

perfektna v nemščini in slovenščini, želi priti k otrokom. Gre tudi laven Slovenije. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18497-3

**Pridno dekle**

večje vseh gospodinjstev del in meštanske kuhe, želi zaposlitev med pol. in 34. uro kot postrežnica. Za plačilo zadosten obdel in malenkostna denarna nagrada. — Poizve se pri Dr. Eberl, Breg 28/III, med 9. in 10. uro. 18434-3

**Šivilja**

perfektno izkušena s dobrih okusom, izdeluje točno vse dameške tolete, se pripravlja damam za na dom. Sv. Petra nasip 49/L. 18450-2

**Pouk**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Tečaj**

za pouk nemščine in francoščine, za odrasle in otroke ponovno otvorjen. Podlogar, Gajeva 28/III, od 2.—4. 18480-4

**Pridelki**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Slive in hruške**

za žganjake, vagonake, kollišine, peceni in točno dobavljiva Soper Franjo Hranitnik. Zahtevajte ponudbe. 17531-33

**Kislo zelje**

novi, letošnji, kakor tudi glavice za sarmo, zopet na zalogi. Najnižje cene, kot na postrežba. I. Orašem, Moste, Ljubljana. 18441-33

**Živali**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Nemški kratkodlak**

leto in pol star, drešvar napredaj. Pismeno poštno ležeče T. R. Ljutomer. 18409-27

**Angleški seterji**

dve dobro drešvarji pelci in več mladitve, izborni staršev, proklam. Poizve se pri dr. F. Luckmannu Ljubljana, Gradšče 4. 18402-27

**Kolesa**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Kolesa**

ponikljana in pokromana, prodajamo po neverjetno nizkih cenah zaradi končne sezije. NOVA TRGOVINA Tyrševa 36. 18330-41

**Kolesa**

večja partija prvotnih koles in izbira rabljenih, poceni napredaj, edino le pri PROMET (nasproti križniški cerkvi). 18400-14

**Kupim**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Stensko ogledalo**

kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ogledalo«. 18406-7

**Kapital**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Hranilne vloge**

vrednostne papirje kupuje in prodaja najbolje

**Al. Planinšek**

ag. bančnih kredit, poslov. Ljubljana, Beethovnova ul. št. 14/L. 17536-16

**Hranilne knjižice**

Ljubljanske kreditne, Zadr. družbe gospodarske banke, Zadr. družbe in Prve hr. vrstke štedionice, kupimo takoj. Ponudbe na »Trg. nico Jutra Maribor pod »Promptno«. 17987-16

**Lokali**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Trgovino**

kratke, pletene in modne robe v najstrožem zagrebitu, dobro izdelane, kupimo takoj. Proklam. Poizve se pri dr. F. Luckmannu Ljubljana, Gradšče 4. 18402-27

**Trgovino v Kranju**

s specijalnim blagom — ugodno oddam zaradi svoje zaposlenosti. Prevzeti je nekaj dolga. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18417-19

**Posest**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Trgovsko hišo**

trnadestropno novo, najmodernejše urejeno, v središču Ljubljane, ugodno prodam. 6 trgovskih lokalov. Vsa stavba je najmodernejše zidana, s vsem sodobnim komfortom, kane, električne kurjave, plin etc. Ponudbe pod »Rentabilno« na ogl. odd. Jutra. 17946-30

**Vilo s lepim vrtom**

prodam. Poizvedbe v trgovini Zuman, Ob Ljubljani 21, Moste. 18540-30

**Stanovanje**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**V centru mesta**

oddam takoj oziroma 1. novembra triosno stanovanje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18105-21

**3- in 4-sobno stanovanje**

s pritliklami, komfortno, oddam septembra oziroma novembra. Streliška ul. 24. 18410-21

**3-sobno stanovanje**

s kopalnico in drugimi pritliklami, oddam takoj v središču mesta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18460-31

**Dijanske sobe**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Dijakinja**

boljših rodbin nudimo prvotno oskrbo. Nova vila, kopalnica, park, skrbno nadzorstvo. Pšiste: Kristof D., Ljubljana, Površetova 1a. 18396-32

**V Celju**

sprejemam dva dijaka nižje šole na hrano in stanovanje. Strogo nadzorstvo in pomoč pri učenju. Naslov v vseh posl. Jutra. 18487-32

**Sobe odda**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Sobe**

opremljene posebnim vzhod. solnčne, zračne, s t. al. 2 posteljami, eventuelno vso oskrbo, blizu tramvaja, poceni oddam. Sp. Šiška, Cer. n. tova 31. 18438-33

**Iz življenja na deželi**

ZALOG. Kakor lansko leto se je tudi letos raz. prižnitič ožnanila škofova prepoved plesa ob žegnaniu. Dasi bi žegnanje pri nas, v Sp. in Zg. Kasliju šele 6. septembra, se je ožnanila ta prepoved mesec dni poprej. Pri podružnicah se dovolijo žegnanje le s pogojem, da izjavita pred krajevnim župnikom ali njegovim namestnikom ključarja dotične podružnice, da se na dan žegnanja v vasi in v soseski ne pripravljajo ples. Ako župnik te izjave ne dobi, se žegnanje pri podružnici ne sme vršiti. Župniki se morajo te določbe strogo držati. Lani je imel naš ključar kaj neprijeten posel. Hodil je od gostilničarja do gostilničarja, katerih je v svetodrojski podružnici devet, in jim predložil v podpis formulirano izjavo. A glej ga spaka, gostilničarji, pobarvani tako ali drugače, so vsi podpis odklonili. Maša se je kljub temu darovala. Res je ni daroval domači kaplan, temveč splošno spoštovani sivolasi starček g. župnik. Letos pismene izjave ne bo, ostane pa usna, ki jo bo treba dati cerkvenemu ključarju. Od devetih gostilničarjev naj bo torej odvisno, ali se bo darovala maša pri Sv. Andreju-Točka 3. škofijskega lista pravi: Ako pride ples tuji ljudje, domačini pa se ga v večjem številu ne udeležijo, se sme vršiti žegnanje v naslednjem letu. To točko si nepoučeni razlagamo tako, kakor bi obstajali dve vrsti vernikov. Kar velja za enega, naj velja tudi za drugega. Vsi smo pod enim Bogom, zakaj bi imeli izjemo le tuji ljudje? Nas ta škofova prepoved ne zadene. Če ne bomo imeli hujših grehov nad seboj, kakor če se malo zasulamo, se bomo prav lahko pred Bogom zagovarjali. Ples se ni nikaka priložnost za prijančevanje in nečistovanje. Kdor je temu podvržen, za takega ni zdravil. Po posameznih primerih ne sodimo celote. — V nedeljo 26. julija so v cerkvi blagoslovljeni Marijin kip prenesli v novo, poleg Kebrrove hiše na Studencu zgrajeno znamenje. Pri slovesnosti je izstopala poljska godba, biva 25 letna članica poljske »Prosvete«. Ne vemo, ali je izstopala iz lastnega nagiba ali pa je obveljal v »Domoljubu« izražen vzklj: »Odklanjajmo tako polovičarsko katoliško društvo, ki urva ples in s tem zavaja mladino.«

**RIBNICA**, Sokolski zvočni klub predvaja danes ob 20.30, jutri v soboto ob 15.15 in 20.30 ter v nedeljo ob 15.15 in 20.30 film »Rože z jugs«. Kot dodatek domač kulturni film Jadranske straže in nov Paramountov zvočni tednik.

**ZIRI**, Obmejna sokolska postojanka v Ziri ima na praznik 15. avgusta svoj letni javni nastop. Vsi Sokoli in prijatelji pobite na bo žal, saj Zirovci vestransko poskrbe, da pride vsak na svoj račun. Nastop bo nepreklicno ob vsakem vremenu. Na svidenje!

**Separirano sobo**

kramo, s soprobo kopalnice v centru, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18462-33

**Opremljeno sobo**

lepo zračno, oddam takoj v bližini Zvezde. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 18461-33

**Sobe išče**

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

**Opremljeno sobico**

s posebnim vzhodom, 18ke gospod, večinoma odoten. Ponudbe pod »Potnik« na ogl. odd. Jutra. 18478-33a

**Informacije**

V oglasnem oddelku »Jutra« naj dvignejo:

Burschi, Dve osebi, Dobra točka, Dobar plačnik, Fini ljudje, Gorenjska stran, Izven dežele, Kmet, Konfektarja, Konservatorstva, Kupim, Leni strokovnjak, Ljubljana IV. Ljubim deco, Mizarstvo plažam takoj, Naravni, Nagrada, Obrt, Profesor, Poština uradnika, Pšiste, Takojšen prevzem, Upokojenka II, Vestna uradnica, Zmerna cena, Zavarovalnica, 32 90.000.

**Dopisi**

Vaska beseda 3 Din; davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 30 Din.

**V podruž. Jutra v Celju je dvigniti sledeča pisma:**

Agilna, Diskrecija, Dobra moč, Letovišče, Vesten, Zmožna kavičje. 18400-34

**Obratovodja za premogovnik**

s večletno prakso se išče. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra«.

**Lahka LETNA OBLAČILA**

buret, kaša lister l.t.d. v odlični izdelavi si nabavite najceneje pri PRESKERJU, SV. PETRA C. 14.

**OLLALA GUM.??!**

MANJ SKRBI - VEČ VESELJA

**Stavbni material**

izolacije vseh vrst, heraklit, keramika, šamot, mavec, cevi, beli cement se kupi najceneje pri

**„MATERIAL“**

LJUBLJANA, Tyrševa 36, tel. 27-16